

آزمون

کارنامه رتبه‌های برتر

رتبه‌های ۱ تا ۳۰۰۰

جزوه

فیلم

مشاوره

[www.
arefonline.ir](http://www.arefonline.ir)

مرکز مشاوره عارف

آزمون ۸ اسفند ماه ۱۴۰۴

یازدهم انسانی

مدت پاسخ گویی: ۱۱۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۹۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤال ها و مدت پاسخ گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۲)	۱۰	۱	۱۰	۲۰
۲	علوم و فنون ادبی (۲)	۱۰	۱۱	۲۰	۱۵
۳	جامعه شناسی (۲)	۱۰	۲۱	۳۰	۱۰
۴	روان شناسی	۱۰	۳۱	۴۰	۱۰
۵	عربی، زبان قرآن (۲)	۱۰	۴۱	۵۰	۱۵
۶	عربی، زبان قرآن (۲) - سؤال های مشابه امتحانی	۱۰	۵۱	۶۰	۱۰
۷	تاریخ (۲)	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰
۸	جغرافیا (۲)	۱۰	۷۱	۸۰	۱۰
۹	فلسفه	۱۰	۸۱	۹۰	۱۵

سؤالاتی که با نشان گر **نهایی** مشخص شده اند مشابه سؤالات امتحانات نهایی هستند. با تمرین این دسته از سؤالات می توانید در امتحانات نهایی عملکرد بهتری داشته باشید.

پدیداورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار (۲)	علی آزاد، محمد اسدی، علی حسینی نوه، میثم خشنودی، رضا خان بابایی، پیمان طیار، عباس مالکی
علوم و فنون ادبی (۲)	سعید جعفری، محمدعلی دولت خواهی، علی صیدانلو، ریحانه سادات طباطبایی، محمد نورانی
جامعه شناسی (۲)	محمد ابوالحسنی، یاسین ساعدی، عاطفه طاهر
روان شناسی	هانا احمدزاده، محمد بیگدلی، محمد حبیبی، محمدعرفان فرهادی، منصوره مولایی
عربی، زبان قرآن (۲)	امیرحسین چمنی راد، آرمین ساعدپناه، مهران سعیدنیا، محمود عاشوری، حمیدرضا قاندامینی، افشین کریمیان فرد، حسین مرتضایی
تاریخ (۲)	محمد ابوالحسنی، یاسین ساعدی، عاطفه طاهر، فاطمه عزیزی، مهدی کاردان، محمد مهدی یعقوبی
جغرافیا (۲)	محمد ابوالحسنی، یاسین ساعدی، عاطفه طاهر، فاطمه عزیزی، مهدی کاردان، محمد مهدی یعقوبی
فلسفه	نازنین فاطمه حاجیلوصفازاده، یاسین ساعدی، موسی سپاهی، محمد قاسمی، امیرمحمد قلعه کاهی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی	ویراستاران مستندسازی
ریاضی و آمار (۲)	عباس مالکی	محمد بحیرایی مجتبی خلیل ارجمندی	سمیه اسکندری	پارسا باتقوا معصومه صنعت کار
علوم و فنون ادبی (۲)	اعظم نوری نیا	الهام محمدی، مریم پیروی	الناز معتمدی	امیرمحمد کماسی مانده ملکی
جامعه شناسی (۲)	نازنین فاطمه حاجیلوصفازاده	پارسا حیدری	سجاد حقیقی پور	سیدمجتبی رضازاده علی ابراهیمی آرائی زهره شمسایی
روان شناسی	محمد حبیبی	علیرضا سالمی محمد رضا شریفی	محمد صدرا پنجه پور	مریم عابدی محمد حسن سعیدی
عربی، زبان قرآن (۲)	آرمین ساعدپناه	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی	زهره شمسایی مسلم احمد نژاد
تاریخ (۲)	محمد مهدی یعقوبی	علیرضا سالمی	سوگند بیگلری	_____
جغرافیا (۲)	محمد مهدی یعقوبی	علیرضا سالمی	سوگند بیگلری	_____
فلسفه	یاسین ساعدی	سید پارسا طبائی فرهاد علی نژاد	سوگند بیگلری	_____

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	فرهاد علی نژاد
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: سجاد حقیقی پور
مسئول دفترچه	ملیکا ذاکری
حروفچین و صفحه آرا	مهین علی محمدی جلالی
ناظر چاپ	سوران نعیمی

ریاضی و آمار (۲)

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

تابع

توابع پلکانی و قدرمطلق تا پایان

«تابع جزء صحیح»

صفحه ۳۴ تا ۳۹

۱- چند مورد از جملات زیر درست هستند؟ ([ ] علامت جزء صحیح است)

نهایی

الف) اگر $[x] = 5$ باشد، آنگاه $5 \leq x < 6$ خواهد بود.

ب) تابع پلکانی یک تابع چندضابطه‌ای است.

ج) جزء صحیح یک عدد ممکن است از خود آن عدد بزرگتر باشد.

د) تابع علامت $y = \text{sign}(x)$ یک تابع پلکانی است.

۱ (۴)

۴ (۳)

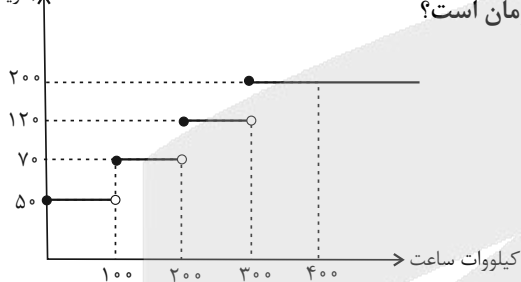
۳ (۲)

۲ (۱)

۲- نمودار روبه‌رو هزینه برق مصرفی را به صورت پلکانی نشان می‌دهد. اگر برق مصرفی یک خانواده در یک دوره ۳۱۰ کیلووات ساعت باشد، هزینه کل برق مصرفی این خانواده چند هزار تومان است؟

نهایی

(هزینه بر حسب تومان)

۳۶ (۱)

۲۶ (۲)

۳۰ (۳)

۳۲ (۴)

۳- اگر α و β ریشه‌های معادله $x^2 - 2x - 2 = 0$ باشد به طوری که $\alpha > \beta$ و $f(x) = \begin{cases} (\alpha - m)x + 6 & ; x > 1 \\ 2\beta x^2 + nx^2 + 3 & ; x \leq 1 \end{cases}$ یک تابع

پلکانی باشد، حاصل $m - n$ کدام است؟

۳ + $\sqrt{3}$ (۴)

۱ - $\sqrt{3}$ (۳)

۳ - $\sqrt{3}$ (۲)

۱ + $\sqrt{3}$ (۱)

۴- حاصل $[-2/6] - [-\pi/2] + [3]$ کدام است؟ ([ ] علامت جزء صحیح است)

نهایی

-۳ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

-۱ (۱)

۵- اگر $\text{sign}(x^2 + 1) = k$ باشد، $\text{sign}(2k)$ کدام است؟

۲ (۴)

۱ (۳)

صفر (۲)

-۱ (۱)

محل انجام محاسبات

۶- تابع $f(x) = \begin{cases} x - \text{sign}(x-3) & ; |x| > \frac{1}{2} \\ 2\text{sign}(-x) & ; |x| \leq \frac{1}{2} \end{cases}$ با دامنه $\{-\frac{3}{2}, -1, 0, \frac{1}{2}\}$ مفروض است. اختلاف بزرگترین و کوچکترین عضو برد

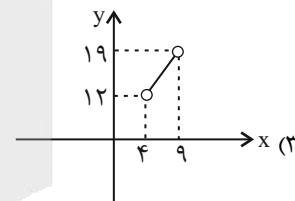
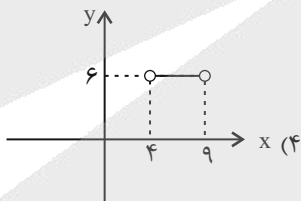
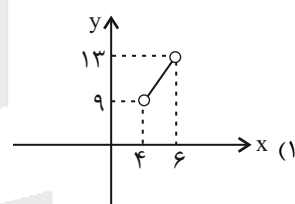
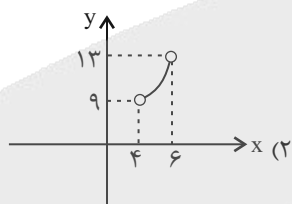
تابع f کدام است؟

- (۱) -۱ (۲) صفر (۳) ۲ (۴) $\frac{1}{2}$

۷- به ازای $a \leq x < b$ مقدار $\text{sign}([x]-1)$ برابر صفر می شود. حاصل $a+b$ در کدام گزینه آمده است؟ ([ ] علامت جزء صحیح است)

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) -۱ (۴) ۳

۸- نمودار تابع $y = [\frac{x}{4}]x + \text{sign}(x)$ در محدوده $4 < x < 6$ کدام است؟ ([ ] علامت جزء صحیح است)

۹- مقدار عددی عبارت $A = [-\frac{15}{4}] + [-\frac{14}{4}] + [-\frac{13}{4}] + \dots + [-\frac{1}{4}]$ کدام است؟ ([ ] نماد جزء صحیح است).

- (۱) -۴۰ (۲) -۳۸ (۳) -۳۶ (۴) -۳۴

۱۰- اگر $[x + \frac{1}{2}] = 5$ باشد، حاصل $[x + [2x]]$ کدام مقادیر می تواند باشد؟ ([ ] نماد جزء صحیح است).

- (۱) ۱۳ و ۱۴ (۲) ۱۴ و ۱۵ (۳) ۱۳ و ۱۵ (۴) ۱۴ و ۱۶

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۲)

تاریخ ادبیات فارسی در قرن های دهم و یازدهم / پایه های آوایی همسان (۲) صفحه ۵۸ تا ۷۰

۱۱- درستی یا نادرستی هر یک از موارد زیر (درباره تاریخ ادبیات قرن یازدهم) در کدام گزینه به ترتیب ذکر شده است؟

الف) در هند به رسم دربارهای قدیم ایران هنوز بازار قصیده و مدح رواج داشت.

ب) شاعران سروده های خود را بیشتر با توصیف و بیان امور طبیعی و تبدیل موضوعات و تمثیلات تازه به مضامین کهن همراه کردند.

پ) وابسته بودن شعر به دربار و از بین رفتن طبقه مدیحه سرایان درباری باعث شد که گروه های بیشتری مدعی شعر و شاعری شوند.

ت) به سبب آشنایی ایرانیان با اروپا، مراکز تجمعی مثل قهوه خانه ها نیز دایر شد و شاعران در آنجا به مشاعره و نقد آثار یکدیگر می پرداختند.

(۱) درست / نادرست / نادرست / درست (۲) درست / نادرست / درست / نادرست

(۳) نادرست / درست / نادرست / درست (۴) نادرست / نادرست / درست / درست

۱۲- با توجه به ابیات زیر از کلیم کاشانی کدام گزینه نادرست است؟

نهایی

«آب با خود دارد این جاروب در راه وفا آستان دوست را رفتن به مژگان بهترست

دارم از خضر این وصیت را که در راه طلب جای مژگان دیده را خار مگیلان بهتر است

نیست جز ترک تکلف زینت روشندان گر لباس اطلس است آینه عریان بهتر است»

(۱) کاربرد «رای فک اضافه» و «را در معنی حرف اضافه» مشهود است.

(۲) سراینده این اشعار از شاعران قرن یازدهم و ملقب به «خلاق المعانی ثانی» است.

(۳) مفاهیمی مانند وفاداری، شیرینی و خوشی های عاشقی و نفی تجمل و تکلف در ابیات کاملاً واضح است.

(۴) کاربرد مجاز و تشبیه پنهان در ساخت تصاویر بدیع مشهود است.

۱۳- با توجه به اوضاع سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و ادبی قرن دهم هجری کدام گزینه نادرست است؟

نهایی

(۱) هم زمان با رشد ادبیات فارسی در هند، اصفهان نیز از دیدگاه ادبی توسعه یافت. علاوه بر اصفهان، خراسان، آذربایجان و نواحی مرکزی ایران

هم به کانون های مهم ادبی برای شاعران، هنرمندان و دانشمندان تبدیل شدند.

(۲) شاهان گورکانی هند نیز همگی به فارسی سخن می گفتند. زبان فارسی که در شبه قاره هند استحکام و استقرار لازم را به دست آورده بود،

همه گیر و رسمی شد.

(۳) اوضاع اجتماعی و سیاسی ایران در این دوره نابسامان، ولی وضع ادبیات فارسی نسبتاً خوب و بسامان بود.

(۴) شاعران این دوره تشخیص داده بودند که سبک عراقی از واقعیت دور شده و کاملاً جنبه ذهنی و تخیلی یافته است.

۱۴- عبارت های زیر به ترتیب معرف کدام چهره ادبی هستند؟

الف) سبک شعرش، حد واسط سبک دوره عراقی و دوره بعد، یعنی سبک هندی است. واقع گرایی شاخصه اصلی شعر اوست.

ب) از شعرای تأثیرگذار قرن دهم در ایران است که شعرش از نظر دقت، ظرافت و رقت معانی مشهور است.

(۱) بابا فغانی شیرازی - وحشی بافقی (۲) وحشی بافقی - بابا فغانی شیرازی

(۳) محتشم کاشانی - بیدل دهلوی (۴) کلیم کاشانی - وحشی بافقی

۱۵- توضیح کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) صائب تبریزی، معروف‌ترین شاعر سبک هندی و از پرکارترین شاعران زبان فارسی است.
- (۲) از ویژگی‌های عمده شعر بیدل، مضمون‌های پیچیده و استعاره‌های رنگین، خیال‌انگیز و سرشار از ابهام و تخیل‌های رمزآمیز شاعرانه است.
- (۳) صائب را خداوندگار مضامین تازه شعر فارسی دانسته‌اند و برخی از تکبیت‌های غزلش شاهکارهایی از ذوق و اندیشه‌اند و بسیاری از آن‌ها به صورت ضرب‌المثل درآمده‌اند.
- (۴) ضرب‌المثل‌ها و الفاظ محاوره که زبان غزل این دوره را از افق خیال عامه دور کرده، سخن کلیم کاشانی را برجسته ساخته است.

۱۶- وزن کدام یک از ابیات زیر با سایر گزینه‌ها تفاوت دارد؟

نهایی

- (۱) چو زهر از چشیدن چو چنگ از شنیدن
چو باد از وزیدن چو الماس بازی
- (۲) گل اندر شده زیر نورسته سنبیل
شب اندر شده زیر خورشید انور
- (۳) چه خوش گفت مزدور با آن خُدیش
مکن بد به کس گر نخواهی به خویش (خُدیش: کدبانو)
- (۴) خدایا تو دانی که بر ما چه آمد
خدایا تو دانی که ما را چه می‌شد

۱۷- نشانه‌های هجایی کدام مصراع درست است؟

- (۱) بشنو نصیحت از من ای جانان من: (- / -U - - / -U - - / -U - -)
- (۲) ببین گل که چون پای بر خار دارد: (-U / - - U / - - U / - - U)
- (۳) مست شدم برد مرا تا به کجاها: (- / -UU - / - UU - / - UU -)
- (۴) چون مرا مجروح کردی گر کنی مرهم رواست: (- - U - / - - U - / - - U - / - - U -)

۱۸- وزن کدام بیت تکرار چهار بار «-UU-» است؟

- (۱) دارد گدا از غفلت بر خود نظر واکردنی
ای سنگ تا کی داشتن آیین پنهان در بغل
- (۲) عشق تو آورد قدح پر ز بلاها
گفت که می می نخورم پیش تو شاها
- (۳) تاب و تب عشق و هوس نیست کفیل دو نفس
صبح طربگاه شرر، خنده مکرر نکند
- (۴) چون شد به دشت کربلا آواره زینب
وقت اسیری با دل صدپاره زینب

۱۹- وزن کدام مصراع در مقابل آن نادرست نوشته شده است؟

- (۱) تا نگردي بی خبر از جسم و جان (فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)
- (۲) ای به ازل بوده و نابوده ما (مفتعلن مفتعلن مفتعلن)
- (۳) تا که رسیدم بر تو، از همه بیزار شدم (متفعَلن متفعَلن متفعَلن متفعَلن)
- (۴) تو این عهدی که با من بسته بودی (مفاعیلن مفاعیلن فعولن)

۲۰- همه گزینه‌ها به جز ... به یک مفهوم مشترک اشاره دارند.

- (۱) می‌رود صبح و اشارت می‌کند
کاین گلستان خنده‌واری بیش نیست
- (۲) شاهان و سران و سروران زیر گلند
روهای چو مه در دهن مور بین
- (۳) ای دوست بیا تا غم فردا نخوریم
وین یک دم عمر را غنیمت شمیریم
- (۴) کافکنند به خاک صدهزاران جم و کی
این آمدن تیر مه و رفتن دی

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

چالش های جهانی

جهان دوقطبی، جنگ ها و تقابلهای

جهانی

صفحه ۷۳ تا ۹۰

جامعه شناسی (۲)

۲۱- به ترتیب، هر یک از عبارات زیر پیامد چیست؟

«شکل گیری چالش فقر و غنا»، «درهم ریختن نظام ارباب - رعیتی و ارزش های اجتماعی آن»، «از

دست رفتن آزادی افراد»

(۱) لیبرالیسم اقتصادی - کمونیسم - نظام های سوسیالیستی

(۲) سکولاریسم - لیبرالیسم متقدم - چالش دو بلوک شرق و غرب

(۳) پیرایش طبقه جدید - سوسیالیسم - لیبرالیسم اقتصادی

(۴) لیبرالیسم اقتصادی - لیبرالیسم متقدم - نظام های مارکسیستی

۲۲- کدام دو جریان طی قرن بیستم بلوک شرق و غرب را شکل دادند و شعار جوامع سوسیالیستی چه بود؟

نهایی

(۱) شمال و جنوب - عدالت سیاسی و توزیع عادلانه قدرت در جامعه

(۲) شمال و جنوب - عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت

(۳) چپ و راست - عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت در جامعه

(۴) چپ و راست - عدالت سیاسی و توزیع عادلانه قدرت در جامعه

۲۳- تفاوت بین سوسیالیسم و کمونیسم در چیست؟ و چالش و نزاع بلوک شرق و غرب چگونه چالشی محسوب می گردد؟

نهایی

(۱) در رسیدن به اقتصاد آزاد - جهانی

(۲) در اعتقاد به مالکیت خصوصی - جهانی

(۳) در همکاری با نظام سرمایه داری - منطقه ای

(۴) در اعتقاد به مارکس - منطقه ای

۲۴- کدام گزینه نادرست است؟

(۱) چالش میان بلوک شرق و غرب چالشی فرامنطقه ای است، اما جنبش های ضداستعماری مانند جنبش ویتنام، منطقه ای هستند.

(۲) تقابل شمال و جنوب، از نوع چالش های کلان است، اما تقابل کشور ژاپن با چین، از نوع خرد است.

(۳) بحران های اقتصادی و بیکاری و رکود، مستمر هستند، اما چالش فقر و غنا مقطعی است.

(۴) تقابل لیبرالیسم با سوسیالیسم تقابلی درون فرهنگی است، اما تقابل جهان اسلام با غرب از نوع بین فرهنگی است.

۲۵- به ترتیب کدام گزینه پاسخ جاهای خالی زیر را مشخص می کند؟

نهایی

«روز جهانی صلح ... است همه ساله در این روز زنگ صلح در ... به صدا در می آید و آیه «همانا این است امت شما؛ یک امت

واحد و منم پروردگار شما» از سوره ... قرآن کریم است.»

(۲) ۱۰ سپتامبر - ناکازاکی ژاپن - حجرات

(۱) ۲۰ دسامبر - هیروشیما ژاپن - قصص

(۴) ۱۲ اکتبر - ژنو - آل عمران

(۳) ۲۱ سپتامبر - مقر سازمان ملل - مومنون

۲۶- به ترتیب، عامل پیدایش «جنگ‌های جهانی»، «نظریه جنگ تمدن‌های هانتینگتون»، «رونق اقتصاد وابسته به تسلیحات نظامی

در کشورهای صنعتی» چه بود؟

(۱) رقابت کشورهای اروپایی بر سر مناطق غیرغربی - توجیه عملیات نظامی غرب در برابر کشورهای غیرغربی - فروپاشی بلوک شرق

(۲) رقابت کشورهای اروپایی بر سر مناطق استعماری - فروپاشی بلوک شرق - جنگ سرد

(۳) اندیشه‌های ناسیونالیستی و لیبرالیستی - رواج سوسیالیسم در غرب - فروپاشی بلوک شرق

(۴) رقابت کشورهای اروپایی بر سر مناطق غیرغربی - رویگردانی از سکولاریسم در جوامع غربی - مقاومت نهضت‌های آزادی‌بخش

۲۷- علت هریک از عبارات زیر چیست؟

- آسان شدن انتقال ثروت از کشورهای پیرامون به کشورهای مرکز

- فعال شدن چالش‌های درونی کشورهای غربی

- تأمین رفاه کارگران و اقشار ضعیف کشورهای مرکز

(۱) سرمایه‌گذاری مشترک و معاهدات بین‌المللی - فعال شدن تقابل شمال و جنوب - استفاده از ثروت به‌دست آمده از کشورهای پیرامونی

(۲) سرمایه‌گذاری مشترک و معاهدات بین‌المللی - فعال شدن تقابل شمال و جنوب - انتقال مشکلات حاد درونی کشورهای مرکز به بیرون از مرزها

(۳) بهره‌کشی جوامع غربی از کشورهای غیرغربی - فعال شدن تقابل بلوک شرق و غرب - استفاده از ثروت به‌دست آمده از کشورهای پیرامونی

(۴) بهره‌کشی جوامع غربی از کشورهای غیرغربی - فعال شدن تقابل شمال و جنوب - انتقال مشکلات حاد درونی کشورهای مرکز به بیرون از مرزها

۲۸- به ترتیب در کدام گزینه، عبارات مربوط به موارد زیر وجود دارد؟

- بعد از انقلاب فرانسه، طرفداران این نظریه در طرف راست مجلس فرانسه قرار می‌گرفتند.

- نظریه جنگ تمدن‌ها

- کشورهای استعمارگر و استعمارزده

- کسانی که در فقر متولد می‌شوند، حق حیات ندارند.

(۱) نظریه‌های سوسیالیستی - توجیه عملیات نظامی کشورهای غربی در کشورهای غیرغربی - بعد سیاسی چالش کشورهای غنی و فقیر - ریکاردو

(۲) نظریه‌های لیبرالیستی - فرهنگ اسلامی بزرگ‌ترین تهدید برای غرب است - بعد اقتصادی چالش کشورهای غنی و فقیر - ریکاردو

(۳) نظریه‌های کمونیستی - نادیده گرفتن بعد نظامی و تمرکز بر چالش‌های فرهنگی - بعد نظامی چالش کشورهای غنی و فقیر - مالتوس

(۴) نظریه‌های لیبرالیستی - ساموئل هانتینگتون - بعد فرهنگی چالش کشورهای غنی و فقیر - مالتوس

۲۹- به ترتیب هریک از موارد زیر مربوط به کدام اصطلاح برای اشاره به چالش بین کشورهای فقیر و غنی می‌باشد؟

- کشورهای غربی، چالش‌های درونی خود را از طریق بهره‌کشی از کشورهای غیرغربی حل می‌کنند.

- چالش و نزاع بین کشورهای فقیر و غنی به ابعاد اقتصادی محدود نمی‌شود و به ابعاد فرهنگی آن نیز توجه می‌شود.

- این تقابل، تقابلی جهانی است و در صورتی که فعال شود، بسیاری از چالش‌های درونی کشورهای غربی بار دیگر فعال خواهند شد.

(۱) مرکز و پیرامون - استعمارگر و استعمارزده - جهان اول و جهان دوم

(۲) توسعه‌یافته و عقب‌مانده - مرکز و پیرامون - شمال و جنوب

(۳) مرکز و پیرامون - استعمارگر و استعمارزده - شمال و جنوب

(۴) توسعه‌یافته و عقب‌مانده - مرکز و پیرامون - جهان اول و جهان دوم

۳۰- درستی یا نادرستی عبارات زیر را به ترتیب مشخص کنید.

- چالش‌های عارضی ریشه در عقاید و ارزش‌های درونی جهان اجتماعی دارند.

- لیبرالیسم اولیه در قرن‌های هجدهم و نوزدهم، بیشتر رویکرد فردی و اقتصادی داشت.

- جوامع سوسیالیستی با انتقاد از لیبرالیسم اولیه، عدالت اجتماعی را شعار خود قرار دادند.

- جنگ جهانی اول منشأ دینی داشت اما جنگ جهانی دوم حتی ظاهر مذهبی و دینی نیز به خود نگرفت.

(۱) درست - نادرست - درست - نادرست (۲) نادرست - درست - درست - نادرست

(۳) نادرست - نادرست - درست - درست (۴) درست - درست - نادرست - نادرست

روان شناسی

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

تفکر (۱) حل مسئله

صفحه ۱۱۲ تا ۱۳۳

۳۱- کدام گزینه در خصوص عبارت زیر، درست است؟

«اگر از دانش آموزی که تست های کتاب آبی کانون را اشتباه پاسخ داده و پاسخنامه تشریحی آن را می خواند، بپرسیم در حال انجام چه کاری است، پاسخ می دهد که در حال رفع اشکال از طریق نکات نوشته شده در پاسخنامه هستیم.»

(۱) دانش آموز از طریق تفسیر اطلاعات موجود در حافظه، به تفکر نیمه خودآگاه می پردازد.

(۲) دانش آموز به آنچه می اندیشد و به روش تفکر خود، آگاهی کامل دارد.

(۳) دانش آموز چون حافظه قوی دارد، دارای تفکر قوی است.

(۴) دانش آموز چون پاسخ اشتباه به سوال داده، دارای تفکر ناخودآگاه است.

۳۲- عبارت کدام گزینه درست است؟

(۱) مسئله، دستیابی فوری به یک هدف با توجه به امکانات و توانمندی های محدود است.

(۲) بسیاری از مردم تصور مثبتی از مسئله ندارند؛ زیرا ناکامی حاصل از آن برایشان قابل تحمل نیست.

(۳) در صورت وجود مسئله، تهدید به یک موضوع خوشایند و فرصت پیشرفت تبدیل می شود.

(۴) حل مسئله به معنای یافتن بهترین راه حل برای رسیدن به هدف با توجه به شرایط موجود است.

۳۳- کدام یک از عبارت های زیر، در خصوص «ویژگی های مسئله» صحیح می باشد؟

الف) درک ناقص از مسئله، بر لزوم مشخص بودن موقعیت مبدأ دلالت دارد.

ب) درگیری و آگاهی کامل فرد، بر تحت کنترل بودن فرایند و جریان حل مسئله دلالت دارد.

ج) استفاده از راه حل های غیرمنطقی، معلول محدودیت و عدم شناسایی توانمندی ها می باشد.

د) شناخت موانع احتمالی، بر لزوم مشخص بودن نقطه هدف اشاره دارد.

(۴) «الف و د»

(۳) «ج و د»

(۲) «ب و ج»

(۱) «الف و ب»

۳۴- «معلم ریاضی، بعد از سنجش آغازین دانش آموزان، به این نکته پی برد که اکثریت دانش آموزان در مسئله «مجموع مجذور دو

عدد فرد زیر ۱۰»، دچار اشتباه محاسباتی شده اند. با توجه به این شرایط، مفهوم نامربوط به این مسئله کدام است؟

(۱) خوب تعریف شده

(۲) خوب تعریف نشده

(۳) تشخیص موقعیت اولیه

(۴) دارای اقدامات و قوانین استاندارد

۳۵- کدام یک از موارد معین شده، به واژه نادرستی اشاره ندارد؟

(۱) در تشخیص مسئله بهتر است دیگران مسئله را شناسایی کنند و خود فرد به حل آن پردازد.

(۲) مرحله چهارم در حل مسئله ارزیابی و اصلاح راه حل است.

(۳) در مرحله سوم حل مسئله راه حل انتخاب شده را باید بازبینی کنیم.

(۴) به کارگیری راه حل مناسب، مرحله دوم در حل مسئله است.

۳۶- به ترتیب، درستی یا نادرستی عبارت های زیر، در کدام گزینه مشخص شده است؟

الف) «کسی که دوچرخه سواری بلد است، موتور سواری را زودتر یاد می گیرد» به اثر نهفتگی اشاره دارد.

ب) بن بست زمانی ایجاد می شود که حل کننده مسئله با نگاه فعلی قادر به حل آن مسئله نباشد.

ج) تجربه گذشته همیشه راه حل ها را آسان می کند.

د) نادیده گرفتن حل مسئله برای مدت زمان طولانی، از دیرباز سنت معمول حکما و دانشمندان بوده است.

(۲) نادرست - درست - نادرست - درست

(۱) درست - نادرست - نادرست - درست

(۴) درست - نادرست - درست - نادرست

(۳) نادرست - درست - نادرست - درست

۳۷- «فرونش تصمیم گرفته خانه پدری قدیمی اش را بازسازی کند. اما کار بسیار گسترده است: طراحی، بودجه، مصالح، نیرو و زمان بندی. او برای جلوگیری از سردرگمی، پروژه را به مسئله های کوچک تر تقسیم می کند؛ مثل «بازسازی آشپزخانه»، «تعویض سیستم برق»، «رنگ آمیزی دیوارها» و «دکور نهایی». هر بخش با معیارها و زمان بندی معین انجام می شود تا هنگامی که کل پروژه به پایان برسد.»

فرونش از کدام روش حل مسئله استفاده کرده و توضیحات کدام گزینه مربوط به این روش است؟

- (۱) روش تحلیلی، خرد کردن مسئله - این روش، رسیدن به حل مسئله را تضمین می کند.
- (۲) روش اکتشافی، کاهش فاصله - این روش، در هنگام محدودیت زمانی کاربرد ندارد.
- (۳) روش اکتشافی، خرد کردن مسئله - این روش، تابع نظرات شخصی است اما راه حل آن سریع به دست می آید.
- (۴) روش تحلیلی، کاهش فاصله - این روش، مسئله را به بخش های کوچک تر تبدیل می کند.

۳۸- هر کدام از عبارت های زیر، با کدام یک از مفاهیم روان شناسی ارتباط دارد؟

- (الف) تعریف مسئله، ارائه راه حل های مختلف، انتخاب بهترین راه حل بر اساس معیارها
- (ب) نویسنده ای که بر اساس پایان داستان، به عقب بر می گردد و رویدادها را تنظیم می کند.
- (ج) تیمی که برای تبلیغ محصول خود، ابتدا تمامی ایده هایی که به ذهن شان می رسد را می نویسند.
- (د) در مسائل ریاضی، عمدتاً از این روش استفاده می شود.

- (۱) راه حل اکتشافی - کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب - بارش مغزی - راه حل تحلیلی
- (۲) راه حل تحلیلی - مهندسی معکوس - بارش مغزی - خرد کردن مسئله
- (۳) خرد کردن مسئله - راه حل اکتشافی - کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب - شروع از آخر
- (۴) بارش مغزی - شروع از آخر - راه حل اکتشافی - مهندسی معکوس

۳۹- باتوجه به کلمه های انتخاب شده داخل کمانک، درستی یا نادرستی بودن عبارات زیر را تعیین کنید.

نهایی

- ایجاد وضعیت عاطفی ناخوشایند (مواجه شدن با مسائل پیچیده، ناتوانی در حل مسئله)

- از پیامدهای ناکامی (افسردگی و ناراحتی، پرخاشگری)

- (۱) درست - درست (۲) درست - نادرست (۳) نادرست - درست (۴) نادرست - نادرست

۴۰- باغداری قصد دارد چهار نهال را با فاصله یک متر از یکدیگر در باغش بکارد. او نتوانست راه حل درستی برای این مسئله پیدا

کند. باتوجه به عبارت های زیر کدام گزینه صحیح است؟

- این حالت بر اثر ناتوانی در حل مسئله در او ایجاد شده است.
- اگر باغدار مدام در این حالت قرار بگیرد، احتمالاً روش های کارآمد حل مسئله را نمی داند.
- یکی از علت های ناتوانی باغدار در حل مسئله است.

- (۱) ناکامی - فشار روانی - یادگیری سطحی مهارت های حل مسئله
- (۲) فشار روانی - فشار روانی - نداشتن نگاه جدید
- (۳) ناکامی - ناکامی - احساس فشار روانی
- (۴) فشار روانی - فشار روانی - یادگیری سطحی مهارت های حل مسئله

وقت پیشنهادی: ۲۵ دقیقه

عربی، زبان قرآن (۲)

تأثیر اللغة الفارسیة على

اللغة العربية

درس ۴

صفحه ۴۷ تا ۶۲

■ عَيْنُ الْأَصَحِّ وَ الْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ: (۴۱ - ۴۵)

۴۱- «عَلَيْنَا أَنْ نَعْلَمَ أَنَّ انْتِشَارَ الْإِسْلَامِ وَ الثَّقَافَةِ الْإِسْلَامِيَّةِ وَ اسْتِخْدَامَ اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ فِي

الْعِلْمِ وَ الدِّينِ مِنْ أَسْبَابِ ازدياد المفردات العربية في اللغة الفارسية!»:.

(۱) دانستن این نکته برایمان لازم است. همانا گسترش اسلام و فرهنگ مسلمانان و به کار گرفتن زبان عربی در علم و

دین از دلایل زیاد شدن واژگان عربی در زبان فارسی است!

(۲) بر ما لازم است بدانیم که گسترش اسلام و فرهنگ اسلامی و به کار بستن عربی در علم و دین از دلایل افزایش یافتن

واژگان فارسی در زبان عربی است!

(۳) ما باید بدانیم که گسترش یافتن اسلام و فرهنگ اسلامی و به کارگیری زبان عربی در دانش و دین از علتهای

افزایش واژگان عربی در زبان فارسی است!

(۴) ما می دانیم که گسترش اسلام و فرهنگ مسلمانان و به کار بستن عربی در دانش و دین از علتهای کاهش یافتن

واژگان عربی در زبان فارسی است!

۴۲- «الصَّدِيقُ الْوَفِيُّ نِعْمَةٌ لَا يَعْرِفُ الْإِنْسَانُ قِيَمَتَهَا إِلَّا عِنْدَ فَقْدِهَا!»:

(۱) دوست وفادار نعمتی است که انسان ارزش آن را جز هنگام از دست دادنش نمی داند!

(۲) دوست راستگو نعمت است و انسان ارزش آن را جز وقتی که آن را از دست بدهد، نخواهد دانست!

(۳) دوست وفادار یک نعمت است که انسان ارزش آن را نمی داند مگر وقتی که آن را ترک کند!

(۴) دوستی نعمت است که انسان ارزش آن را تا وقت از دست دادنش نداند!

۴۳- عَيْنُ الْخَطَأِ:

(۱) عَرَفْنَا الْمَعْلَمَ مُوسَوْعَةً تَضُمُّ اسْمَ الْكِتَابِ الْإِيرَانِيِّ: معلم دانشنامه ای را به ما شناساند که اسم نویسندگان ایرانی را در

برمی گیرد!

(۲) إِذَا تَدَخَّلَ كَلِمَةً عَرَبِيَّةً فِي لُغَتِنَا لَا نُغَيِّرُهَا أَبَدًا: هرگاه کلمه ای عربی وارد زبان ما بشود، هرگز آن را تغییر نمی دهیم!

(۳) عَالِمٌ يُنْفَعُ بِعِلْمِهِ، خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ عَابِدٍ: دانشمندی که با علمش سود می رساند، بهتر از هزار عبادت کننده است!

(۴) بَحْثُنَا عَنْ مَعْجَمٍ تَحْتَوِي الْمَفْرَدَاتِ الْجَدِيدَةِ: دنبال فرهنگ لغتی گشتیم که واژگان جدید را در بر دارد!

۴۴- عَيْنُ الْخَطَأِ:

(۱) الْعَرَبُ لَا يَنْطِقُونَ الْكَلِمَاتِ طَبَقَ أَصْلِهَا: عرب ها کلمات را طبق اصلشان تلفظ نمی کنند!

(۲) ﴿يُرِيدُونَ أَنْ يُبَدِّلُوا كَلَامَ اللَّهِ﴾: می خواهند که سخن خدا را دگرگون کنند!

(۳) سُجِّلَتْ قَبَّةُ قَابُوسَ فِي قَائِمَةِ التَّرَاثِ الْعَالَمِيِّ: گنبد قابوس را در فهرست میراث جهانی ثبت کردند!

(۴) نَعْلَمُ أَنَّ الصَّبْرَ مِفْتَاحُ الْفَرْجِ: می دانیم که صبر کلید رهایی از سختی است!

۴۵- «گردشگرانی را دیدم. آن گردشگران کنار اتوبوس ایستگاه روی صندلی نشسته بودند!»؛ عین الصّحیح:

(۱) نَظَرْنَا سَيَّاحًا. السَّيَّاحُ كانوا جنبَ حافلةِ المَوْقِفِ جالسينَ عَلَى المنضدة!

(۲) رَأَيْتُ سَيَّاحًا. كَانَ السَّيَّاحُ جنبَ حافلةِ المَوْقِفِ جالسينَ عَلَى الكرسي!

(۳) شاهدتُ سائحًا. كَانَ السَّائِحُ جنبَ حافلةِ المَوْقِفِ جالسينَ عَلَى الكرسي!

(۴) نَشَاهِدُ سَيَّاحًا. السَّيَّاحُ كانوا جالسينَ عَلَى الكرسي جنبَ المَوْقِفِ فِي الحافلة!

۴۶- عَيْنِ الخَطَأِ عن المفردات:

نهایی

(۱) فَرَسٌ جمْعُهُ ← أَفراس

(۲) كُتُبٌ مفْرَدُهُ ← كِتَاب

(۳) جَذَعٌ جمْعُهُ ← أَجْدَعَةٌ

(۴) أَجْنَحَةٌ مفْرَدُهُ ← جَنَاح

۴۷- عَيْنِ الصّحیح فِي تعین المعرفة و النّكرة لِمَا أُشِيرَ إِلَيْهِمَا بِخَطٍّ: (على التّرتیب)

نهایی

«عِمَارَةٌ خُسْرُوآباد فِي سَنَدَجٍ تَجْذِبُ سَيَّاحًا!»

(۱) معرفة - نكرة

(۲) معرفة - معرفة

(۳) نكرة - نكرة

(۴) نكرة - معرفة

۴۸- عَيْنِ «حَتَّى» مِنْ الحروف النَّاصِبة: (يُفِيدُ مَعْنَى المضارعِ الْإِلْتِزَامِي فِي الْفَارْسِيَّةِ)

(۱) رَأَيْتُ كُلَّ أَعْضَاءِ أُسْرَتِي فِي الْمَطَارِ حَتَّى أَخِي الْأَكْبَرُ!

(۲) حَاوَلَ الْعَالَمُ الْمُجْدُّ لِهَدَايَةِ شَابٍّ حَتَّى نِهَايَةِ اللَّيْلِ!

(۳) أَلْبَثَ فِي الْفُنْدُقِ حَتَّى يَوْمِ الْخَمِيسِ لِأَزُورَ أَحَدَ أَصْدِقَائِي الْقَدَمَاءِ!

(۴) أَقْرَأُ إِنْشَاءً فِي الصَّفِّ حَتَّى تَنْتَبِهَ تِلْكَ الزَّمِيلَةُ!

۴۹- عَيْنِ «ال» مَعْنَاهُ اسمُ الْإِشَارَةِ:

نهایی

(۱) عَلَيْنَا أَنْ نَعْلَمَ أَنَّ اللَّهَ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ!

(۲) رَأَيْتُ أَفْرَاسًا كَانَتْ الْأَفْرَاسُ جنبَ صَاحِبِهَا!

(۳) تَجْرِي الرِّيحُ بِمَا لَا تَشْتَهِي السُّفُنُ!

(۴) الْبَعِيدُ عَنِ الْعَيْنِ بَعِيدٌ عَنِ الْقَلْبِ!

۵۰- عَيْنِ إِسْمًا نَكْرَةً يُتَرَجَّمُ مَعْرِفَةً:

(۱) تَوَجَّدُ فِي دِينِنَا الْمَوَاعِظُ النَّافِعَةُ وَعَلَيْنَا أَنْ نَسْتَفِيدَ مِنْهَا فِي حَيَاتِنَا!

(۲) الطَّالِبُ الْمَشَاغِبُ فِي الْمَدْرَسَةِ رَاسِبٌ فِي نِهَايَةِ هَذِهِ السَّنَةِ!

(۳) أَخَذْنَا سَيَّارَةً مِنْ صَدِيقٍ وَالِدِي لِلذَّهَابِ إِلَى السَّفَرِ الْعِلْمِيِّ لِتَهْيِئَةِ الْأَبْحَاثِ!

(۴) ذَهَبْنَا مَعَ أَصْدِقَائِنَا إِلَى بُسْتَانٍ وَ رَأَيْنَا شَجَرَاتٍ جَمِيلَةً وَ كَبِيرَةً فِيهِ!

■ عَيْنِ الْأَصَحِّ وَ الْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ مِنَ الْعَرَبِيَّةِ: (۵۱ - ۵۴)

۵۱- «أَلَيْسَ مِنَ الْعَجِيبِ أَنَّ آلاَفَ الْكَلِمَاتِ الْمَعْرَبَةِ قَدْ دَخَلَتْ اللُّغَةَ الْعَرَبِيَّةَ؟»:

- (۱) آیا این شگفت‌انگیز نیست که صدها کلمهٔ معرّب وارد زبان عربی شده است؟!
- (۲) آیا عجیب نیست که هزار کلمهٔ معرّب به عربی وارد شده است؟!
- (۳) آیا عجیب نیست که هزاران کلمهٔ معرّب وارد زبان عربی شده است؟!
- (۴) آیا شگفت‌آور است که هزاران کلمهٔ معرّب وارد زبان عربی شده بود؟!

۵۲- «تَبَادُلُ الْمَفْرَدَاتِ بَيْنَ اللُّغَاتِ فِي الْعَالَمِ أَمْرٌ طَبِيعِيٌّ يَجْعَلُهَا غَنِيَّةً فِي الْأُسْلُوبِ وَ الْبَيَانِ!»:

- (۱) تبادل واژگان بین زبان‌ها در جهان امری طبیعی است که آن‌ها را در بیان غنی می‌سازد!
- (۲) تبادل واژگان میان هر زبانی در جهان امری طبیعی است که آن‌ها را در بیان غنی می‌سازد!
- (۳) تبادل واژگان میان همهٔ زبان‌ها در جهان امری کاملاً طبیعی است که آن‌ها را در بیان غنی ساخته است!
- (۴) تبادل واژگان میان زبان‌ها در جهان امری طبیعی است که آن‌ها را در بیان غنی ساخته است!

۵۳- «لَا تُوجَدُ لُغَةٌ فِي كُلِّ لُغَاتِ الْعَالَمِ بَدُونِ كَلِمَاتٍ دَخِيلَةٍ وَ هَذَا أَمْرٌ يَرْتَبِطُ بِالتَّجَارَةِ وَ الْعَامِلِ الدِّينِيِّ!»:

- (۱) در همهٔ زبان‌های دنیا زبانی را بدون کلمات دخیل نمی‌یابد و این امر به عامل تجارت و عامل دینی بر می‌گردد!
- (۲) در همهٔ زبان‌های جهان، زبانی بدون کلمات دخیل یافت نمی‌شود و این امری است که به تجارت و عامل دینی ارتباط دارد!
- (۳) در هر زبانی از زبان‌های دنیا زبانی بدون کلمات دخیل پیدا نمی‌شود و این امر دلیلش به تجارت و عامل دینی بر می‌گردد!
- (۴) در هر زبانی از زبان‌های دنیا زبانی بدون کلماتی دخیل یافت نمی‌شود و این امری است که دلیلش به تجارت و عوامل دینی ارتباط دارد!

۵۴- عَيْنِ الْخَطَأِ:

- (۱) ﴿فَاصْبِرُوا حَتَّى يَحْكَمَ اللَّهُ بَيْنَنَا﴾: پس صبر کنید تا خداوند بین ما داوری کند!
- (۲) ﴿لَنْ تَتَالَوْا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تَحِبُّونَ﴾: به نیکی دست نمی‌یابید مگر از آن چه دوست دارید انفاق کنید!
- (۳) من أخلاقِ الجاهلِ الإجابة قبل أن يسمع: از اخلاق نادان پاسخ دادن است قبل از این که بشنود!
- (۴) ﴿أَرْسَلْنَا إِلَى فِرْعَوْنَ رَسُولًا فَعَصَى فِرْعَوْنَ الرَّسُولَ﴾: پیامبری را به سوی فرعون فرستادیم، پس فرعون از آن پیامبر سرپیچی کرد!

۵۵- عین غیرالمناسب للمفهوم:

(۱) البعيد عن العين بعيد عن القلب: از دل برود هر آن که از دیده رَوَد!

(۲) أكلتم تمرى و عصيتم أمرى: نمک خورد و نمکدان شکست!

(۳) تجري الرياح بما لا تشتهي السفن: لا يمرُّ الدهر وفق إرادة الإنسان!

(۴) الخير في ما وقع: در کار خیر حاجت هیچ استخاره نیست!

۵۶- عین الخطأ في تعيين المفرد للكلمات التي تحتها خط:

(۱) تجرى الرياح بما لا تشتهي السفن! ← «السفينة» (۲) تلك البضائع ما كانت عند العرب! ← «البضاعة»

(۳) يرضى العباد الصالحون ربهم بحسناتهم! ← «العابد» (۴) المسك عطر يتخذ من نوع من الغزلان! ← «الغزال»

۵۷- عین الكلمة الغريبة في المعنى:

(۱) اليمين (۲) الشمال (۳) اليسار (۴) الخاتم

۵۸- عین ما فيه اسم علم:

(۱) الإنسان الصادق يقول حقاً! (۲) نحتاج إلى مجتمع فاضل!

(۳) عداوة العاقل خير من صداقة الجاهل! (۴) حامد طالب مجتهد!

۵۹- عین نكرة تُترجم كمعرفة:

(۱) كل آية من القرآن تؤثر على قلوب المؤمنين! (۲) من يتوكل على الله يصل إلى أي هدف!

(۳) القرآن نور و رحمة لمجتمع المسلمين! (۴) للفيروزآبادي معجم مشهور باسم القاموس!

۶۰- عین ما يدل على المستقبل المنفي:

(۱) الله لا يهدي من هو كاذب كفار! (۲) هناك تلاميذ يسعون أن يتجحوا في المستقبل!

(۳) سوف أصير طبيباً لخدمة الناس! (۴) من صفات المومن أنه لن يسرف في الأكل و الشرب!

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

ایران؛ از ورود اسلام تا پایان صفویه
ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی،
ایران در دوران غزنوی، سلجوقی و
خوارزمشاهی
صفحه ۸۹ تا ۱۱۳

تاریخ (۲)

۶۱- به ترتیب، هریک از عبارت‌های زیر با کدام گزینه در ارتباط است؟

نهایی

الف) او فعالیت اجتماعی و سیاسی خود را با شرکت در گروه عیاران آغاز کرد.

ب) نخستین سلسله مسلمان ایرانی به دست او شکل گرفت.

ج) پایتخت این سلسله مسلمان ایرانی «زرنگ» بود.

د) مؤسس سلسله صفاریان بود.

۱) حسین بن زید - طاهر ذوالیمینین - صفاریان - طاهر ذوالیمینین

۲) حسین بن زید - مرداویج زیاری - علویان - یعقوب لیث

۳) یعقوب لیث - طاهر ذوالیمینین - صفاریان - یعقوب لیث

۴) یعقوب لیث - امیر اسماعیل سامانی - آل بویه - محمد بن حسن روادی

۶۲- به ترتیب، عبارت‌های زیر مربوط به کدام سلسله می‌باشند؟

- یکی از پادشاهان این سلسله، خیال حمله به بغداد و نابودی خلافت عباسی را داشت؛ اما پیش از این اقدام، کشته شد.

- یکی از مؤسسان این سلسله، با مشاهده اوضاع نابسامان خلافت، بغداد را تسخیر کرد؛ اما خلافت عباسی را از بین نبرد.

- امیران این سلسله، عموماً نسبت به خلفای عباسی اظهار اطاعت می‌کردند و در مواردی با دشمنان خلافت می‌جنگیدند.

- خلیفه، مؤسس این سلسله را به دلیل موفقیت‌هایش در سرکوب خوارج، به حکومت بلخ و کابل منصوب کرد.

۱) زیاریان - آل بویه - طاهریان - سامانیان

۲) آل بویه - زیاریان - طاهریان - صفاریان

۳) زیاریان - آل بویه - سامانیان - صفاریان

۴) آل بویه - زیاریان - سامانیان - طاهریان

۶۳- در دوران کدام سلسله ایرانی مسلمان، مراسم عزاداری امام حسین (ع) در عاشورا و جشن عید غدیر خم با شکوه و با عظمت برگزار می‌شد؟

۲) طاهریان

۱) سامانیان

۴) علویان طبرستان

۳) آل بویه

۶۴- در کدام موارد مقایسه درستی میان «فارابی» و «ابن سینا» انجام شده است؟

الف) فارابی را معلم اول و ابن سینا را معلم دوم می‌خواندند.

ب) فارابی فلسفه مشایی را پایه‌گذاری کرد و ابن سینا آن را به اوج رساند.

ج) کتاب شفا به دست ابن سینا و دانشنامه علایی به دست فارابی نوشته شده است.

د) محل سکونت فارابی دمشق بود و ابن سینا در شهرهای مختلف به فعالیت علمی می‌پرداخت.

۴) «ج» و «الف»

۳) «ج» و «د»

۲) «ب» و «د»

۱) «الف» و «ب»

۶۵- در ارتباط با توسعه دریانوردی و تجارت دریایی در فاصله سده‌های سوم تا پنجم هجری در خلیج فارس، کدام موارد درست است؟ پنهانی

الف) بندر سیراف به یکی از مراکز مهم مبادلات اقتصادی منطقه‌ای و جهانی آن روزگار تبدیل شد.

ب) اسلام توسط دریانوردان ایرانی به هندوستان، چین، جنوب شرقی آسیا و حوزه شرق آفریقا گسترش یافت.

ج) هنگام سقوط ساسانیان، بنادر ایرانی در سواحل خلیج فارس، دریای عمان و دریای سرخ، آباد و پررونق بودند.

د) در این زمان بنادر کیش و آبادان از مراکز مهم مبادلات اقتصادی بودند.

(۱) «ب» و «ج» (۲) «ج» و «د» (۳) «الف» و «د» (۴) «الف» و «ب»

۶۶- با توجه به عبارت‌های زیر، کدام گزینه صحیح است؟

الف) پس از او، پسرانش، بر سر جانشینی پدر با یکدیگر به ستیز پرداختند.

ب) خلیفه عباسی، در آن زمان در صدد احیای قدرت سیاسی و نظامی خود بود.

ج) در این دوران، ایران تحولات سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی مهمی را تجربه کرد.

د) قلمرو آنان در ایران بین امیران مختلف تقسیم شد و رقابت و کشمکش بر سر قدرت، آن را بیش از پیش تضعیف کرد.

(۱) «الف» همچون «د» مربوط به حکومت غزنویان است.

(۲) «ب» برخلاف «ج» مربوط به دوره خوارزمشاهیان است.

(۳) «ج» همچون «الف» به حکومت غزنویان اشاره دارد.

(۴) «د» برخلاف «ب» مربوط به حکومت خوارزمشاهیان است.

۶۷- کدام یک از عبارت‌های زیر حاوی اطلاعات درستی از نظام اداری ایران در دوران غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی هستند؟

الف) در دوره خوارزمشاهیان، قدرت و نفوذ وزیر نسبت به دوره سلجوقیان به شدت کاهش یافت و حتی در برخی موارد، منصب وزیر حذف شد.

ب) نقش نظام‌الملک در ساختار نظام اداری ایران در عصر غزنوی به اندازه‌ای برجسته است که دوران وزارت وی را می‌توان «عصر نظام‌الملک» نامید.

ج) در دوران سلجوقی چالشی به وجود آمد که در یک طرف آن اهل قلم (دیوان‌سالاران) و در طرف دیگر اهل شمشیر (نظامیان) قرار داشتند.

د) در عصر سلجوقی دیوان وزارت که وزیر در رأس آن قرار داشت، به شکوهمندی بی‌نظیری رسید و وزیر در منصب خود امنیت کامل داشت.

(۱) «الف» و «ج» (۲) «الف» و «د» (۳) «ب» و «ج» (۴) «ب» و «د»

۶۸- کدام گزینه در ارتباط با وضعیت شهرهای ری، نیشابور و گرگان در دوره سلجوقیان (شهرهای مهم و شهرهای شیعه‌نشین)

شکل درستی را ترسیم کرده است؟

۶۹- به ترتیب، هریک از موارد زیر در رابطه با کدام دانشمند بزرگ دوره غزنویان و سلجوقیان است؟

- در پزشکی از جمله معروف‌ترین دانشمندان بود.

- از جمله مهم‌ترین و معروف‌ترین عالمانی بود که در مدارس نظامیه درس خواند و درس داد.

- در دوره سلجوقیان در ریاضیات و نجوم، از معروف‌ترین دانشمندان بود.

- به همت او نظامیه‌ها در شهرهای مهمی چون بغداد و اصفهان و نیشابور ساخته شدند.

(۱) ابوالعباس لوکری - سید اسماعیل جرجانی - امام فخر رازی - امام محمد غزالی

(۲) سید اسماعیل جرجانی - امام محمد غزالی - ابوالعباس لوکری - خواجه نظام‌الملک توسی

(۳) ابوالعباس لوکری - امام محمد غزالی - خیام نیشابوری - ابوریحان بیرونی

(۴) سید اسماعیل جرجانی - خواجه نظام‌الملک توسی - خیام نیشابوری - ابوریحان بیرونی

۷۰- کدام موارد مربوط به ویژگی‌ها و مشخصات هنر و معماری در عصر سلجوقی می‌باشد؟

نهایی

(الف) از این دوره، بناهای برج‌مانند که آرامگاه مشاهیر عصر خود بودند، باقی مانده است.

(ب) هنر سفالگری در این دوره، به مراتب با کیفیت بالاتری از دوره سامانی بود.

(ج) مسجد «جامع عتیق» اصفهان، یکی از کهن‌ترین مسجدهای چهار ایوانی ایران، مربوط به این دوره است.

(د) فلزکاری در این دوره، یکی از درخشان‌ترین دوران خود را در تاریخ ایران پشت سر گذاشت.

(۴) «الف» و «د»

(۳) «ب» و «ج»

(۲) «ب» و «الف»

(۱) «ج» و «د»

جغرافیا (۲)

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

نواحی انسانی

نواحی اقتصادی (کشاورزی و صنعت)،
نواحی اقتصادی (تجارت و اقتصاد جهانی)
تا پایان «تابربری در اقتصاد جهانی»

صفحه ۸۳ تا ۱۰۴

۷۱- کدام گزینه، موارد زیر را در ارتباط با انواع فعالیت‌های اقتصادی به درستی مقایسه کرده است؟

الف) تجارت

ب) استخراج معدن

ج) فناوری‌های اطلاعاتی

د) جنگل‌داری

۱) «الف» مانند «ب» و برخلاف «د» مربوط به فعالیت‌های نوع دوم است.

۲) «د» مانند «ج» و برخلاف «الف» مربوط به فعالیت‌های نوع سوم است.

۳) «ج» مانند «الف» و برخلاف «ب» مربوط به فعالیت‌های نوع چهارم است.

۴) «ب» مانند «د» و برخلاف «ج» مربوط به فعالیت‌های نوع اول است.

۷۲- کدام گزینه جاهای خالی زیر را به ترتیب کامل می‌کند؟

- در کنار مزارع غله تجاری، کارخانه‌هایی برای تبدیل، بسته‌بندی و توزیع محصولات در بازارهای مصرف پدید می‌آید که در

اصطلاح به آنها ... می‌گویند.

- ... حدود ۴۰ درصد ذرت جهان را تولید می‌کند.

- از دهه ۱۹۷۰ میلادی با انقلاب سبز و به کار بردن روش‌های علمی، کشورهایی مانند ... در زمینه تولید برنج به خودکفایی رسیدند.

- بیشتر برنج دنیا در قاره آسیا، به ویژه آسیای ... کشت می‌شود.

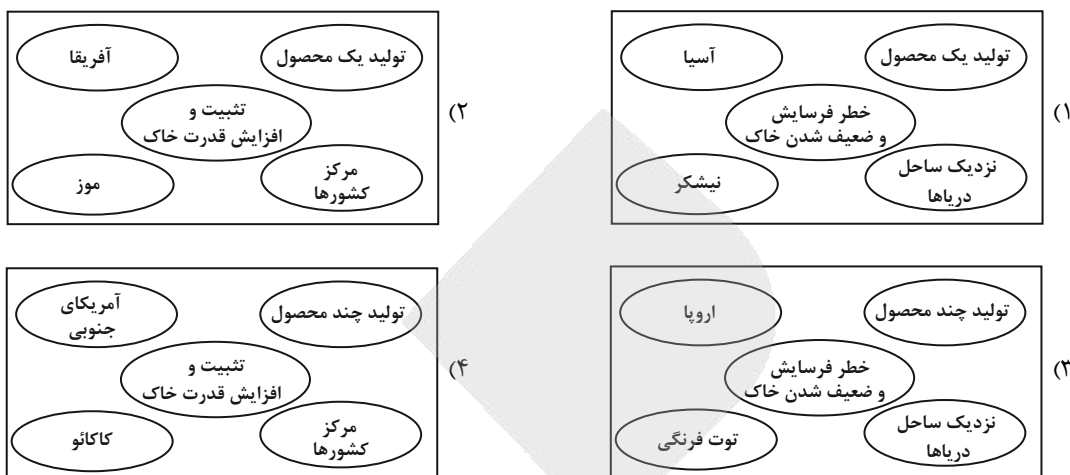
۱) کشت و صنعت - ایالات متحده آمریکا - مالزی و سنگاپور - شرقی و شمال شرقی

۲) پلاتیشن - هند - فیلیپین و پاکستان - شرقی و شمال شرقی

۳) کشت و صنعت - ایالات متحده آمریکا - فیلیپین و پاکستان - شرقی و جنوب شرقی

۴) پلاتیشن - هند - مالزی و سنگاپور - شرقی و جنوب شرقی

۷۳- ویژگی‌ها و موارد مربوط به پلانتیشن را در کدام تصویر می‌توان یافت؟

۷۴- کدام مراکز به ترتیب، مربوط به نواحی صنعتی «اروپای شرقی، جنوب شرقی آسیا، آمریکای شمالی» می‌باشند؟

- (۱) لهستان - تایوان - کانادا
(۲) ایتالیا - هند - آمریکا
(۳) آلمان - ژاپن - برزیل
(۴) چک - قفقاز - آمریکا

۷۵- به ترتیب، پاسخ هریک از پرسش‌های زیر، در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- کدام شهر علمی در ژاپن از مهم‌ترین مراکز علمی و فناوری جهان است؟
- سیلیکون ولی در کدام قسمت ایالت کالیفرنیا قرار دارد؟
- صنایع نوین یا «های‌تک» با کدام نوع از فعالیت‌های اقتصادی ارتباط نزدیکی دارند؟
- پیشرفت صنایع نوین بر چه مبنایی است؟

- (۱) تسوکوبا - جنوب غربی لس‌آنجلس - نوع اول - نوآوری و رقابت
(۲) توکوشیما - جنوب غربی لس‌آنجلس - نوع چهارم - تولید و توزیع انبوه
(۳) توکوشیما - جنوب شرقی سانفرانسیسکو - نوع اول - تولید و توزیع انبوه
(۴) تسوکوبا - جنوب شرقی سانفرانسیسکو - نوع چهارم - نوآوری و رقابت

۷۶- در دنیای امروز، کشورها از چه نظر، خودکفا و بی‌نیاز از مبادله با سایر نواحی جهان نیستند؟

- (۱) نفت و گاز و مواد پتروشیمی
(۲) منابع و مواد خام و کالاهای صنعتی
(۳) انواع کالاهای کارخانه‌ای
(۴) منابع انرژی و معدنی

۷۷- دو کشور «الف» و «ب» همسایه یکدیگر هستند. اقتصاد کشور «ب» به طور عمده مبتنی بر تولید و صدور مواد اولیه و خام و

منابع انرژی و معدنی و اقتصاد کشور «الف»، به طور عمده مبتنی بر تولید و صدور انواع کالاهای کارخانه‌ای و صنعتی همراه با

فناوری‌های پیشرفته و نوین است. کدام گزینه مقایسه درستی را میان این دو کشور بیان می‌کند؟

(۱) در کشور «الف» همانند کشور «ب»، واردات و صادرات گسترش زیادی دارد.

(۲) اقتصاد کشور «الف» برخلاف کشور «ب»، در برابر نوسانات قیمت در بازارهای جهانی آسیب‌پذیری زیادی دارد.

(۳) کشور «ب» همانند کشور «الف»، می‌تواند به منظور دفاع از منافع خود، عضو سازمان اوپک شود.

(۴) در کشور «ب» برخلاف کشور «الف»، حمایت از بخش‌های تولیدی داخلی ضعیف است.

۷۸- در کدام یک از موارد زیر، ارتباط میان کشورهای استعمارگر و مستعمره به درستی ذکر شده است؟

نهایی

الف) هلند سال‌ها اندونزی را در سیطره خود گرفت.

ب) بلژیک مالزی را غارت و چپاول کرد.

ج) الجزایر سال‌ها مستعمره فرانسه بود.

د) انگلستان سال‌ها کنگو را استعمار کرد.

(۱) «ب» و «د» (۲) «الف» و «ج» (۳) «ج» و «د» (۴) «الف» و «ب»

۷۹- کدام موارد از اقدامات کشورهای صنعتی به ویژه آمریکا پس از جنگ جهانی دوم است؟

نهایی

الف) سرمایه‌گذاری در دیگر نقاط جهان

ب) ایجاد کارخانه‌های مونتاژ در دیگر کشورها

ج) تعامل با کشورهای کمونیست برای جلوگیری از پیشرفت آنها

د) یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های این دوره، گسترش شرکت‌های آمریکایی در سایر نقاط جهان بود.

(۱) «د» و «ج» (۲) «ج» و «ب» (۳) «الف» و «د» (۴) «الف» و «ب»

۸۰- کدام گزینه در خصوص شرکت‌های چندملیتی نادرست است؟

نهایی

(۱) آنها با احداث کارخانه یا شرکت در کشورهای دیگر از منابع طبیعی آن نواحی استفاده می‌کنند.

(۲) در کشورهای توسعه‌یافته که بیمه کارگران و مقررات زیست‌محیطی، چندان جدی و سخت نیست، فعالیت می‌کنند.

(۳) این شرکت‌ها به سرمایه‌گذاری در کشورهای دیگر علاقه‌مندند.

(۴) شرکت‌های چندملیتی، به دنبال افزایش فروش و سود خود هستند و نقش مهمی در تجارت جهانی دارند.

فلسفه

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

معرفت و شناخت
ابزارهای شناخت / نگاهی به
تاریخچه معرفت
تا پایان «دوره جدید اروپا»
صفحه ۵۰ تا ۶۳

۸۱- به ترتیب، مردم معرفت و حیانی را ... درک و از آن استفاده می کنند و پیامبران الهی آن را .... می شناسند.

نهایی

- (۱) با واسطه - با واسطه
(۲) با واسطه - بی واسطه
(۳) بی واسطه - با واسطه
(۴) بی واسطه - بی واسطه

۸۲- کدام گزینه از ویژگی های مربوط به معرفت شهودی نیست؟

- (۱) برای شناخت مسائلی از ماوراءالطبیعه در این جهان مناسب است.
(۲) می توان بین آن و معرفت عقلی، ویژگی مشترک یافت.
(۳) برای دریافت چنین معرفتی سیر و سلوک و تهذیب نفس ضروری است.
(۴) بدون واسطه و از طریق دو چشم قابل مشاهده است.

۸۳- به ترتیب، هر کدام از گزاره های زیر نیاز به مشارکت کدام یک از ابزارهای شناخت دارد؟

- «اثبات بسیاری از دانستنی های ریاضی»

- «رسیدن به شناخت های تجربی»

- «فهم معارف و حیانی توسط مردم عادی، مانند تفسیر قرآن»

- «تشخیص خطای شناخت حسی»

- (۱) عقل - حس - قلب - عقل
(۲) عقل و حس - حس - قلب - حس و عقل
(۳) عقل - حس و عقل - عقل - حس و عقل
(۴) عقل - حس و عقل - قلب و عقل - قلب

۸۴- توانایی عقل در کدام یک از موارد زیر به کار نمی آید؟

- (۱) استفاده های متفاوت از اشیای مختلف
(۲) شناخت بغض و کینه درونی
(۳) شناخت برخی امور محسوس
(۴) پی بردن به بَم بودن صدا

۸۵- کدام گزینه در مورد «شناخت تجربی» درست است؟

- (۱) حواس نقش کلیدی را در دستیابی به این نوع از معرفت ایفا می کنند.
(۲) این که «طبیعت همواره یکسان عمل می کند» از قواعد تجربی مهم حاکم بر این نوع از شناخت است.
(۳) ابن سینا و ارسطو در مورد مبانی آن، نظراتی ارائه داده اند.
(۴) قواعدی که این نوع شناخت بر آنها استوار است را همان طوری می شناسیم که قوانین طبیعی شناسایی می شوند.

۸۶- کدام گزینه مصداق «خطای حواس» است؟

- (۱) سارا و بهار روبه‌روی هم نشسته و در حال تعریف خاطره بودند؛ ناگهان، سارا متوجه سایه‌ای بر پنجره می‌شود و می‌گوید: «فکر کنم گربه‌ای پشت پنجره است!» بهار برمی‌گردد و متوجه می‌شود که آن چیز، سایه شاخه درخت بوده است.
- (۲) نازنین پس از امتحان ریاضی، در حال حل کردن دوباره سؤالات آن بود و متوجه شد هنگام آزمون، در حل سؤال پنجم اشتباه کرده است.
- (۳) سیاوش نزد مادرش می‌رود و می‌گوید: «مادر، دلشوره دارم، احساس می‌کنم فردا اتفاق بدی خواهد افتاد.» مادرش او را دلداری می‌دهد. روز بعد فرا می‌رسد، اما اتفاق بدی نمی‌افتد.
- (۴) فرید پس از اینکه دوست خواهرش را می‌بیند، از بلندی قد او تعجب می‌کند، زیرا چند روز پیش، او را از دور دیده بود و جثه‌اش بسیار کوچک‌تر به نظر می‌رسید.

۸۷- به ترتیب، کدام گزینه عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

نهایی

«پارمنیدس ... افلاطون شناخت حسی را ... می‌دانست و اعتقاد داشت که همه اشیا در ثبات و پایداری...»

- (۱) برخلاف - نامعتبر - هستند.
- (۲) همچون - نامعتبر - هستند.
- (۳) برخلاف - معتبر - نیستند.
- (۴) همچون - معتبر - نیستند.

۸۸- بر اساس گفته‌های علامه سید محمدحسین طباطبائی، صدرالمتألهین بحث‌های علمی و فلسفی خود را به صورت دقیق بر روی

نهایی

چه پایه‌هایی بنا کرده است؟

- (۱) پیوند صرف میان حس و عقل
- (۲) تأکید بر شناخت تجربی و عقلی
- (۳) پیوند میان وحی و سنت و حس
- (۴) پیوند میان عقل و کشف و شرع

۸۹- کدام مورد با مبنای معرفت‌شناختی پروتاگوراس سازگار نیست؟

- (۱) درک هر فرد، معیار سنجش حقیقت برای همان فرد است.
- (۲) اختلاف‌نظر در میان انسان‌ها نشانه نسبی بودن حقیقت است.
- (۳) برای تشخیص درستی ادراک‌ها، باید آنها را با واقعیتی مستقل از ذهن مقایسه کرد.
- (۴) حس‌هایی که در هر نوبت چیزی را نشان می‌دهند، حقیقت را برای همان نوبت آشکار می‌سازند.

۹۰- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) اگر شناخت حسی به تنهایی معیار حقیقت باشد، تدوین منطق توسط ارسطو دیگر امری ضروری نبود؛ زیرا منطق برای اصلاح خطاهای استدلال عقلی و ارتقای شناخت معتبر طراحی شده است.
- (۲) افلاطون ارزش شناخت عقلی را برتر از شناخت حسی می‌دانست و این برتری را به سبب پیوند عقل با عالم مُثُل و خطاپذیری ادراک‌های حسی توجیه می‌کرد.
- (۳) ارسطو با آنکه ادراک حسی را معتبر می‌دانست، اعتقاد داشت عقل می‌تواند با تکیه بر استدلال و قواعد منطقی به حقایق فراتر از حس دست یابد.
- (۴) چون عالم طبیعت نزد افلاطون کاملاً مستقل و بی‌نیاز از عالم مُثُل است، شناخت حسی می‌تواند بدون اتکال به عقل، حقیقت نهایی را آشکار کند.

دانش آموز عزیز، سؤالات عمومی از شماره ۱۰۱ شروع می‌شود.
دقت نمایید تا گزینه‌ها را به درستی وارد پاسخبرگ کنید.

دَفتَر چَه سؤال ؟

عمومی یازدهم انسانی

۸ اسفند ۱۴۰۴

تعداد سؤالات و زمان پاسخ‌گویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی
فارسی (۲)	۱۰	۱۰۱-۱۱۰	۱۰
دین و زندگی (۲)	۱۰	۱۱۱-۱۲۰	۱۰
زبان انگلیسی (۲)	۱۰	۱۲۱-۱۳۰	۱۰
جمع دروس عمومی	۳۰	—	۳۰

طراحان

فارسی (۲)	حسین پرهیزگار، سعید جعفری، محسن فدایی، حمیدرضا کرمی، آرش مرتضایی‌فر
دین و زندگی (۲)	محسن بیاتی، محمدرضایی بقا، مرتضی محسنی‌کیور، فردین سماقی
زبان انگلیسی (۲)	رحمت‌الله استیری، آرمین رحمانی، مانی صفائی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	مسئول درسی و گزینشگر	گروه ویراستاری	رتبه برتر	گروه مستندسازی
فارسی (۲)	آرش مرتضایی‌فر	الهام محمدی	—	الناز معتمدی، مانده ملکی، محسن جمشیدی
دین و زندگی (۲)	محمدفرحان فخاریان	امیرمهدی افشار یاسین ساعدی	پری‌ماه شادی	محمدصدرا پنجه‌پور، محمدحسن سعیدی
دین و زندگی اقلیت	دبورا حاتانیان	معصومه شاعری	—	—
زبان انگلیسی (۲)	بی‌تا قربان‌پور	طاها اصغریان، مانده سالاری	—	سپهر اشتیاقی، زهرا فلاحی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	معصومه شاعری
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: فریبا رئوفی
صفحه‌آرا	سحر ایروانی
ناظر چاپ	سوران نعیمی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

۱۰ دقیقه

فارسی (۲)

• ادبیات انقلاب اسلامی

درس ۱۰ و ۱۱

صفحه ۸۵ تا ۹۵

فارسی (۲)

۱۰۱- معنی کدام واژه نادرست آمده است؟

(۱) برگ: مایحتاج و آذوقه

(۲) چنبر: حلقه و هر چیز حلقه مانند

(۳) رشحه: چکه

(۴) رستن: روییدن

۱۰۲- واژه‌ای به معنای «زنگ» در کدام بیت یافت می‌شود؟

(۱) مرا در منزل جانان چه امن عیش چون هر دم

(۲) به می سجاده رنگین کن گرت پیر مغان گوید

(۳) شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل

(۴) همه کارم ز خودکامی به بدنامی کشید آخر

۱۰۳- در چند بیت از میان ابیات زیر «قید» یافت می‌شود؟

- گاه سفر شد باره بر دامن برانیم

- فرمان رسید این خانه از دشمن بگیرد

- جانان من برخیز و آهنگ سفر کن

- جانان من برخیز بر جولان برانیم

- تکبیرزن، لبیک‌گو، بنشین به رهوار

(۱) یک

(۳) سه

(۲) دو

(۴) چهار

۱۰۴- در ابیات زیر از فعل‌هایی که زیر آن‌ها خط کشیده شده است، نوعی صفت بیانی ساخته شده است؛ در کدام گزینه در ساخت صفت نادرستی

یافت می‌شود؟

(۱) صبح بی تو رنگ بعد از ظهر یک آدینه دارد

(۲) بی تو می‌گویند تعطیل است کار عشق‌بازی

(۳) جغد بر ویرانه می‌خواند به انکار تو اما

(۴) ناگهان قفل بزرگ تیرگی را می‌گشاید

بی تو حتی مهربانی حالتی از کینه دارد (صفت لیاقت: داشتنی)

عشق اما کی خبر از شنبه و آدینه دارد (صفت فاعلی: گویان)

خاک این ویرانه‌ها بویی از آن گنجینه دارد (صفت مفعولی: خواننده)

آن که در دستش کلید شهر پرآینه دارد (صفت فاعلی: قفل‌گشا)

۱۰۵- نقش واژه‌های مشخص شده در بیت زیر به ترتیب کدام است؟

پروا مکن بشتاب همت چاره‌ساز است»

«گاه سفر آمد برادر ره دراز است

(۱) نهاد - مفعول - مسند

(۲) منادا - نهاد - مسند

(۳) منادا - نهاد - قید

(۴) نهاد - نهاد - نهاد

۱۰۶- با توجه به بیت زیر، پاسخ پرسش‌ها به ترتیب کدام است؟

بزن زخم انکار بر جان ما»

هلا منکر جان و جانان ما

الف - نقش دستوری واژه مشخص شده چیست؟

ب - نوع «و» کدام است؟

(۱) مفعول - ربط

(۲) متمم - عطف

(۳) متمم - ربط

(۴) مضاف‌الیه - عطف

۱۰۷- نوع «را» در بیت زیر مشابه کدام بیت است؟

کان سوخته را جان شد و آواز نیامد»

«ای مرغ سحر، عشق ز پروانه بیاموز

ای یاوران بایند ولی را یآوری کرد

(۱) یعنی کلیم آهنگ جان سامری کرد

بشکست داغ دیر یاسین پشت ما را

(۲) جانان من اندوه لبنان کشت ما را

بر جای ما بیگانه ننگ است ای برادر

(۳) تنگ است ما را خانه تنگ است ای برادر

ز یاران عاشق حکایت کنیم

(۴) بی‌عاشقی را رعایت کنیم

۱۰۸- در چند بیت از ابیات زیر آرایه‌های «تشبیه» و «متناقض‌نما» با هم به کار رفته است؟

بی‌آشقی را رعایت کنیم	ز یاران عاشق حکایت کنیم
از آن‌ها که خونین سفر کرده‌اند	سفر بر مدار خطر کرده‌اند
از آن‌ها که خورشید فریادشان	دمی‌د از گل‌وی سحرزادشان
به رقصی که بی‌پا و سر می‌کنند	چنین نغمه‌ عشق سر می‌کنند
هلا منکر جان و جانان ما	بزن زخم انکار بر جان ما
بزن زخم این مرهم عاشق است	که بی‌زخم مردن غم عاشق است

(۱) چهار

(۲) سه

(۳) دو

(۴) یک

۱۰۹- بیت زیر از سعدی با کدام یک از ابیات درس «یاران عاشق» تناسب مفهومی دارد؟

«ای مرغ سحر، عشق ز پروانه بیاموز	کان سوخته را جان شد و آواز نیامد»
(۱) هلا منکر جان و جانان ما	بزن زخم انکار بر جان ما
(۲) چه جانانه چرخ جنون می‌زنند	دف عشق با دست خون می‌زنند
(۳) مگو سوخت جان من از فرط عشق	خموشی است هان اولین شرط عشق
(۴) بی‌با گل لاله بیعت کنیم	که آلاله‌ها را حمایت کنیم

۱۱۰- مفهوم «آماده حرکت بودن» را از کدام مصراع می‌توان دریافت؟

- (۱) گاه سفر آمد برادر ره دراز است
- (۲) موسی جلودار است و نیل اندر میان است
- (۳) باید به مژگان رفت گرد از طور سینین
- (۴) پا در رکاب راهوار خویش دارند

دین و زندگی (۲)

۱۰ دقیقه

دین و زندگی (۲)

تفکر و اندیشه

احیای ارزش‌های راستین،
جهاد در راستای
ولایت ظاهری
درس ۱۰ و ۱۱
صفحه ۱۱۹ تا ۱۴۴

۱۱۱- به ترتیب، امیر مؤمنان علی (ع)، به عنوان راه‌حل نهایی برای خروج از اوضاع و احوال پس از خود، کدام مورد را

معرفی می‌کند و این مورد دارای کدام ویژگی است؟

- (۱) اطاعت از فرامین قرآن کریم- حکم و نظر قرآن نشان‌دهنده دانش آن‌هاست.
- (۲) اطاعت از فرامین قرآن کریم- می‌توان به وسیله آن صراط مستقیم را شناسایی کرد.
- (۳) طلب راه‌حل نهایی از اهل آن- می‌توان به وسیله آن صراط مستقیم را شناسایی کرد.
- (۴) طلب راه‌حل نهایی از اهل آن- حکم و نظر آنان نشان‌دهنده دانش آن‌هاست.

۱۱۲- نتیجه اقدام «تعلیم و تفسیر قرآن کریم» در راستای مرجعیت دینی توسط امامان (ع) کدام است؟

- (۱) تجلی توحید در زندگی اجتماعی مردم ادامه یافت.
- (۲) توانستند به فرزندان خود بیاموزند و این آموخته‌ها را به نسل‌های بعد منتقل کنند.
- (۳) توانستند در شرایط مختلف سیاسی و فرهنگی روش‌های مناسب را برگزیده و عمل کنند.
- (۴) مشتاقان معارف قرآنی توانستند از این کتاب الهی بهره ببرند.

۱۱۳- حاکم‌شدن بنی‌امیه و بازگرداندن نسبی مردم به دوران جاهلیت تابع چه امری بود؟

- (۱) میدان دادن حاکمان زمان به افراد فاقد صلاحیت
- (۲) شکل‌گیری و حضور اندیشه‌های گوناگون و مذاهب مختلف
- (۳) بی‌توجهی مسلمانان به هشدارهای امام علی (ع)
- (۴) سخت‌گیری حاکمان بنی‌امیه بر یاران امامان (ع)

۱۱۴- مرتبط با کدام یک از اقدامات امامان (ع) در راستای تعلیم دین و مرجعیت دینی، ایشان با تکیه بر علم الهی خود، به دور از انزوا و

گوشه‌گیری و با حضور سازنده و فعال، درباره همه مسائل اظهار نظر می‌کردند و مسلمانان را از معارف خویش بهره‌مند می‌ساختند؟

- (۱) تعلیم و تفسیر قرآن
- (۲) حفظ سخنان و سیره پیامبر (ص)
- (۳) تربیت شخصیت‌های اسلامی
- (۴) تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو

۱۱۵- به ترتیب، عصر شکل‌گیری و حضور اندیشه‌های گوناگون و مذاهب مختلف در جامعه اسلامی چه زمانی بود و واکنش امامان (ع) در این

شرایط چه بود؟

- (۱) دوران امام باقر (ع) به بعد- تربیت افراد متخصص در زمینه‌های اعتقادی، علمی و فقهی
- (۲) قبل از دوران امام باقر (ع)- فراهم آوردن کتاب‌های بزرگ در حدیث و سیره ائمه اطهار (ع)
- (۳) دوران امام سجاد (ع) به بعد- تربیت افراد متخصص در زمینه‌های اعتقادی، علمی و فقهی
- (۴) قبل از دوران امام سجاد (ع)- فراهم آوردن کتاب‌های بزرگ در حدیث و سیره ائمه اطهار (ع)

۱۱۶- امامان معصوم (ع) در مبارزه با حاکمان جور، کدام اصل را به شیوه‌های مختلف به مردم اطلاع می‌دادند؟

- (۱) عدم تأیید حاکمان
- (۲) معرفی خویش به‌عنوان امام بر حق
- (۳) انتخاب شیوه‌های درست مبارزه
- (۴) تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو

۱۱۷- کدام امام معصوم (ع) در مراسم حج، حق حکومت را از آن خود اعلام نمود و ایشان رسول خدا (ص) را چه نامیدند؟

- (۱) امام کاظم (ع) - طبیب ستار
- (۲) امام کاظم (ع) - امام و رهبر
- (۳) امام صادق (ع) - امام و رهبر
- (۴) امام صادق (ع) - طبیب ستار

۱۱۸- به‌ترتیب، مجاهدات امامان معصوم (ع) هنگامی که با حساسیت دشمن روبه‌رو می‌شدند، در چه قالبی پیش می‌رفت و این مورد در راستای کدام

اقدام آنان بود؟

- (۱) تقیه - ولایت معنوی
- (۲) تقیه - ولایت ظاهری
- (۳) هدایت معنوی - ولایت معنوی
- (۴) هدایت معنوی - مرجعیت دینی

۱۱۹- چرا امام علی (ع) پس از اینکه از حق مسلم خود در رهبری جامعه اسلامی محروم ماند، سکوت پیشه کرد؟

- (۱) برقراری عدالت در جامعه
- (۲) حفظ نظام نوپای اسلامی
- (۳) بی‌اهمیت بودن قدرت نزد ایشان
- (۴) انتقادهای شدید از حاکم

۱۲۰- به سبب اقدامات کدام امام، بار دیگر تشیع به‌عنوان یک جریان بزرگ فکری و سیاسی در جامعه حضور فعال پیدا کرد؟

(۱) امام حسین (ع)	(۲) امام کاظم (ع)
(۳) امام حسن (ع)	(۴) امام سجاد (ع)

زبان انگلیسی (۲)

۱۰ دقیقه

زبان انگلیسی (۲)

• A Healthy Lifestyle
(See Also, ..., Writing)

درس ۲

صفحه ۶۸ تا ۷۷

PART A: Grammar & Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

121- It's important to teach children how to make good decisions as ... and face real-world situations.

1) growing it up	2) they grow up
3) they have grown	4) to grow it up

122- ... helps students improve their vocabulary, understand new ideas, and develop better writing skills.

- 1) Reading books every day
- 2) Books reading every day
- 3) Every day, you read books
- 4) You are reading books every day

123- The students worked together on the project ... on time and present it properly to the class.

1) finishing it	2) has finished it
3) to finish it	4) it finishes

124- The teacher told the students to ... because the math exam was starting soon.

1) get away	2) hurry up
3) wake up	4) give up

125- Using mobile phones is ... during exams in most schools and universities.

1) forbidden	2) scientific
3) regular	4) useful

126- Zahra and Mina decided to ... the morning class because they wanted to improve their English level.

1) sail	2) jog
3) quit	4) attend

PART B: Reading Comprehension

Directions: Read the following passage and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

Many people today live busy lives and often feel tired or stressed. Because of this, scientists and health experts are paying more attention to meditation as a way to improve overall health. Meditation is a simple practice that helps people calm their minds and focus on the present moment. Researchers believe that doing meditation regularly can improve both mental and physical well-being over time.

One important benefit of meditation is stress reduction. When people meditate, their bodies relax and their heart rates slow down. This can lower stress levels and help people feel more peaceful during the day. Even a few minutes of meditation each day can make a positive difference. Another benefit is better concentration. Meditation helps people train their minds, which can improve focus, memory, and decision-making.

Meditation also supports emotional health. People who meditate often feel more patient and less angry. It can help them understand their feelings and react more calmly to problems. In addition, meditation can improve sleep quality. When the mind is relaxed, it becomes easier to fall asleep and rest deeply. Overall, meditation is a simple habit that can help people live healthier and more balanced lives.

127- Scientists and health experts are interested in meditation today because it ... .

- 1) helps people deal with stress and busy lives
- 2) replaces medical treatment
- 3) increases physical strength quickly
- 4) is better than physical exercise

128- All of the following may happen when people meditate regularly EXCEPT ... .

- 1) they may feel calmer and more focused
- 2) they need less sleep than others
- 3) they improve their emotional balance
- 4) they sleep better at night

129- Which idea is supported by the passage?

- 1) Short daily meditation can be helpful.
- 2) Meditation works only if we do it for many hours.
- 3) Meditation is difficult for most people.
- 4) Doing meditation is useful only for older people.

130- According to the passage, which of the following is NOT correct?

- 1) A relaxed mind can help people fall asleep more easily.
- 2) Regular meditation may help people stay calm in difficult situations.
- 3) Meditation can improve focus and emotional balance over time.
- 4) Physical strength increases to an athlete's level through meditation.

دفترچه سؤال ؟

فرهنگیان

(همه رشته‌ها)

(تعلیم و تربیت اسلامی و هوش و استعداد معلّمی)

۸ اسفند ماه ۱۴۰۴

تعداد سؤالات و زمان پاسخ‌گویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی
تعلیم و تربیت اسلامی	۲۰	۲۵۱ - ۲۷۰	۲۰
هوش و استعداد معلّمی	۲۰	۲۷۱ - ۲۹۰	۴۰
جمع دروس	۴۰	—	۶۰

طراحان به ترتیب حروف الفبا

تعلیم و تربیت اسلامی	یاسین ساعدی، میثم هاشمی، مرتضی محسنی کبیر، محمد رضایی‌نقا، فردین سماقی، عباس سیدشبه‌ستری
هوش و استعداد معلّمی	حمید لنجان‌زاده اصفهانی، حامد کریمی، فرزاد شیرمحمدلی، فاطمه راسخ، حمید گنجی

گزینشگران و ویراستاران به ترتیب حروف الفبا

نام درس	مسئول درس	مسئول دفترچه	گروه ویراستاری	مسئول درس‌های مستندسازی	ویراستاران مستندسازی
تعلیم و تربیت اسلامی	یاسین ساعدی	حامد کریمی	سکینه گلشنی	سجاد حقیقی‌پور	-
هوش و استعداد معلّمی	حمید لنجان‌زاده اصفهانی		فاطمه راسخ	علیرضا همایون‌خواه	پریا اقبالی، بیتا مرادی

مدیر گروه	حمید لنجان‌زاده اصفهانی
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: علیرضا همایون‌خواه
حروف‌نگار و صفحه‌آرا	معصومه روحانیان

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

۲۰ دقیقه

تعلیم و تربیت اسلامی

سؤالات مشترک همه رشته‌ها

دین و زندگی ۱ (سایر رشته‌ها به جز انسانی)

درس ۱۰: یاری از نماز و روزه
 صفحه ۱۲۲ تا صفحه ۱۳۲

دین و زندگی ۱ (انسانی)

درس ۱۲: یاری از نماز و روزه
 صفحه ۱۲۸ تا صفحه ۱۳۸

دین و زندگی ۲ (سایر رشته‌ها به جز انسانی)

درس ۱۲: پیوند مقدس
 صفحه ۱۴۸ تا صفحه ۱۵۸

دین و زندگی ۲ (انسانی)

درس ۱۸: پیوند مقدس
 صفحه ۲۲۲ تا صفحه ۲۳۰

مهارت معلمی (همه رشته‌ها)

فصل دوم: صفات معلم
 (تا پایان فصل)
 صفحه ۵۱ تا صفحه ۷۳

۲۵۱- «کم‌تر به کسب درآمد از راه حرام تمایل داشتن» معلول کدام یک از گزینه‌های زیر می‌باشد؟

- ۱) اگر شرط غصبی نبودن لباس و مکان نمازگزار را رعایت کنیم.
- ۲) اگر در رکوع و سجود، عظمت خدا را در یاد داشته باشیم.
- ۳) اگر در هر نوبت با لباس پاکیزه نماز بخوانیم.
- ۴) اگر نماز و تأثیر آن در زندگی را کوچک بشماریم.

۲۵۲- به ترتیب، توجه به حضور خدا در زندگی و نظارت او بر اعمال، موجب چه چیزی می‌شود و پیام کدام آیه شریفه زیر به آن اشاره دارد؟

- ۱) تا انسان دست به هر کاری نزند و از گناهان دوری کند. - «اقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى ...»
- ۲) تا انسان بتواند با چشم‌پوشی از نعمت‌های دنیوی، در پیشگاه خدا سربلند باشد - «اقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى ...»
- ۳) تا انسان دست به هر کاری نزنند و از گناهان دوری کند - «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ ...»
- ۴) تا انسان بتواند با چشم‌پوشی از نعمت‌های دنیوی در پیشگاه خدا سربلند باشد - «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ ...»

۲۵۳- بر اساس فرمایش پیامبر (ص)، کدام گزینه از جمله پاداش‌های خداوند در صورت تحقق امکان ازدواج دختران و پسران نیست؟

- ۱) رزق و روزی آن‌ها را توسعه می‌دهد.
- ۲) اخلاقشان را نیکو می‌کند.
- ۳) به آن‌ها فرزند صالح عطا می‌کند.
- ۴) عفاف و غیرت آن‌ها را زیاد می‌گرداند.

۲۵۴- به چه علت پیشوایان ما همواره دختران و پسران را به ازدواج تشویق و ترغیب کرده‌اند و بر اساس کدام سخن از ما خواسته‌اند که در مورد همسر آینده با پدر و مادر خود مشورت کنیم؟

- ۱) زیرا هیچ بنایی نزد خدا محبوب‌تر از ازدواج نیست. - «علاقه شدید به چیزی آدم را کور و کر می‌کند.»
- ۲) فاصله نیفتادن میان بلوغ جنسی و عقلی - «علاقه شدید به چیزی آدم را کور و کر می‌کند.»
- ۳) فاصله نیفتادن بلوغ جنسی و عقلی - «کسی که ازدواج کند، نصف دین خود را حفظ کرده است.»
- ۴) زیرا هیچ بنایی نزد خدا محبوب‌تر از ازدواج نیست. - «کسی که ازدواج کند، نصف دین خود را حفظ کرده است.»

۲۵۵- با دقت در آیه شریفه «وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا» کدام مطلب دریافت می‌گردد و کدام روایت در راستای تأیید صفتی در همین باب است که معلم باید به آن متصف باشد؟

- ۱) توسعه روح در گرو تحصیل - «ای داوود! اگر دست خود را تا مرفق، در دهان افعی (اژدها) بگذاری، بهتر از حاجت خواستن از ناداری است که دارنده شده است.»
- ۲) در اسلام فارغ‌التحصیل نداریم. - «سزاوار است که عاقل از مستی و پول و قدرت و علم و مدح و جوانی بپرهیزد که هر کدام از این مستی‌ها بوی ناخوشی دارد، عقل را می‌رباید و وقار را سبک می‌کند.»
- ۳) توسعه روح در گرو تحصیل - «علوم ما در هر شب و روز زیاد می‌شود و اگر اضافه نشود، ذخیره‌های علمی ما از بین می‌رود.»
- ۴) در اسلام فارغ‌التحصیل نداریم. - «فرحوا بما عندهم من العلم: آن‌ها به آن مقدار علمی که نزدشان بود خوشحال شدند.»

۲۵۶- به ترتیب «نشانه عزم» و «تحوه برخورداری از عزم» در سه آیه از قرآن کریم در کدام گزینه تجلی دارد؟

- ۱) صبر - نشانگر ظرفیت
- ۲) صبر - کلید موفقیت
- ۳) توکل - کلید موفقیت
- ۴) توکل - نشانگر ظرفیت

۲۵۷- بر طبق روایتی از امام باقر (ع) «سخت‌ترین حسرت در قیامت» و بر طبق سخنی از حضرت عیسی (ع) «شقی‌ترین مردن» به ترتیب مربوط به چه کسی است؟

- ۱) کسی که کارهایش تأییدکننده گفتارش نباشد. - کسی که نزد مردم به علم معروف است، ولی به عمل معروف نیست.
- ۲) کسی که کارهایش تأییدکننده گفتارش نباشد. - کسی که علمش افزایش یابد ولی هدایت بیشتری کسب نکند.
- ۳) کسی که از عدالت سخن بگوید ولی عادل نباشد. - کسی که علمش افزایش یابد ولی هدایت بیشتری کسب نکند.
- ۴) کسی که از عدالت سخن بگوید ولی عادل نباشد. - کسی که نزد مردم به علم معروف است، ولی به عمل معروف نیست.

۲۵۸- عبارت قرآنی «سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا» یادآور کدام یک از صفات معلمی است؟

- (۱) متواضع باشد.
- (۲) آماده پاسخ‌گویی باشد.
- (۳) شناخت عمیق داشته باشد.
- (۴) اهل هدایت و عمل باشد.

۲۵۹- تأکید خداوند بر اخلاق پیامبر (ص) در میان صفات و ویژگی‌های آن حضرت در کدام آیه تجلی دارد و کدام مورد بیانگر پاسخ علامه طباطبایی (ره) به شاگردان خود در پی درخواستشان برای برگزاری کلاس اخلاق است؟

- (۱) «وَأَنك لَعَلَىٰ خَلْقٍ عَظِيمٍ» - اخلاق نبوی در کنار کتاب الهی انسانی‌های بزرگی تربیت کرد.
- (۲) «وَأَنك لَعَلَىٰ خَلْقٍ عَظِيمٍ» - اخلاق علم نیست، عمل است.
- (۳) «كَانَ خَلْقَهُ الْقُرْآنَ» - اخلاق علم نیست، عمل است.
- (۴) «كَانَ خَلْقَهُ الْقُرْآنَ» - در اخلاق نبوی در کنار کتاب الهی انسانی‌های بزرگی تربیت کرد.

۲۶۰- امام سجاد (ع) در سحرهای ماه رمضان و در دعای ابوحزمه ثمالی از کدام مورد گلایه کرده است و در این راستا کدام عبارت با این موضوع در ارتباط است؟

- (۱) بی‌نشاطی در عبادت - «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكَسَلِ»
- (۲) انجام ندادن وظیفه امر به معروف و نهی از منکر از سوی برخی مؤمنان - «وَمَا نَرَاكَ اتَّبَعَكَ إِلَّا الَّذِينَ هُمْ أَرَادُوا أَنْ يُنَاقِضُوا مَا نَمُرُقُونَ»
- (۳) بی‌نشاطی در عبادت - «وَمَا نَرَاكَ اتَّبَعَكَ إِلَّا الَّذِينَ هُمْ أَرَادُوا أَنْ يُنَاقِضُوا مَا نَمُرُقُونَ»
- (۴) انجام ندادن وظیفه امر به معروف و نهی از منکر از سوی برخی مؤمنان - «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكَسَلِ»

۲۶۱- خداوند در قرآن کدام موارد را در کنار بت‌پرستی و تیرک‌های بخت‌آزمایی آورده است و بازتاب دوری از آن‌ها چیست؟

- (۱) شراب و قمار - دوری از آن‌ها موجب رستگاری می‌شود.
- (۲) شراب و قمار - دوری از آن‌ها موجب قبولی نماز می‌شود.
- (۳) غیبت کردن و ناراحت کردن پدر و مادر - دوری از آن‌ها موجب قبولی نماز می‌شود.
- (۴) غیبت کردن و ناراحت کردن پدر و مادر - دوری از آن‌ها موجب رستگاری می‌شود.

۲۶۲- اگر نماز، ما را از گناه و زشتی باز ندارد، معلوم می‌شود که عیب و نقصی در نماز خواندن ما هست با این حال وظیفه ما چیست؟

- (۱) باید سعی کنیم واجبات را به صورت منظم انجام دهیم و از مکروهات دوری کنیم.
- (۲) وظیفه ما توبه در درگاه خدا و پیمان‌بستن مجدد با او است.
- (۳) باید مدام عبارت «اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ» را زمزمه کنیم.
- (۴) باید جست‌وجو کنیم تا آن عیب را بیابیم و برطرف کنیم.

۲۶۳- به ترتیب در چه صورتی کفاره جمع بر روزه‌دار واجب می‌شود و مصداق آن کدام است؟

- (۱) روزه ما رمضان را عمداً باطل کند. - دروغ‌بستن به خدا
- (۲) به چیز حرامی روزه خود را باطل کند. - دروغ‌بستن به خدا
- (۳) روزه ما رمضان را عمداً باطل کند. - باقی‌ماندن بر جنابت تا اذان صبح
- (۴) به چیز حرامی روزه خود را باطل کند. - باقی‌ماندن بر جنابت تا اذان صبح

۲۶۴- چرا خداوند متعال برخی از فایده‌های مهم‌ترین احکام خود را از طریق آیات قرآن و سخن معصومان به اطلاع ما رسانده است؟

- (۱) تا حکمت و علت احکام الهی را بدانیم و با معرفت بیشتر دستورات الهی را انجام دهیم.
- (۲) تا مست و مغرور نعمت نشویم و نسبت به خوشی‌های زودگذر دنیا بی‌تفاوت باشیم.
- (۳) تا عین معصومین (ع)، احکام الهی را انجام دهیم و به بهشت خدا نائل شویم.
- (۴) تا از خشم خدا دور بمانیم و از آتش جهنم خود را نجات دهیم.

۲۶۵- فردی از شهر خود بیشتر از ۴ فرسخ شرعی به شهر «الف» سفر می‌کند و یک هفته در آن جا می‌ماند و می‌خواهد پس از آن، ۴ فرسخ دیگر برود و دو هفته در شهر «ب» بماند. وظیفه نماز و روزه این فرد، کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟

- (۱) در هر دو شهر، نمازش کامل است و باید روزه بگیرد.
- (۲) در هر دو شهر، نمازش شکسته است و نباید روزه بگیرد.
- (۳) در شهر «الف» نمازش شکسته است و نباید روزه بگیرد و در شهر «ب» نمازش کامل است و باید روزه بگیرد.
- (۴) در شهر «الف» نمازش کامل است و باید روزه بگیرد و در شهر «ب» نمازش شکسته است و نباید روزه بگیرد.

۲۶۶- به ترتیب در کلام نبوی محبوب‌ترین بنا نزد پروردگار چیست و از منظر قرآن کریم، مهم‌ترین معیار همسر شایسته کدام مورد است؟

- (۱) ازدواج - اخلاق
- (۲) خانواده - اخلاق
- (۳) خانواده - ایمان
- (۴) ازدواج - ایمان

۲۶۷- گرفتن بهترین تصمیم‌ها و حسرت و پشیمانی کمتر خوردن دختر و پسر هنگام ازدواج در چه صورتی محقق می‌شود؟

- (۱) برگزاری جلسات آشنایی بین دختر و پسر قبل از ازدواج
- (۲) محیط همدلی و اعتماد به بزرگ‌ترها شدن خانواده
- (۳) توجه به خانواده همسر به عنوان مهم‌ترین معیار انتخاب همسر
- (۴) درخواست یاری و راهنمایی از بزرگان

سوالات همه رشته‌ها به جز انسانی

۲۶۸- انسان با ورود به سن بلوغ، کدام شایستگی را به دست می‌آورد و کدام عبارت قرآنی به لازمه آرامش در خانواده اشاره نموده است؟

- (۱) مخاطب خداوند قرارگرفتن - «وَجَعَلَ لَكُم مِّنْ أَزْوَاجِكُم بَنِينَ وَحَفَدَةً»
- (۲) آماده‌شدن برای زندگی مشترک - «وَجَعَلَ لَكُم مِّنْ أَزْوَاجِكُم بَنِينَ وَحَفَدَةً»
- (۳) مخاطب خداوند قرارگرفتن - «وَجَعَلَ بَيْنَكُم مَّوَدَّةً وَرَحْمَةً»
- (۴) آماده‌شدن برای زندگی مشترک - «وَجَعَلَ بَيْنَكُم مَّوَدَّةً وَرَحْمَةً»

۲۶۹- کدام مورد، توانمندی عاطفی بالای زنان و قدرت جسمی بیش‌تر مردان را توضیح می‌دهد؟

- (۱) این تفاوت‌ها ناشی از ویژگی‌های انسانی است تا یک خانواده متعادل پدید آید.
  - (۲) این تفاوت‌ها به جهت برعهده‌گرفتن وظایف مختلف است تا یک خانواده متعادل پدید آید.
  - (۳) هدف واحدی که خداوند برای زن و مرد معین کرده است، سبب تفاوت در ویژگی‌های انسانی آن‌ها می‌شود.
  - (۴) هدف واحدی که خداوند برای زن و مرد معین کرده است، ناشی از ویژگی مشترک و خصوصیت جسمی آن‌ها می‌باشد.
- ۲۷۰- در کدام آیه شریفه، خداوند عبارت «در آن نشانه‌هایی برای اندیشمندان است» را می‌آورد و به فرموده قرآن کریم در چه صورت خداوند زندگی دختران و پسران را در قبل از ازدواج به بهترین صورت سامان می‌دهد؟

- (۱) «وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا...» - احترام به والدین
- (۲) «وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا...» - عفاف پیشه کردن
- (۳) «وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا...» - عفاف پیشه کردن
- (۴) «وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا...» - احترام به والدین

سوالات ویژه رشته انسانی

۲۶۸- چرا دین اسلام به همه نیازها و خواسته‌های انسان توجه کرده است و با واقع‌بینی کامل برای شرایط گوناگون، راه‌حل‌هایی حکیمانه ارائه داده است؟

- (۱) به این دلیل که فرد زندگی راحت‌تری را داشته باشد و احساس آسایش و امنیت کند.
- (۲) تا جامعه به سوی حیات طیبه حرکت کند و افراد شایسته از افراد نالایق متمایز گردد.
- (۳) تا نه فرد گرفتار هیجانات و طغیان‌های غیراخلاقی شود و نه جامعه دچار بحران‌های اجتماعی.
- (۴) به‌خاطر این‌که به تمام جهان نشان دهد که اسلام، دینی کامل است و همه جوانب را تحت نظر دارد.

۲۶۹- طبق احکام الهی و مقررات اسلامی، رضایت کامل زوجین برای ازدواج چه حکمی دارد و اگر عقدی به زور انجام پذیرد دربردارنده چه احکامی است؟

- (۱) جایز - حرام بودن و به مصلحت نبودن
  - (۲) ضروری - باطل بودن و مشروعیت نداشتن
  - (۳) ضروری - حرام بودن و به مصلحت نبودن
  - (۴) جایز - باطل بودن و مشروعیت نداشتن
- ۲۷۰- علتی که ممکن است مانع آن گردد که دختر با آگاهی کامل از خصوصیات پسر تصمیم‌گیری نماید، چیست؟ و جهت جلوگیری از آن کدام شرط ازدواج باید رعایت گردد؟

- (۱) حیا و عزت‌نفس قوی دختر - رضایت کامل دختر و پسر در هنگام ازدواج
- (۲) حیا و عزت‌نفس قوی دختر - اجازه پدر برای ازدواج دختر
- (۳) لطافت‌های روحی و ظرافت‌های عاطفی دختر - اجازه پدر برای ازدواج دختر
- (۴) لطافت‌های روحی و ظرافت‌های عاطفی دختر - رضایت کامل دختر و پسر در هنگام ازدواج

هوش و استعداد معلّمی: همه رشته‌ها

۴۰ دقیقه

۲۷۱- طبق متن زیر، فعل «اطلاق می‌شود» به کدام معناست؟

- «اصطلاح «پلی‌مرفیسم» به وجود دو یا چند شکل متفاوت از یک ژن یا ویژگی در یک جمعیت اطلاق می‌شود، به طوری که هیچ‌یک از آن‌ها نادر نباشند.»
- (۱) استعمال کلمه‌ای در معنایی خاص
(۲) استعمال یک کلمه با اندکی تغییر به قصد حذف بار معنایی آن
(۳) استعمال نکردن کلمه در معنای رایج آن
(۴) استعمال کلمه‌ای در معنایی مخالف معنای اصلی

۲۷۲- کدام واژه متن زیر نادرست معنا شده است؟

«حکمت قرون وسطی عرصه‌ای بود که در آن کلام دینی و استدلال قیاسی در هم می‌آمیخت تا تبیین چستی وجود و نسبت آن با ماوراءطبیعه ممکن شود.»

- (۱) عرصه: بستر
(۲) استدلال: دلیل آوردن
(۳) چستی: ماهیت
(۴) ماوراءطبیعه: شگفت‌آور

۲۷۳- محتوای جمله زیر کدام است؟

«آنها که تاریخ را مطالعه نمی‌کنند، محکوم به تکرار آن هستند.»

- (۱) تقبیح تکرار ظلم در تاریخ و ردّ نقش آدمی در تعیین سرنوشت
(۲) ایجاد امکان شک در روایت‌های تاریخی، و تشویق به روایت تاریخ مطابق با فرهنگ سرزمینی
(۳) تشویق به تجربه‌اندوزی از گذشته، و دخالت عاقلانه در امور
(۴) نگرش نگاه نو به تاریخ برای ایجاد شبهه در اصول مسلم تاریخی و تأکید بر صحت روش‌های کهن

۲۷۴- مکتب «پساساختارگرایی» هرگونه مرکزیت معنایی را در ادبیات به چالش می‌کشد و بر پلورالیسم تفسیری و سیالیت دلالت‌ها تأکید می‌ورزد.

طبق عبارت بالا، در نقد یک اثر ادبی در مکتب پساساختارگرایی، کدام مورد زیر را می‌توان بیان کرد؟

- (۱) زندگی مؤلف
(۲) محیط تولید اثر
(۳) مرگ مؤلف
(۴) اهداف خالق اثر

۲۷۵- «مفهوم تنوع زیستی»، به گستره و فراوانی حیات در همه سطوح، از ژن‌ها و گونه‌ها گرفته تا بوم‌سازگان‌ها، اشاره می‌کند. این مفهوم شامل تنوع ژنتیکی درون یک گونه، تنوع گونه‌ای در یک منطقه و تنوع بوم‌سازگان‌ها در یک سیاره است. تنوع زیستی برای پایداری بوم‌سازگان‌ها و بقای انسان حیاتی است؛ زیرا خدمات بوم‌سازگانی نظیر تولید اکسیژن، تصفیه آب، گرده‌افشانی محصولات و کنترل آفات را فراهم می‌آورد. از دست دادن تنوع زیستی، که عمدتاً ناشی از فعالیت‌های انسانی است، تهدیدی جدی برای سلامت سیاره و آینده بشر محسوب می‌شود.

طبق متن بالا، چرا از دست دادن تنوع زیستی، که عمدتاً ناشی از فعالیت‌های انسانی است، تهدیدی جدی برای سلامت سیاره و آینده بشر محسوب می‌شود؟

- (۱) زیرا باعث کاهش تعداد گونه‌های حیوانی در مناطق قطبی است.
(۲) زیرا منجر به افزایش ناگهانی جمعیت حشرات مفید مانند زنبورها می‌شود.
(۳) زیرا خدمات بوم‌سازگانی حیاتی مانند تولید اکسیژن و تصفیه آب را مختل می‌کند.
(۴) زیرا باعث می‌شود که نور خورشید کمتر به زمین برسد و دما کاهش یابد.

۲۷۶- «زنبورهای عسل و زنبورهای وحشی، هر دو نیش می‌زنند و نیش دردناکی دارند، اما زنبورهای عسل فقط زمانی نیش می‌زنند که تحریک شوند و زنبورهای وحشی به صورت طبیعی به نیش زدن تمایل دارند. همچنین زنبورهای عسل پس از یک بار نیش زدن می‌میرند و زنبورهای وحشی می‌توانند چندین بار نیش بزنند. برای تشخیص این زنبورها، می‌توانید به این موضوع نیز دقت کنید که روی بدن‌های زنبور عسل، مو دیده می‌شود و بدن زنبورهای وحشی نرم و صاف و شفاف است. بخش میانی تنه زنبورهای وحشی نیز باریک‌تر است.»

کدام عنوان برای متن بالا مناسب‌تر است؟

- (۱) زنبورهای عسل، زنبورهای وحشی
(۲) ویژگی‌های زنبورها
(۳) آسیب‌های نیش زنبور
(۴) فواید زنبور برای انسان‌ها

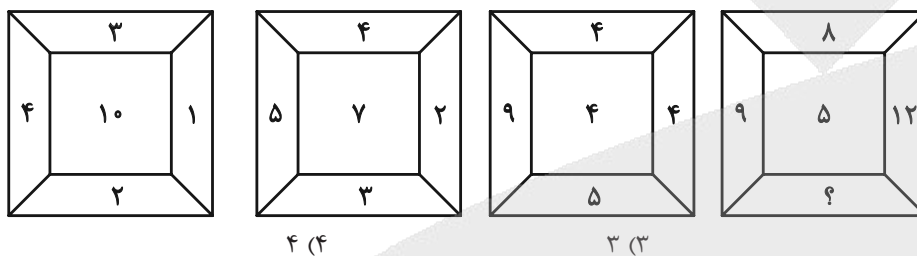
* در نظر بسیاری از مردم، نهنگ‌ها مثل کوسه‌ها، نوعی ماهی هستند که در اقیانوس‌ها و دریاها زندگی می‌کنند. اما فارغ از محیط زندگی، نهنگ‌ها و کوسه‌ها تفاوت‌های زیادی دارند. نهنگ‌ها برخلاف کوسه‌ها در دسته پستانداران قرار دارند و برخلاف کوسه‌ها که انسان را دشمن خود می‌دانند، برای انسان عمدتاً جانوران بی‌خطری به شمار می‌آیند؛ هر چند عکس این جمله صادق نیست! نهنگ‌ها را می‌توانیم جانورانی اجتماعی بدانیم که برخلاف کوسه‌ها خصلت تنهایی‌گزینی ندارند و عمدتاً گروهی زندگی می‌کنند. این خصلت در هنگام شکار، به خوبی نمایان می‌شود.

۲۷۷- منظور از عبارت «هر چند عکس این جمله صادق نیست!» در متن بالا چیست؟

- (۱) نهنگ‌ها برای همه موجودات زنده، موجوداتی خطرناک به شمار می‌آیند.
- (۲) انسان‌ها برای نهنگ‌ها، موجوداتی خطرناک به شمار می‌آیند.
- (۳) انسان‌ها برای کوسه‌ها، موجوداتی خطرناک به شمار می‌آیند.
- (۴) کوسه‌ها برای همه موجودات زنده، موجوداتی خطرناک به شمار می‌آیند.

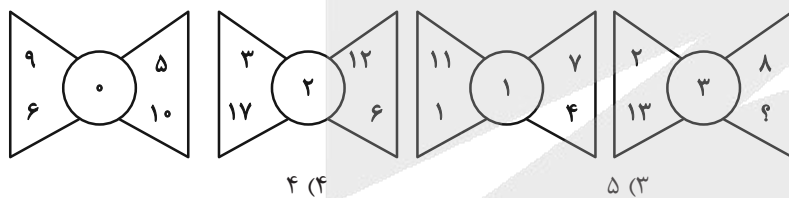
* در پنج پرسش بعدی، عدد جایگزین علامت سؤال الگو را تعیین کنید.

۲۷۸-

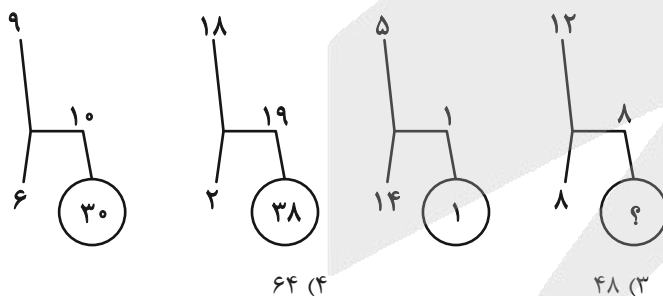
(۱) ۱

۲۷۹-

(۱) ۷

۲۸۰-

(۱) ۱۶

۲۸۱-

۲۰, ۱۶, ۴, ۸, ۳۲, ۲۸, ۷, ?, ۴۴

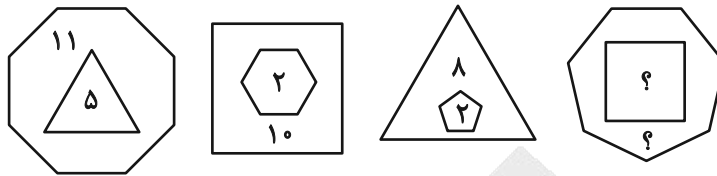
(۱) ۱۱

۲۸۲-

۶۰, ۶۰, ۶۰, ۶۰, ۶۱, ۶۰, ۱۲۰, ۶۳, ۳۰, ۳۶۰, ۶۶, ۱۰, ۱۴۴۰, ?

(۱) ۶۸

۲۸۳- حاصل جمع دو عدد جایگزین علامت سؤال، الگوی زیر کدام است؟

۱۴ (۲)

۱۳ (۱)

۱۶ (۴)

۱۵ (۳)

۲۸۴- اگر $(۱۴ * ۱۲ \equiv ۱۳)$ ، $(۱۵ * ۹ \equiv ۸)$ و $(۴۲ * ۲۴ \equiv ۱۱)$ باشد، به جای علامت سؤال $(۷۲ * ۶۰ \equiv ?)$ چه عددی باید گذاشت؟

۱۲ (۲)

۱۱ (۱)

۲۲ (۴)

۲۱ (۳)

۲۸۵- سومین عدد سمت راست عدد سمت چپ چه عددی در الگوی زیر، عدد ۱۵۴ خواهد بود؟

۲, ۴, ۷, ۱۴, ۱۷, ۳۴, ۳۷, ...

۳۴ (۲)

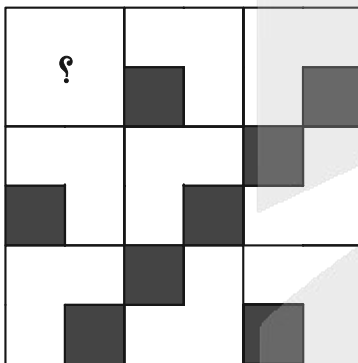
۱۷ (۱)

۷۴ (۴)

۳۷ (۳)

* در سه پرسش بعدی، شکل جایگزین علامت سؤال الگو را تعیین کنید.

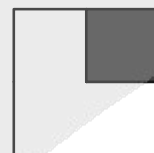
۲۸۶-

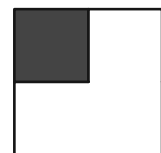
(۲)

(۱)

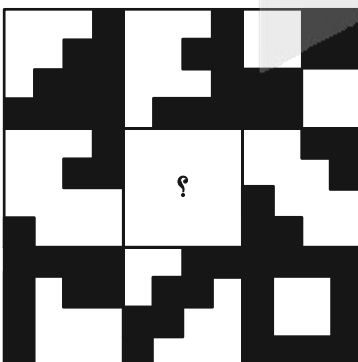

(۴)

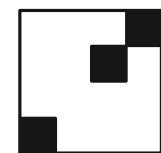

(۳)

۲۸۷-

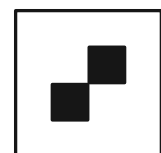
(۲)

(۱)

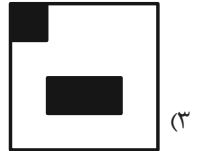
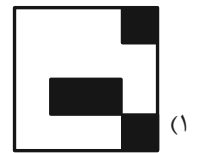
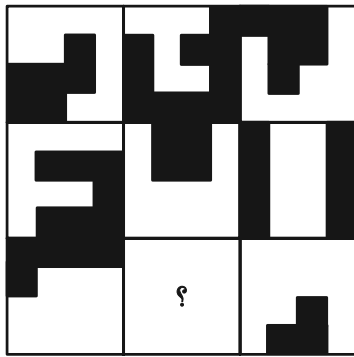

(۴)

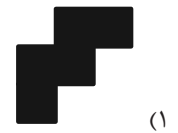
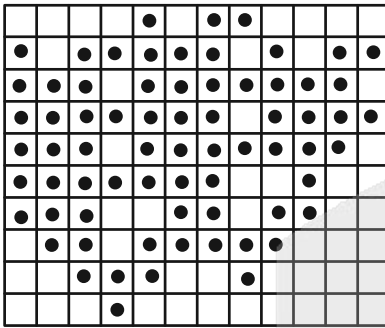
(۳)

-۲۸۸

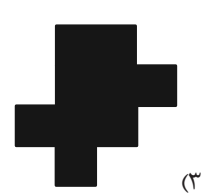
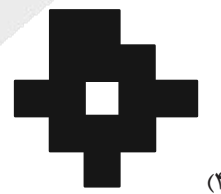
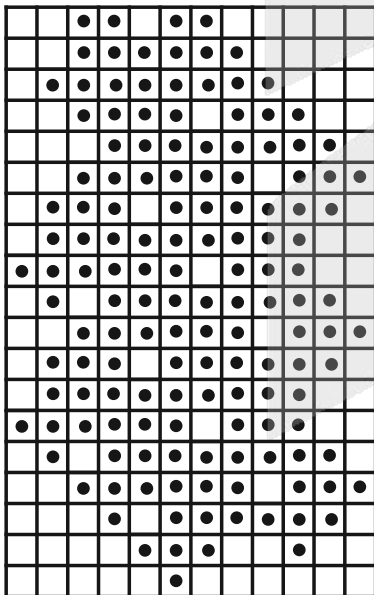

* در دو پرسش بعدی تعیین کنید شکل صورت سؤال از تکرار کدام شکل ایجاد شده است. شکل‌ها دوران و یا تغییر دیگری ندارند.

-۲۸۹

-۲۹۰

آزمون

کارنامه رتبه‌های برتر

رتبه‌های ۱ تا ۳۰۰۰

جزوه

فیلم

مشاوره

www.
arefonline.ir

مرکز مشاوره عارف

پاسخنامه

یازدهم انسانی

۸ اسفند ماه ۱۴۰۴

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام داری‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

ریاضی و آمار (۲)

۱- گزینه «۲»

(رضا خان بابایی)

تشریح عبارت ها:

الف) اگر $|x| = k$ باشد آنگاه $k \leq x < k+1$ است، پس عبارت «الف» درست است.

ب) تابع پلکانی یک تابع چند ضابطه‌ای است که هر ضابطه آن یک عدد ثابت است.

ج) جزء صحیح یک عدد هیچ وقت نمی‌تواند از خود آن عدد بزرگتر باشد.

د) تابع علامت $\text{sign}(x) = \begin{cases} 1 & ; x > 0 \\ 0 & ; x = 0 \\ -1 & ; x < 0 \end{cases}$ یک تابع پلکانی است.

پس ۳ مورد درست است.

(توابع پلکانی و قدر مطلق، براساس امتحانات مدارس، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۷)

۲- گزینه «۲»

(میثم فشنوری)

طبق نمودار

$$(100-0) \times 50 = 5000$$

$$(200-100) \times 70 = 7000$$

$$(300-200) \times 120 = 12000$$

$$(310-300) \times 200 = 2000$$

$$\Rightarrow 5 + 7 + 12 + 2 = 26 \text{ هزار تومان}$$

(توابع پلکانی و قدر مطلق، مشابه فعالیت، صفحه ۳۵)

۳- گزینه «۲»

(رضا خان بابایی)

ابتدا معادله $x^2 - 2x - 2 = 0$ را حل می‌کنیم:

$$\Delta = b^2 - 4ac = (-2)^2 - 4(1)(-2) = 4 + 8 = 12$$

$$\begin{cases} x_1 = \frac{-b + \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{2 + \sqrt{12}}{2} = \frac{2 + 2\sqrt{3}}{2} = \frac{2(1 + \sqrt{3})}{2} = 1 + \sqrt{3} = \alpha \\ x_2 = \frac{-b - \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{2 - \sqrt{12}}{2} = \frac{2 - 2\sqrt{3}}{2} = \frac{2(1 - \sqrt{3})}{2} = 1 - \sqrt{3} = \beta \end{cases}$$

و چون $f(x)$ یک تابع پلکانی است هر ضابطه آن عددی ثابت است.

$$(\alpha - m)x + 6 \rightarrow \alpha - m = 0 \rightarrow 1 + \sqrt{3} - m = 0 \rightarrow m = 1 + \sqrt{3}$$

$$2\beta x^2 + nx^2 + 3 \rightarrow (2\beta + n)x^2 + 3 \rightarrow 2\beta + n = 0$$

$$-2\beta = n \rightarrow n = -2(1 - \sqrt{3}) = -2 + 2\sqrt{3}$$

$$m - n = 1 + \sqrt{3} - (-2 + 2\sqrt{3})$$

$$= 1 + \sqrt{3} + 2 - 2\sqrt{3} = 3 - \sqrt{3}$$

(توابع پلکانی و قدر مطلق، صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)

۴- گزینه «۳»

(پیمان طیار)

$$[-2/6] - [-\frac{\pi}{4}] + [3] = -3 - (-2) + 3 = 2$$

(توابع پلکانی و قدر مطلق، مشابه کار در کلاس، صفحه ۳۹)

۵- گزینه «۳»

(عباس مالکی)

اگر ورودی تابع علامت بزرگتر از صفر باشد، خروجی آن برابر یک می‌باشد.

در این تابع به ازای هر مقدار حقیقی x حاصل $x^2 + 1$ یک عدد مثبت خواهد شد؛ بنابراین $k = 1$ است.

$$\text{sign}(2k) = \text{sign}(2) = 1$$

(توابع پلکانی و قدر مطلق، صفحه ۳۵)

۶- گزینه «۳»

(مهمر اسری)

ابتدا تابع $f(x) = x - \text{sign}(x - 3)$ را به ازای x های دامنه‌اش که در $x = -1$

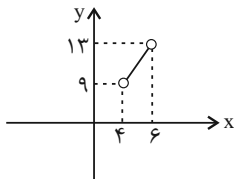
و $x = -\frac{3}{4}$ قدر مطلق بزرگتر از $\frac{1}{4}$ می‌شود، حساب می‌کنیم:

$$1) f(-1) = -1 - \text{sign}(-1 - 3) = -1 - (-1) = -1 + 1 = 0$$

$$2) f(-\frac{3}{4}) = -\frac{3}{4} - \text{sign}(-\frac{3}{4} - 3) = -\frac{3}{4} - (-1) = -\frac{3}{4} + 1 = \frac{1}{4}$$

در آخر نمودار تابع $y = 2x + 1$ را در محدوده $4 < x < 6$ رسم می‌کنیم، پس:

x	۴	۶
y	۹	۱۳

(توابع پلکانی و قدر مطلق، صفحه‌های ۳۵ تا ۳۹)

(علی آزاد)

۹- گزینه «۳»

$$A = \underbrace{\left[-\frac{15}{4}\right] + \left[-\frac{14}{4}\right] + \left[-\frac{13}{4}\right]}_{\text{سه تا } (-4)} + \underbrace{\left[-\frac{12}{4}\right] + \dots + \left[-\frac{9}{4}\right]}_{\text{چهار تا } (-3)} + \underbrace{\left[-\frac{8}{4}\right] + \dots + \left[-\frac{5}{4}\right]}_{\text{چهار تا } (-2)}$$

$$+ \underbrace{\left[-\frac{4}{4}\right] + \dots + \left[-\frac{1}{4}\right]}_{\text{چهار تا } (-1)} = (-4 \times 3) + (-3 \times 4) + (-2 \times 4) + (-1 \times 4)$$

$$= -12 - 12 - 8 - 4 = -36$$

(توابع پلکانی و قدر مطلق، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

(علی آزاد)

۱۰- گزینه «۳»

$$\left|x + \frac{1}{2}\right| = 5 \Rightarrow 5 \leq x + \frac{1}{2} < 6 \xrightarrow{-\frac{1}{2}} 4 \leq x < 5 \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow 9 \leq 2x < 11 \Rightarrow \begin{cases} 9 \leq 2x < 10 \Rightarrow [2x] = 9 \\ 10 \leq 2x < 11 \Rightarrow [2x] = 10 \end{cases}$$

$$\Rightarrow [x + [2x]] = [x] + [2x] = \begin{cases} 4 + 9 = 13 \\ 5 + 10 = 15 \end{cases}$$

(توابع پلکانی و قدر مطلق، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

حالا به ازای $x = 0$ و $x = \frac{1}{2}$ که در دامنه ضابطه دوم $f(x) = 2\text{sign}(-x)$

صدق می‌کند، داریم:

$$۳) f(0) = 2\text{sign}(-0) = 2 \times 0 = 0$$

$$۴) f\left(\frac{1}{2}\right) = 2\text{sign}\left(-\frac{1}{2}\right) = 2 \times (-1) = -2$$

پس برد f مجموعه $\{-2, -\frac{1}{2}, 0\}$ است. اختلاف بزرگترین و کوچکترین عضو

این مجموعه:

$$R = 0 - (-2) = 0 + 2 = 2$$

(توابع پلکانی و قدر مطلق، صفحه ۳۵)

(علی حسینی نوه)

۷- گزینه «۴»

اگر $\text{sign}(\square) = 0$ باشد، آنگاه $\square = 0$ است، پس

$$|x| - 1 = 0 \Rightarrow |x| = 1 \Rightarrow 1 \leq x < 2$$

با توجه به محدوده به دست آمده:

$$a = 1, b = 2$$

در نهایت:

$$a + b \rightarrow 1 + 2 = 3$$

(توابع پلکانی و قدر مطلق، صفحه‌های ۳۵ تا ۳۹)

(علی حسینی نوه)

۸- گزینه «۱»

ابتدا ضابطه را ساده‌تر می‌نویسیم:

اگر $4 < x < 6$ باشد، آنگاه $2 < \frac{x}{2} < 3$ است که می‌توان گفت $\left|\frac{x}{2}\right|$ برابر ۲

است. از طرفی اگر $4 < x < 6$ باشد، آنگاه $\text{sign}(x)$ برابر یک است، پس

ضابطه تابع برابر با:

$$y = 2x + 1, \quad 4 < x < 6$$

علوم و فنون ادبی (۲)

۱۱- گزینه «۱»

(سعید جعفری)

عبارت‌های نادرست:

ب) شاعران سروده‌های خود را بیشتر با مضامین پند و اندرز، توصیف و بیان امور طبیعی و تبدیل موضوعات و تمثیلات کهن به مضامین تازه همراه کردند.
پ) وابسته نبودن شعر به دربار و از بین رفتن طبقه مدیحه‌سرایان درباری باعث شد که گروه‌های بیشتری مدعی شعر و شاعری شوند.

(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های دهم و یازدهم، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

۱۲- گزینه «۳»

(علی صیدانلو)

مضامین وفاداری و دوری از تجمل و خودآرایی به ترتیب در ابیات اول و سوم مشهود است اما بیت دوم به سختی و بلاهای عاشقی و علاقه او به این بلا باست نه خوشی و شیرینی عشق!

گزینه «۱»: رای فک اضافه: آستان دوست را رفتن (رفتن آستان دوست) / را در معنی حرف اضافه: جای مژگان دیده را خار مغیلان بهتر است (خار مغیلان برای دیده به جای مژگان بهتر است).

گزینه «۲»: کلیم کاشانی از شاعران قرن یازدهم و ملقب به «خلاق المعانی ثانی» است.

گزینه «۴»: «آب» در بیت اول مجاز از اشک است و تشبیه پنهان مژگان به جارو کاملاً مشهود است و در ساخت تصویر گریه کردن به کار رفته است.

(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های دهم و یازدهم، مشابه فودارزیایی ۳، صفحه ۶۲)

۱۳- گزینه «۳»

(مهم نوری)

در قرن دهم، حکومت در دست جانشینان تیمور بود؛ به گونه‌ای که در هر گوشه‌ای حاکمی از آنان حکومت می‌کرد. اوضاع اجتماعی و سیاسی ایران در این دوره به طور کلی و وضع ادبیات نیز، به تبع آن آشفته شده بود.

(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های دهم و یازدهم، مشابه سوال ۱، امتحان نهایی ۱۳۰۳، صفحه‌های ۵۸ و ۵۹)

۱۴- گزینه «۲»

(مهم نوری)

الف) سبک شعر وحشی بافقی، حد واسط سبک دوره عراقی و دوره بعد، یعنی سبک هندی است. واقع‌گرایی شاخصه اصلی شعر اوست.

ب) بابا فغانی شیرازی از شعرای تأثیرگذار قرن دهم در ایران است که شعرش از نظر دقت، ظرافت و رقت معانی مشهور است.

(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های دهم و یازدهم، صفحه ۶۰)

۱۵- گزینه «۴»

(مهم نوری)

ضرب‌المثل‌ها و الفاظ محاوره که زبان غزل این دوره را به افق خیال عامه نزدیک کرده، سخن کلیم کاشانی را برجسته ساخته است.

(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های دهم و یازدهم، صفحه ۶۱)

۱۶- گزینه «۳»

(علی صیدانلو)

وزن بیت گزینه «۳»: فعولن فعولن فعولن فعل

چَ خُشْ گُف	ت مَز دو	ر با آن	خُ دِش
--U	--U	--U	-U
فعولن	فعولن	فعولن	فعل

وزن سایر ابیات: فعولن فعولن فعولن فعل

چَ زَه رَز	چَ شی دَن	چَ چَن گَز	شِ نِی دَن
گَ کَن دَر	شِ دِزِی	رِ نو رَس	تِ سَن بِل
خُ دا یا	تِ دا نی	کِ بَر ما	چَ آ مَد
--U	--U	--U	--U
فعولن	فعولن	فعولن	فعولن

(پایه‌های آوایی همسان (۲)، مشابه امتحان نهایی ۱۳۰۳ و ۱۳۰۴، صفحه ۶۳)

۱۷- گزینه «۳»

(سعید جعفری)

مَس ت شُ دَم	بُر دَم را	تَابِ کُ جا	ها
-UU-	-UU-	-UU-	-

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: (-U--/-U--/-U--)

گزینه «۲»: (-U--/-U--/-U--/-U--)

گزینه «۴»: (-U--/-U--/-U--/-U--)

(پایه‌های آوایی همسان (۲)، ترکیبی)

۱۸- گزینه «۳»

(ریحانه سادات طباطبایی)

تَابِ تَب	عِشْقُ هَ وَس	نِی سَت کَ فِی	لِ ذَنْ قَس
-UU-	-UU-	-UU-	-UU-
مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن

وزن سایر ابیات:

گزینه «۱»: مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن

گزینه «۲»: مفتعلن مفتعلن مفتعلن قَع

گزینه «۴»: مستفعلن مستفعلن مستفعلن قَع

(پایه‌های آوایی همسان (۲)، ترکیبی)

۱۹- گزینه «۲»

(ریحانه سادات طباطبایی)

وزن مصراع گزینه «۲»: «مفتعلن مفتعلن فاعلن»

ای به آ زَل	بو دِ وُ نا	بو دِ ما
-UU-	-UU-	-U-
مفتعلن	مفتعلن	فاعلن

(پایه‌های آوایی همسان (۲)، ترکیبی)

۲۰- گزینه «۳»

(مهم علی دولت‌فواهی)

شاعر در بیت این گزینه، انسان‌ها را به غنیمت دانستن عمر دعوت می‌کند. در سایر ابیات، به ناپایداری و زودگذر بودن جهان اشاره شده است.

(مفهوم ۳، مشابه فودارزیایی ۳، صفحه ۶۲)

جامعه‌شناسی (۲)

۲۱- گزینه «۴»

(عاطفه طاهر)

- لیبرالیسم با تکیه بر شعار آزادی و خصوصاً آزادی اقتصادی، راه استثمار را برای صاحبان سرمایه باز کرده و عدالت را در عرصه حیات انسانی نادیده انگاشته بود و به این ترتیب نخستین چالش و تضاد که چالش فقر و غناست در بطن کشورهای غربی شکل گرفت.

- لیبرالیسم قرن ۱۸ و ۱۹ را لیبرالیسم متقدم می‌نامند. رویکرد لیبرالیسم متقدم بیشتر رویکردی فردی - اقتصادی است. لیبرالیسم متقدم نظام ارباب - رعیتی و ارزش‌های اجتماعی مربوط به آن را درهم ریخت.

- جوامع سوسیالیستی با انتقاد از لیبرالیسم متقدم، عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت را شعار خود قرار دادند اما آنها نیز با دو مشکل اساسی مواجه شدند:

(۱) از بین رفتن آزادی افراد: به بهانه عدالت اقتصادی، نه تنها آزادی‌های معنوی بلکه آزادی‌های دنیوی افراد نیز از بین رفت.

(۲) پیدایش طبقه جدید: طبقه جدیدی در دامان کشورهای سوسیالیستی شکل گرفت که بر مدار قدرت سازمان می‌یافت.

(پهوان دوقطبی، صفحه‌های ۷۶، ۷۸ و ۸۰)

۲۲- گزینه «۳»

(عاطفه طاهر)

دو جریان چپ و راست طی قرن ۲۰ بلوک شرق و غرب را شکل دادند و جوامع سوسیالیستی با انتقاد از لیبرالیسم متقدم، عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت را شعار خود قرار می‌دادند اما آنها نیز با مشکلات اساسی مواجه شدند.

(پهوان دوقطبی، برگرفته از امتحانات مدراس، صفحه ۸۰)

۲۳- گزینه «۲»

(عاطفه طاهر)

سوسیالیسم و کمونیسم در مقابل فردگرایی لیبرال دو رویکرد جامعه‌گرا هستند - سوسیالیسم به مالکیت خصوصی معتقد است ولی بر خلاف سرمایه‌داری آن را مطلق نمی‌داند ولی کمونیسم به مالکیت خصوصی قائل نیست.

چالش و نزاع بلوک شرق و غرب در تمام قرن ۲۰ تا فروپاشی بلوک شرق در سال ۱۹۹۱ م ادامه یافت این چالش، چالشی منطقه‌ای نبود بلکه چالشی جهانی بود.

(پهوان دوقطبی، برگرفته از امتحانات مدراس، صفحه‌های ۷۹ تا ۸۱)

۲۴- گزینه «۳»

(یاسین ساعدی)

تشریح گزینه نادرست:

بحران‌های اقتصادی و بیکاری و رکود، مقطعی هستند، اما چالش فقر و غنا چالشی مستمر است.

(پهوان دوقطبی، صفحه ۸۱)

۲۵- گزینه «۳»

(عاطفه طاهر)

روز جهانی صلح ۲۱ سپتامبر است همه‌ساله در این روز زنگ صلح در مقر سازمان ملل به صدا در می‌آید و آیه «همانا این است امت شما یک امت واحد و منم پروردگار شما» از آیه ۵۲ سوره مومنون قرآن کریم است.

(پنگ‌ها و تقابل‌های پهانی، برگرفته از امتحانات مدراس، صفحه‌های ۸۳ و ۸۷)

۲۶- گزینه «۲»

(عاطفه طاهر)

- عامل پیدایش جنگ‌های جهانی رقابت کشورهای اروپایی بر سر مناطق استعماری بود. عامل پیدایش نظریه جنگ تمدن‌های هانتینگتون، فروپاشی بلوک شرق بود پس از جنگ جهانی دوم بلوک شرق و غرب هر یک بخشی از جهان را زیر نفوذ خود قرار دادند و تا زمان فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، جنگ سرد بین این دو بلوک - به همراه جنگ گرم بین مناطق پیرامونی این دو ادامه یافت و به اقتصاد کشورهای صنعتی که وابسته به تسلیحات نظامی بودند رونق بخشید.

(پنگ‌ها و تقابل‌های پهانی، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

۲۷- گزینه «۱»

(عاطفه طاهر)

کشورهای مرکز با سرمایه‌گذاری‌های مشترک و معاهدات بین‌المللی، انتقال ثروت از کشورهای پیرامون به کشورهای مرکز را آسان می‌کنند.

در صورتی که تقابل شمال و جنوب فعال شود بسیاری از چالش‌های درونی کشورهای غربی بار دیگر فعال خواهد شد.

کشورهای مرکز با ثروت به‌دست آمده از کشورهای پیرامونی، رفاه کارگران و اقشار ضعیف خود را تأمین می‌کنند.

(پنگ‌ها و تقابل‌های پهانی، صفحه‌های ۸۸ و ۸۹)

۲۸- گزینه «۴»

(مفهم ابوالفسنی)

بعد از انقلاب فرانسه، طرفداران این نظریه در طرف راست مجلس فرانسه قرار می‌گرفتند ← نظریه‌های لیبرالیستی

نظریه جنگ تمدن‌ها ← توجیه عملیات نظامی کشورهای غربی در کشورهای غیرغربی - فرهنگ اسلامی بزرگ‌ترین تهدید برای غرب است - ساموئل هانینگتون

کشورهای استعمارگر و استعمارزده ← بعد فرهنگی چالش کشورهای غنی و فقیر "کسانی که در فقر متولد می‌شوند، حق حیات ندارند" ← مالتوس

(ترکیبی، صفحه‌های ۷۷، ۷۹، ۸۶ و ۸۹)

۲۹- گزینه «۳»

(مفهم ابوالفسنی)

کشورهای غربی، چالش‌های درونی خود را از طریق بهره‌کشی از کشورهای غیرغربی حل می‌کنند ← مرکز و پیرامون

چالش و نزاع بین کشورهای فقیر و غنی به ابعاد اقتصادی محدود نمی‌شود و به ابعاد فرهنگی آن نیز توجه می‌شود ← استعمارگر و استعمارزده

این تقابل، تقابلی جهانی است و در صورتی که فعال شود، بسیاری از چالش‌های درونی کشورهای غربی فعال بار دیگر خواهد شد ← شمال و جنوب

(پنگ‌ها و تقابل‌های جهانی، صفحه‌های ۸۸ و ۸۹)

۳۰- گزینه «۲»

(مفهم ابوالفسنی)

تشریح عبارات نادرست:

چالش‌های ذاتی ریشه در عقاید و ارزش‌های درونی جهان اجتماعی دارند هیچ‌یک از دو جنگ جهانی، منشأ دینی مذهبی نداشت و حتی ظاهر مذهبی و دینی نیز به خود نگرفت.

(ترکیبی، صفحه‌های ۷۵، ۷۶، ۸۰ و ۸۵)

روان‌شناسی

۳۱- گزینه «۲»

(مفهم عرفان فرهادی)

این پاسخ فرد نشان می‌دهد که در حال تفکر است و تفکر کاملاً آگاهانه است. فردی که مشغول اندیشیدن درباره یک موضوع است، ضمن اینکه از دانش گذشته بهره‌مند می‌شود، به آنچه می‌اندیشد و نیز به روش تفکر خود، آگاهی کامل دارد.

تشریح عبارات‌های نادرست:

گزینه «۱»: تفکر به معنای تفسیر اطلاعات موجود در حافظه و فرایندی کاملاً آگاهانه است.

گزینه «۳»: برخورداری از حافظه قوی لزوماً به معنای داشتن تفکر قوی نیست.

گزینه «۴»: تفکر، کاملاً آگاهانه است؛ بنابراین اصطلاح تفکر ناخودآگاه و تفکر بدون آگاهی نادرست است.

(تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۱۴)

۳۲- گزینه «۴»

(مفهم عرفان فرهادی)

تشریح عبارات‌های نادرست:

گزینه «۱»: مسئله، عدم دستیابی فوری به یک هدف با توجه به امکانات و توانمندی‌های محدود است (تعریف ذکر شده مربوط به حل مسئله است نه مسئله)

گزینه «۲»: بسیاری از مردم تصور مثبتی از مسئله ندارند؛ زیرا راه حل آن را نمی‌دانند.

گزینه «۳»: در صورت استفاده از روش‌های درست حل مسئله، مسئله به جایی تهدید به یک موضوع خوشایند و فرصت پیشرفت تبدیل می‌شود نه صرف وجود مسئله!

(تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۱۵ و ۱۱۶)

۳۳- گزینه «۲»

(مفهم پیگردلی)

تشریح عبارات‌های نادرست:

الف) وقتی هدف روشن نباشد (نه موقعیت مبدا)، درک از مسئله ناقص خواهد بود.

د) شناخت نقطه فعلی و مبدا (نه نقطه هدف)، کمک می‌کند تا موانع احتمالی به خوبی شناخته شود و راه‌حل‌های بهتری ارائه شود.

(تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۱۶)

۳۴- گزینه «۲»

(مفهم پیگردلی)

سنجش آغازین، بر تشخیص موقعیت اولیه عدم توانایی پاسخ صحیح دانش‌آموزان بر این مسئله دلالت دارد و مسئله صورت سؤال، دارای قوانین ریاضی محاسباتی استاندارد بود و در مجموع یک مسئله خوب تعریف شده می‌باشد.

(تفکر (۱) حل مسئله، مشابه فعالیت صفحه ۱۱۹ کتاب درسی، صفحه ۱۱۹)

۳۵- گزینه «۴»

(مفهم میبوی)

تشریح عبارت‌های نادرست:

گزینه «۱»: در تشخیص مسئله، بهتر است دیگران نقش راهنما داشته باشند و فرد خود آن را شناسایی کند.

گزینه «۲»: مرحله چهارم در حل مسئله بازبینی و اصلاح راه حل است.

گزینه «۳»: در این مرحله راه حل انتخاب شده را باید ارزیابی کرد.

(تفکر (۱) حل مسئله، مشابه سؤال ۱۰ نهایی فروردین ۱۴۰۳، صفحه‌های ۱۱۹ و ۱۲۰)

۳۶- گزینه «۲»

(مفهم میبوی)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) کسی که دوچرخه سواری بلد است موتورسواری را زودتر یاد می‌گیرد
 ← اثر انتقال (نه اثر نهفتگی!)

ج) تجربه گذشته همیشه مسئله‌ها را آسان نمی‌کند.

د) نادیده گرفتن مسئله برای مدت زمان کوتاه، از دیرباز سنت معمول حکما و دانشمندان بوده است.

(تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۲۱ تا ۱۲۳)

۳۷- گزینه «۳»

(منصوبه مولایی)

از آنجایی که فروش، مسئله بزرگ خود را (بازسازی خانه قدیمی) به مسائل کوچک تر تقسیم‌بندی کرده، از روش اکتشافی خرد کردن مسئله استفاده نموده است. بخش دوم گزینه نیز صحیح است: راه حل‌های اکتشافی تابع احساس و نظر شخصی هستند و در حداقل زمان، راه حل بدست می‌آید. اما همیشه قابل اعتماد نیستند و در بلند مدت کارآمد نیستند.

تشریح عبارت‌های نادرست دیگر:

گزینه «۱»: بخش اول گزینه مربوط به روش اکتشافی است و بخش دوم، ویژگی مربوط به روش تحلیلی حل مسئله را ذکر کرده و نه اکتشافی.

گزینه «۲»: بخش اول مربوط به روش اکتشافی است و بخش دوم هم ویژگی مربوط به روش تحلیلی حل مسئله است زیرا روش‌های تحلیلی زمان‌بر هستند و در محدودیت زمانی کاربرد ندارند.

گزینه «۴»: بخش اول صحیح نیست و بخش دوم صحیح است و ویژگی حل مسئله اکتشافی، روش خرد کردن را بیان می‌کند.

(تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۲۳ تا ۱۲۷)

۳۸- گزینه «۴»

(منصوبه مولایی)

الف) مراحل حل مسئله از طریق راه حل اکتشافی بارش مغزی را بیان می‌کند. (رد گزینه‌های «۲ و ۳»)

ب) راجع به نویسنده‌ای است که بر اساس پایان داستان، بخش‌های ابتدایی داستان را می‌نویسد. یعنی از آخر شروع می‌کند که اشاره به حل مسئله از طریق راه حل اکتشافی شروع از آخر دارد را بیان می‌کند. (رد گزینه‌های «۱ و ۲»)

ج) اشاره به تیمی دارد که برای انتخاب بهترین راه تبلیغات، تمامی ایده‌هایشان را می‌نویسند که این مورد، اشاره به مرحله دوم از روش بارش مغزی دارد. (رد گزینه «۳»)

د) توصیف روش شروع از آخر است که از اقسام آن، مهندسی معکوس است (رد گزینه‌های «۱ و ۲»)

(تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۲۶ تا ۱۲۹)

۳۹- گزینه «۳»

(ها تا اهمرزاده)

- ناتوانی در حل مسئله، وضعیت عاطفی ناخوشایندی ایجاد می‌کند که ناکامی نام دارد.

- ناکامی‌های مکرر، پیامدهای ناگوار به دنبال دارد که یکی از این پیامدها پرخاشگری است که آگاهی افراد جامعه از مهارت‌های حل مسئله موجب کاهش احساس ناکامی و در نتیجه، کاهش احتمال رفتارهای تهاجمی می‌شود.

(تفکر (۱) حل مسئله، مشابه سؤال ۲۷۳ کتاب پرنگار، صفحه ۱۳۰)

۴۰- گزینه «۲»

(ها تا اهمرزاده)

- ناتوانی در حل مسئله هر دو مفهوم ناکامی و فشار روانی را به دنبال دارد.
 - افرادی که مدام در حالت فشار روانی قرار می‌گیرند روش‌های کارآمد حل مسئله را نمی‌دانند. (حذف گزینه «۳»)

- یکی از علت‌های ناتوانی باغدار در حل مسئله و همچنین مشکل بسیاری از افراد دیگر در حل مسائل، نداشتن نگاه جدید به مسئله است. (حذف گزینه‌های «۱ و ۴»)

(تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۳۰ و ۱۳۱)

عربی، زبان قرآن (۲)

۴۱- گزینه «۳»

(عمیدرضا قانرازمینی)

«علینا أن نعلم أن»: ما باید بدانیم که (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «انتشار الإسلام»: گسترش اسلام (همانا) اضافی است؛ رد گزینه ۱ / «الثَّقافة الإسلامية»: فرهنگ اسلامی (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «استخدام اللغة العربية»: به کارگیری زبان عربی (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «فی العلم و الدین»: در دانش و دین / «من أسباب ازدياد»: از علت‌های افزایش (رد گزینه ۴) / «المفردات العربية»: واژگان عربی (رد گزینه ۲) / «فی اللغة الفارسیّة»: در زبان فارسی (رد گزینه ۲) (ترجمه، صفحه ۳۹)

۴۲- گزینه «۱»

(مهران سعیدنیا)

«الصديق الوفي»: دوست وفادار (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «نعمّة لا يعرف»: نعمتی است که نمی‌داند (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «قیمتها»: ارزش آن را / «إِلّا عند فقدها»: جز هنگام از دست دادنش (رد سایر گزینه‌ها)

(ترجمه، ترکیبی)

۴۳- گزینه «۳»

(آرمین ساعرنده)

«يُنْتَفَعُ بِعِلْمِهِ»: از علمش سود برده می‌شود

(ترجمه، صفحه‌های ۳۸، ۳۹ و ۵۳)

۴۴- گزینه «۳»

(مهران سعیدنیا)

«سُجِّلَتْ» (فعل ماضی مجهول): ثبت شد / «قائمة»: لیست، فهرست

ترجمه صحیح: گنبد قابوس در فهرست میراث جهانی ثبت شد!

(ترجمه، صفحه‌های ۳۹، ۵۵، ۵۷ و ۶۰)

۴۵- گزینه «۲»

(محمود عاشوری)

«گردشگرانی را دیدم»: رأیتُ سیّاحاً (رد سایر گزینه‌ها) / «آن گردشگران ... نشسته بودند» (در این جا): كانَ السّیّاح جالِسينَ (رد گزینه ۳) / «کنار اتوبوس ایستگاه»: جَنبِ حافِلَةِ المَوْقِفِ (رد گزینه ۴) / «روی صندلی»: عَلَى الكُرْسِی (رد گزینه ۱)

(تعریب، ترکیبی)

۴۶- گزینه «۳»

(افشین کریمیان فرد)

جمع مکسر کلمه «جذع» به معنای «تنه» به صورت «جُذوع» و «أجذاع» صحیح است.

(واژگان، برگرفته از تمرین هفتم، صفحه ۶۱)

۴۷- گزینه «۱»

(آرمین ساعرنده)

«سندج» به دلیل اسم خاص (اسم عَلَم) بودن معرفه به شمار می‌آید و «سیّاحاً» نیز که در پایان خود تنوین نصب دارد، نکره محسوب می‌شود.

(قواعد، برگرفته از تمرین چهارم، صفحه ۵۸)

۴۸- گزینه «۴»

(عمیدرضا قانرازمینی)

«حتی» در این گزینه بر سر فعل مضارع آمده است. «حتی تنّبه» به صورت مضارع التزامی «تا آگاه شود» در ترجمه می‌آید «نشایی را در کلاس می‌خوانم تا آن هم‌کلاسی آگاه شود».

(قواعد، صفحه ۵۳)

۴۹- گزینه «۲»

(افشین کریمیان فرد)

معمولاً هرگاه اسمی به صورت نکره بیاید و همان اسم دوباره همراه «ال» تکرار شود، می‌توان الف و لامش را «این» یا «آن» ترجمه کرد.

ترجمه عبارت: «اسب‌هایی را دیدم؛ آن اسب‌ها کنار صاحبشان بودند».

(قواعد، برگرفته از امتحانات مدرّس، صفحه ۵۱)

۵۰- گزینه «۲»

(محمود عاشوری)

خبر مفرد (خبر از نوع اسم) غالباً به صورت اسم نکره می‌آید و اگر صفت نداشته باشد، به صورت معرفه ترجمه می‌شود.

در گزینه «۲»، «راسب» خبر از نوع اسم نکره است و چون صفت ندارد، به صورت معرفه ترجمه می‌شود.

ترجمه عبارت: «دانش آموز اخلاق در مدرسه در پایان این سال مردود است».

(قواعد، صفحه‌های ۵۱ و ۵۲)

عربی، زبان قرآن (۲) - سؤالات مشابه امتحانی

۵۱- گزینه «۳»

(مسئین مرتضایی)

«أُتِيسَ مِنَ الْعَجِيبِ»: آیا عجیب نیست (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «آلاف الكلمات المعربة»: هزاران کلمه معرب (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «قد دخلت اللغة العربية»: وارد زبان عربی شده است (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

(ترجمه، برگرفته از امتحانات مدارس، صفحه ۳۸)

۵۲- گزینه «۱»

(امیرحسین پمینی‌راد)

«تبادل المفردات بين اللغات»: تبادل واژگان بین زبان‌ها (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «أمر طبيعي»: امری طبیعی است (رد گزینه ۳) / «يجعلها غنية»: آن‌ها را غنی می‌سازد (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

(ترجمه، برگرفته از امتحانات مدارس، صفحه ۳۹)

۵۳- گزینه «۲»

(مسئین مرتضایی)

«لا توجد»: یافت نمی‌شود (رد گزینه ۱) / «كل لغات العالم»: همه زبان‌های جهان (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «يرتبط»: ارتباط دارد (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «بالتجارة والعامل الديني»: به تجارت و عامل دینی (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

(ترجمه، برگرفته از امتحانات مدارس، صفحه ۳۹)

۵۴- گزینه «۲»

(افشین کرمیان‌فر)

«لن نألوا»: دست نخواهید یافت

(ترجمه، برگرفته از امتحانات مدارس، صفحه‌های ۵۳، ۵۴ و ۶۰)

۵۵- گزینه «۴»

(آرمین ساعدرناه)

در این گزینه عبارت عربی به این مفهوم اشاره دارد که هر اتفاقی که برای انسان می‌افتد، خیر او در همان است اما عبارت فارسی به این مفهوم پرداخته است که کار نیک را نباید به تعویق انداخت.

(مفهوم، برگرفته از تمرین دوم، صفحه ۵۵)

۵۶- گزینه «۳»

(عمیدرضا قانرازمینی)

مفرد کلمه «العباد (بندگان)» به صورت «العبد» می‌آید نه «العاید»!

(واژگان، برگرفته از امتحانات مدارس، صفحه‌های ۴۸، ۵۵ و ۵۷)

۵۷- گزینه «۴»

(امیرحسین پمینی‌راد)

ترجمه گزینه‌ها:

گزینه «۱»: راست

گزینه «۲»: چپ

گزینه «۳»: چپ

گزینه «۴»: انگشتر

بنابراین گزینه «۴» با سایر گزینه‌ها ناهماهنگ است.

(واژگان، برگرفته از تمرین در منزل، صفحه ۶۲)

۵۸- گزینه «۴»

(مهران سعیدنیا)

«حامد»، اسم عَلَم (اسم خاص) است.

ترجمه عبارت: «حامد دانش‌آموز کوشایی است.»

(قواعد، برگرفته از امتحانات مدارس، صفحه‌های ۵۱ و ۵۲)

۵۹- گزینه «۳»

(آرمین ساعدرناه)

هرگاه اسمی نکره در جایگاه خبر واقع شود، در صورتی که صفت نداشته باشد، آن را به صورت معرفه ترجمه می‌کنیم.

ترجمه عبارت گزینه «۳»: «قرآن برای جامعه مسلمانان نور و رحمت است.»

(قواعد، برگرفته از امتحانات مدارس، صفحه‌های ۵۱ و ۵۲)

۶۰- گزینه «۴»

(امیرحسین پمینی‌راد)

آینده منفی از ترکیب «لن + فعل مضارع» ساخته می‌شود که این ترکیب در گزینه «۴» آمده است.

(قواعد، برگرفته از امتحانات مدارس، صفحه ۵۳)

تاریخ (۲)

۶۱- گزینه «۳»

(عاطفه طاهر)

تشریح عبارت‌ها:

الف) یعقوب لیث صفاری، رویگرزاده‌ای از دهی به نام قرنین در سیستان بود که فعالیت‌های اجتماعی و سیاسی خود را با شرکت در گروه عیاران و جوانمردان سیستان و جنگ علیه خوارج آنجا آغاز کرد.

ب) مأمون حکومت خراسان را به طاهر سپرد. پس از طاهر، حکومت خراسان در خاندان او موروثی شد و بدین‌گونه نخستین سلسله مسلمان ایرانی شکل گرفت.

ج) زرنگ (زرنج) پایتخت سلسله صفاریان بود.

د) یعقوب لیث صفاری مؤسس و بنیان‌گذار سلسله صفاریان بود.

(ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی، برگرفته از امتحانات مدرّس، صفحه‌های ۸۹ تا ۹۱)

۶۲- گزینه «۳»

(مفهرم ابوالحسنی)

- یکی از پادشاهان این سلسله، خیال حمله به بغداد و نابودی خلافت عباسی را داشت؛ اما پیش از این اقدام، کشته شد: زیاریان (مرداویج زیاری)

- یکی از مؤسسان این سلسله، با مشاهده اوضاع نابسامان خلافت، بغداد را تسخیر کرد؛ اما خلافت عباسی را از بین نبرد: آل‌بویه (احمد)

- امیران این سلسله، عموماً نسبت به خلفای عباسی اظهار اطاعت می‌کردند و در مواردی با دشمنان خلافت می‌جنگیدند: سامانیان و طاهریان

- خلیفه، مؤسس این سلسله را به دلیل موفقیت‌هایش در سرکوب خوارج، به حکومت بلخ و کابل منصوب کرد: صفاریان (یعقوب لیث صفاری)

(ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی، صفحه‌های ۹۲ و ۹۳)

۶۳- گزینه «۳»

(مفهرم معری یعقوبی)

- در دوران آل‌بویه، مراسم عزاداری امام حسین (ع) در عاشورا و جشن عید غدیر خم با شکوه و عظمت برگزار می‌شد.

نکته مهم درسی:

در دوره آل‌بویه، حرم امامان شیعه در عراق مرمت و بازسازی شد و سنت زیارت رو به گسترش نهاد.

(ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی، صفحه ۹۴)

۶۴- گزینه «۲»

(عاطفه طاهر)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) فارابی را بعد ارسطو که ملقب به معلم اول است، معلم دوم خواندند.

ج) کتاب شفا که از بزرگ‌ترین دایرة‌المعارف‌های علمی است و دانشنامه‌ای است که در آن یک دوره فلسفه به زبان فارسی تألیف شده است، هر دو به دست ابوعلی سینا تألیف شده‌اند.

(ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی، صفحه ۹۷)

۶۵- گزینه «۴»

(معمری کاردران)

تشریح عبارت‌های نادرست:

ج) مورد مذکور به پیش از قرن سوم هجری مربوط می‌شود.

د) در این دوره، بندر سیراف یکی از مراکز مهم مبادلات اقتصادی منطقه‌ای و جهانی آن روزگار بود.

(ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی، برگرفته از امتحانات مدرّس، صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۰)

۶۶- گزینه «۳»

(فاطمه عزیزی)

تشریح عبارت‌ها:

الف) پس از محمود غزنوی، پسران او، محمد و مسعود بر سر جانشینی پدر با یکدیگر به ستیز پرداختند.

ب) در زمان سلطان محمد، روابط خوارزمشاهیان با خلافت عباسی به تیرگی گرایید. خلیفه عباسی که در آن زمان در صدد احیای قدرت سیاسی و نظامی خود بود، از تأیید حکومت خوارزمشاهیان خودداری کرد. (رد گزینه «۴»)

ج) از اواخر قرن چهارم تا زمان حمله مغول در اوایل قرن هفتم هجری، سه سلسله غزنویان، سلجوقیان و خوارزمشاهیان بر بخش‌هایی و گاه بر سراسر ایران حکومت کردند. در این دوران، ایران تحولات سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی مهمی را تجربه کرد. (رد گزینه «۲»)

د) قلمرو سلجوقی در ایران بین امیران مختلف تقسیم شد و رقابت و کشمکش بر سر قدرت، حکومت سلجوقی را بیش از پیش تضعیف کرد. (رد گزینه «۱»)

(ایران در دوران غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی، صفحه‌های ۱۰۱ تا ۱۰۵)

۶۷- گزینه «۱»

(یاسین ساعری)

تشریح عبارت‌های نادرست:

ب) نقش نظام‌الملک در ساختار نظام اداری ایران در عصر سلجوقی به اندازه‌ای برجسته است که دوران وزارت وی را می‌توان «عصر نظام‌الملک» نامید.

د) در عصر سلجوقی، دیوان وزارت که وزیر در رأس آن قرار داشت به شکوهمندی بی‌نظیری رسید. همه دیوان‌های سلجوقی زیر نظر وزیر کار می‌کردند. با این حال وزیر در منصب خود هیچ امنیتی نداشت و آنچه سبب تداوم کار وی می‌شد اراده و خواست سلطان بود.

(ایران در دوران غزنوی، سلجوقی و فوارزمشاهی، صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۰۷)

۶۸- گزینه «۱»

(مهمرب ابدالسنی)

ری، اصفهان، مرو و نیشابور از جمله شهرهای مهم در دوره سلجوقیان بودند.

بیهق (سبزوار)، ری، گرگان، ساری و قم از جمله مهم‌ترین مراکز شیعه‌نشین ایران در این دوره بودند.

(ایران در دوران غزنوی، سلجوقی و فوارزمشاهی، صفحه‌های ۱۰۷ و ۱۰۸)

۶۹- گزینه «۲»

(یاسین ساعری)

در دوره غزنوی ابوریحان بیرونی در نجوم و جغرافیا و در دوره سلجوقی ابوالعباس لوکری و خیام نیشابوری در ریاضیات و نجوم، شهاب‌الدین سهروردی و امام فخر رازی در فلسفه و کلام و سید اسماعیل جرجانی در پزشکی از جمله معروف‌ترین این دانشمندان بودند. نظامیه‌ها به همت خواجه نظام‌الملک توسی در شهرهای مهمی چون بغداد و اصفهان و نیشابور ساخته شدند.

امام محمد غزالی از جمله مهم‌ترین و معروف‌ترین عالمانی بود که در مدارس نظامیه درس خواند و درس داد.

(ایران در دوران غزنوی، سلجوقی و فوارزمشاهی، صفحه‌های ۱۱۰ و ۱۱۱)

۷۰- گزینه «۱»

(معمرب کاردران)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) از عصر غزنوی بعضی کاخ‌ها و بناهای برج مانند که آرامگاه مشاهیر عصر خود بودند باقی‌مانده است.

ب) هنر سفالگری دوره سلجوقیان به کیفیت دوره سامانی نرسید.

(ایران در دوران غزنوی، سلجوقی و فوارزمشاهی، برگرفته از امتحانات مدارس، صفحه‌های ۱۱۱ و ۱۱۳)

جغرافیا (۲)

۷۱- گزینه «۴»

(مهمرب ابدالسنی)

الف) تجارت ← فعالیت نوع سوم

ب) استخراج معدن ← فعالیت نوع اول

ج) فناوری‌های اطلاعاتی ← فعالیت نوع چهارم

د) جنگل‌داری ← فعالیت نوع اول

(نوامی اقتصادی (کشاورزی و صنعت)، صفحه ۸۴)

۷۲- گزینه «۳»

(یاسین ساعری)

— در کنار مزارع غله تجاری، کارخانه‌هایی برای تبدیل، بسته‌بندی و توزیع محصولات در بازارهای مصرف پدید می‌آید که در اصطلاح به آنها «کشت و صنعت» می‌گویند.

— ایالات متحده آمریکا حدود ۴۰ درصد ذرت جهان را تولید می‌کند.

— از دهه ۱۹۷۰ میلادی با انقلاب سبز و به کار بردن روش‌های علمی، کشورهای مانند فیلیپین و پاکستان در زمینه تولید برنج به خودکفایی رسیدند.

— بیشتر برنج دنیا در قاره آسیا، به ویژه آسیای شرقی و جنوب شرقی کشت می‌شود.

(نوامی اقتصادی (کشاورزی و صنعت)، صفحه‌های ۸۷ و ۸۸)

۷۳- گزینه «۱»

(مهمرب ابدالسنی)

پلانتیشن عبارت است از زمین‌های وسیع کشاورزی که به تولید یک محصول خاص اختصاص دارند. مزارع محصولات خاص نواحی گرم و مرطوب استوایی در کشورهای مجاور استوا در قاره‌های آسیا، آفریقا و آمریکای جنوبی قرار دارند.

برخی محصولات کشاورزی پلانتیشن‌ها ← کاکائو، آناناس، قهوه، نیشکر، موز، پنبه، نخل روغنی، چای و کائوچو.

بیشتر مزارع تک محصولی نواحی استوایی در نزدیکی ساحل دریاها واقع شده‌اند تا بتوان از کشتی برای صدور محصولات به نواحی مختلف جهان استفاده کرد. از نظر کارشناسان محیط زیست، در کشت تک محصولی به دلیل اینکه مزارع سالیان متمادی به کشت یک محصول اختصاص می‌یابند، خطر فرسایش و ضعیف شدن خاک زیاد است.

(نوامی اقتصادی (کشاورزی و صنعت)، صفحه‌های ۹۱ و ۹۲)

۷۴- گزینه «۱»

(عاطفه طاهر)

قفقاز و جمهوری‌های چک و لهستان ← مربوط به نواحی صنعتی روسیه و اروپای شرقی
ژاپن و هند و تایوان ← مربوط به نواحی صنعتی مشرق و جنوب و جنوب شرقی آسیا

آمریکا و کانادا ← مربوط به نواحی صنعتی آمریکای شمالی

(نوامی اقتصادی (کشاورزی و صنعت)، صفحه ۹۵)

۷۵- گزینه «۴»

(یاسین ساعری)

– شهر علمی تسوکوبا در ژاپن از مهم‌ترین مراکز علمی و فناوری جهان است.
– سیلیکون ولی در جنوب شرقی سانفرانسیسکو در ایالت کالیفرنیا قرار دارد.
– صنایع نوین با فعالیت‌های اقتصادی نوع چهارم ارتباط نزدیکی دارند.
– پیشرفت صنایع نوین بر مبنای نوآوری و رقابت است.

(نوامی اقتصادی (کشاورزی و صنعت)، صفحه‌های ۹۶ و ۹۷)

۷۶- گزینه «۲»

(مهم‌مهری یعقوبی)

امروزه هیچ کشوری از نظر منابع و مواد خام و کالاهای صنعتی خودکفا و بی‌نیاز از مبادله با سایر نواحی جهان نیست.

(نوامی اقتصادی (تجارت و اقتصاد جهانی)، صفحه ۱۰۰)

۷۷- گزینه «۴»

(مهم‌مهری یعقوبی)

نواحی از نظر نوع غالب مبادلات اقتصادی، به دو گروه اصلی تقسیم می‌شوند:
(۱) کشورهایی که اقتصاد آنها، به طور عمده مبتنی بر تولید و صدور مواد اولیه و خام و منابع انرژی و معدنی است.

(۲) کشورهایی که اقتصاد و درآمد آنها، به طور عمده مبتنی بر تولید و صدور انواع کالاهای کارخانه‌ای و صنعتی همراه با فناوری‌های پیشرفته و نوین است.

اقتصاد کشورهای گروه اول، در برابر نوسانات قیمت در بازارهای جهانی آسیب‌پذیری زیادی دارد (رد گزینه «۲») و کاهش قیمت خرید محصولات آنها می‌تواند شوک‌های عظیمی به اقتصادشان وارد کند. در این نوع اقتصاد، حمایت از بخش‌های تولیدی داخلی ضعیف است و واردات گسترش زیادی دارد. (رد گزینه «۱»)

نکته مهم درسی:

در بین کشورهای صادرکننده مواد خام و منابع انرژی، برخی کشورهای صادرکننده نفت و گاز برای دفاع از منافع خود و جلوگیری از آسیب‌پذیری ناشی از کاهش قیمت نفت در بازار جهانی، با یکدیگر متحد شده و سازمان اوپک را به وجود آورده‌اند. (رد گزینه «۳»)

(نوامی اقتصادی (تجارت و اقتصاد جهانی)، صفحه‌های ۱۰۰ و ۱۰۱)

۷۸- گزینه «۲»

(مهری کاردران)

تشریح عبارت‌های نادرست:

(ب) بلژیک سال‌ها کنگو را غارت و چپاول کرد.

(د) انگلستان هند را چند قرن مستعمره خود قرار داد.

(نوامی اقتصادی (تجارت و اقتصاد جهانی)، برگرفته از امتحانات مدرسه، صفحه ۱۰۲)

۷۹- گزینه «۴»

(مهری کاردران)

تشریح عبارت‌های نادرست:

(ج) به جلوگیری از گسترش کمونیسم اقدام نمودند.

(د) یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های این دوره، گسترش شرکت‌های چندملیتی بود.

(نوامی اقتصادی (تجارت و اقتصاد جهانی)، برگرفته از امتحانات مدرسه، صفحه ۱۰۳)

۸۰- گزینه «۲»

(فاطمه عزیزی)

شرکت‌های چندملیتی نقش مهمی در تجارت جهانی دارند. شرکت‌های چندملیتی به سرمایه‌گذاری در کشورهای دیگر علاقه‌مندند؛ زیرا از این طریق به امتیازات زیادی دست پیدا می‌کنند. اولاً، با احداث کارخانه یا شرکت در کشورهای دیگر از منابع طبیعی آن نواحی استفاده می‌کنند؛ دوم اینکه از نیروی کار ارزان قیمت این نواحی برخوردار می‌شوند و سوم، چون در کشورهای کمتر توسعه یافته صنعتی، نظام مالیاتی و بیمه کارگران و قوانین و مقررات زیست‌محیطی، چندان جدی و سخت نیست، فعالیت شرکت‌های چندملیتی در این‌گونه کشورها، آسان‌تر و ارزان‌تر تمام می‌شود. شرکت‌های چندملیتی به دنبال افزایش فروش و سود خود هستند و به منافع کشورهای میزبان چندان توجهی ندارند. این شرکت‌ها گاه انحصار

تولید یک کالا را در دست می گیرند و کارخانه های داخلی کشورها را از دور رقابت، خارج می کنند و موجب ورشکستگی آنها می شوند. در این صورت، وابستگی نواحی به کشورهای توسعه یافته صنعتی بیشتر می شود.

(نوامی اقتصادی (تجارت و اقتصاد جهانی)، برگرفته از امتحانات مدرسه، صفحه ۱۰۳)

فلسفه

۸۱- گزینه ۲»

(مفهم قاسمی)

مردم وحی را با واسطه پیامبر و تفکر می توانند بشناسند، اما پیامبران الهی بدون واسطه، وحی را دریافت و می شناسند.

(ابزارهای شافیت، برگرفته از سوال ۳۷۷ کتاب پرتکرار، صفحه ۵۵)

۸۲- گزینه ۴»

(مفهم قاسمی)

معرفت شهودی از طریق حواس (چشم) قابل مشاهده نیست.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه ۱» معرفت شهودی هم برای شناخت مسائل ماوراءالطبیعه و هم برای شناخت مسائل طبیعی مناسب است. شخص از طریق شهود می تواند هر کدام از این مسائل را شناسایی کند. مثلاً آخرت را مشاهده کند یا اینکه می تواند به اسرار عالم طبیعت پی ببرد.

گزینه ۲» معرفت شهودی از آن جهت که با حواس پنجگانه درک نمی شود با معرفت عقلی اشتراک دارد.

گزینه ۳» برای دریافت معرفت شهودی سیر و سلوک و تهذیب نفس ضروری است.

(ابزارهای شافیت، صفحه ۵۴)

۸۳- گزینه ۳»

(امیرمفهم قلعه کاهی)

تشریح گزاره ها:

گزاره اول: بسیاری از دانستنی های ریاضی و فلسفی تنها با استفاده از ابزار عقل، اثبات یا رد می شوند.

گزاره دوم: شناخت تجربی، حاصل همکاری حس و عقل است.

گزاره سوم: فهم معارف و حیانی که توسط انسان ها صورت می پذیرد، نیاز به تعقل و تأمل در معارف و حیانی دارد.

گزاره چهارم: تشخیص خطاهای شناخت حسی با کمک عقل و حس اتفاق می افتد.

(ابزارهای شافیت، صفحه های ۵۱ تا ۵۶)

۸۴- گزینه ۴»

(نازنین خاتمه هابیلو صفارزاده)

کیفیات حسی مثل زیر یا بم بودن صدا از راه حواس درک می شوند و با ابزار عقل امکان درک آنها نیست.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه ۱» شناخت تمایزها و تفاوت های اشیا از طریق حس این امکان را به انسان می دهد که به کمک عقل خود از اشیای متفاوت استفاده های مختلف بکند؛ مثلاً اگر در مقابل ما یک لیوان آب و یک ظرف غذا باشد، برای رفع تشنگی لیوان آب را برمی داریم و برای رفع گرسنگی به سراغ ظرف غذا می رویم.

گزینه ۲» نیروی عقل، علاوه بر استفاده از حواس بیرونی، مانند چشم و گوش، می تواند حالات درونی نفس مانند شادی، درد، محبت، دشمنی، عصبانیت و خوشحالی را شناسایی کند و درباره آنها نظر دهد.

گزینه ۳» انسان با کمک قوه عقل می تواند حقایق را درک کند که توانایی درک آنها از راه احساس ممکن نیست، این حقایق، امور محسوس و طبیعی را هم شامل می شود.

(ابزارهای شافیت، صفحه های ۵۱ تا ۵۳)

۸۵- گزینه ۳»

(نازنین خاتمه هابیلو صفارزاده)

ارسطو از اولین دانشمندانی است که مبانی علوم تجربی را پایه گذاری کرد. دانشمند دیگری که در توضیح و تبیین قواعد عقلی علوم طبیعی (همان مبانی علوم تجربی) نقش بسزایی دارد، ابن سینا است.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه ۱» عقل با کمک حواس و تحلیل عقلانی یافته های حسی می تواند به این نوع از معرفت برسد؛ پس حواس در آن نقش کلیدی و اصلی نه، بلکه نقش کمکی و فرعی دارند.

گزینه ۲» شناخت تجربی، بر چند قاعده عقلی مهم استوار است که از جمله آنها، قانون «طبیعت همواره یکسان عمل می کند» است.

گزینه ۴» قوانین طبیعی به وسیله «شناخت تجربی» شناسایی می شوند؛ اما واضح است که قواعد عقلی حاکم بر شناخت تجربی، توسط خود شناخت تجربی شناسایی نمی شوند و ابزار شناسایی آنها عقل است.

(ابزارهای شافیت، صفحه های ۵۲ و ۵۳)

۸۶- گزینه «۴»

(تأزین فاطمه عابدی/مؤلفه)

با توجه به تقسیم‌بندی کتاب درسی از ابزارهای شناخت و خطاهای آنها، خطای حواس، وقتی پیش می‌آید که هر خطایی در عملکرد حواس پنجگانه (بینایی، شنوایی، چشایی و ...)، باعث اشتباه در شناخت شود. مثلاً وقتی چوب را داخل آب، شکسته ببینیم یا یک ساختمان بزرگ را از فاصله دور، کوچک می‌بینیم.

مانند فردی که قد دوست خواهرش را از دور، بسیار کوچک‌تر دیده است و نتوانسته است قد و قواره اصلی او را از دور، درست تشخیص دهد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: در اینجا، خطایی در عملکرد حواس پنجگانه رخ نداده است. هر دو به درستی متوجه وجود سایه شده‌اند. فقط سارا آن را اشتباه «تفسیر» کرده است و خطایی ذهنی مرتکب شده است.

گزینه «۲»: حل سؤالات ریاضی به کمک عقل انجام می‌گیرد و او اینجا مرتکب خطایی در تفکر عقلانی شده است.

گزینه «۳»: احساس دلشوره و... به حواس مربوط نمی‌شود؛ بلکه می‌تواند نوعی شناخت قلبی بسیار سطحی محسوب شود.

(ابزارهای شناخت، صفحه‌های ۵۱ و ۵۲)

۸۷- گزینه «۱»

(امیرمهر قلعه‌کاهی)

پارمنیدس معتقد بود که شناخت حسی به دلیل خطاهایی که گاه در حواس رخ می‌دهد، اعتبار ندارد و نمی‌توان بدان تکیه کرد. (رد گزینه‌های «۳» و «۴») به همین جهت، پارمنیدس معتقد بود که حرکت وجود ندارد و همه اشیا در ثبات و پایداری هستند. (رد گزینه‌های «۳» و «۴»)

افلاطون اعتقاد داشت که شناخت عقلی از شناخت حسی مطمئن‌تر است و برخلاف پارمنیدس، شناخت حسی را معتبر می‌دانست، اما با درجه اطمینان کمتری به آن اعتقاد داشت. (رد گزینه «۲»)

(نگاهی به تالیف معرفت، برگرفته از سؤال کتاب ۳۱۳ برگردار، صفحه‌های ۵۹ و ۶۰)

۸۸- گزینه «۴»

(یاسین ساعدی)

علامه سید محمدحسین طباطبایی فیلسوف بزرگ معاصر درباره ملاصدرا می‌گوید: «صدرالمؤمنین، پایه بحث‌های علمی و فلسفی خود را روی پیوند میان عقل و کشف (شهود) و شرع (وحی و سنت) گذاشت.»

(نگاهی به تالیف معرفت، برگرفته از سؤال کتاب ۳۱۳ برگردار، صفحه ۶۳)

۸۹- گزینه «۳»

(موسی سپاهی)

گزینه «۳» با دیدگاه پروتاگوراس ناسازگار است؛ زیرا او و دیگر سوفسطائیان اساساً امکان شناخت واقعیت عینی را زیر سؤال می‌بردند. آنان معتقد بودند:

- «نه از راه حس و نه از راه عقل، نمی‌توان به حقیقت رسید.»

- «اگر چیزی را حس می‌کنیم، به معنای اطلاع از واقعیت بیرونی نیست.»

- «ما چیزی جز احساس در اختیار نداریم.»

بنابراین نزد پروتاگوراس، هیچ واقعیت مستقل و قابل سنجشی وجود ندارد که بتوان ادراک‌ها را با آن مقایسه کرد یا به عبارت دقیق‌تر، حتی در صورت وجود آن هم انسان به آن دسترسی شناختی ندارد. او حقیقت را همان چیزی می‌دانست که حواس هر فرد در هر لحظه به آن گواهی می‌دهد و چون این ادراک‌ها برای هر کس ممکن است متفاوت باشد، حقیقت نیز نسبی و وابسته به فرد است.

از این رو گزینه «۳» که بر ضرورت «مقایسه ادراک‌ها با واقعیتی مستقل از ذهن» تأکید می‌کند، کاملاً برخلاف مبنای سوفسطایی و نسبی‌گرایی حسی پروتاگوراس است.

(نگاهی به تالیف معرفت، صفحه ۶۰)

۹۰- گزینه «۴»

(موسی سپاهی)

افلاطون، جهان محسوسات را سایه عالم مُثُل می‌داند، نه جهانی مستقل و بی‌نیاز از آن و شناخت حسی از نظر او اعتبار کامل ندارد و نمی‌تواند حقیقت نهایی را آشکار کند.

- او برتری شناخت عقلی را به این دلیل بیان می‌کند که عقل توان شناخت عالم برتر (مثل) را دارد.

- بنابراین نمی‌توان گفت عالم طبیعت «کاملاً مستقل» از عالم مُثُل است یا شناخت حسی «بدون نیاز به عقل» حقیقت نهایی را نشان می‌دهد.

(نگاهی به تالیف معرفت، صفحه‌های ۵۸ تا ۶۱)

دفترچه پاسخ

عمومی یازدهم انسانی

۸ اسفند ۱۴۰۴

مراحان

فارسی (۲)	حسین پرهیزگار، سعید جعفری، محسن فدایی، حمیدرضا کرمی، آرش مرتضایی فر
دین و زندگی (۲)	محسن بیاتی، محمدرضایی بقا، فردین سماقی، مرتضی محسنی کبیر
زبان انگلیسی (۲)	رحمت الله استیری، آرمین رحمانی، مانی صفاتی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	مسئول درس و گزینشگر	گروه ویراستاری	رتبه برتر	گروه مستندسازی
فارسی (۲)	آرش مرتضایی فر	الهام محمدی	—	الناز معتمدی، مانده ملکی، محسن جمشیدی
دین و زندگی (۲)	محمدفرحان فخاریان	امیرمهدی افشار یاسین ساعدی	پری ماه شادی	محمدصدرا پنجه پور، محمدحسن سعیدی
دین و زندگی اقلیت	دبورا حاتانیان	معصومه شاعری	—	—
زبان انگلیسی (۲)	بیبا قربان پور	طاها اصغریان، مانده سالاری	—	سپهر اشتیاقی، زهرا فلاحی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	معصومه شاعری
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: فریبا رئوفی
صفحه آرا	سحر ایروانی
ناظر چاپ	سوران نعیمی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

فارسی (۲)

۱۰۱- گزینه «۴»

(سعید معفری)

رستن: رها شدن، نجات یافتن

(واژه، ترکیبی)

۱۰۲- گزینه «۱»

(همیدرضا کرمی)

جرس: زنگ

(واژه، صفحه ۸۶)

۱۰۳- گزینه «۲»

(همیدرضا کرمی)

در دو بیت پایانی به ترتیب «به جولان» (به تاخت و تاز)، «تکبیرزن»،

«لبیک‌گو» و «هم‌پای جلودار» قید هستند چون حذف آنها آسیبی

به معنای جمله وارد نمی‌آورد.

(دستور، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

۱۰۴- گزینه «۳»

(مفسن فرایی- شیراز)

صفت فاعلی از مصدر «خواندن» به صورت «خواننده» و صفت

مفعولی از مصدر «خواندن» به صورت «خوانده» است.

(دستور، صفحه‌های ۹۲، ۹۳ و ۹۵)

۱۰۵- گزینه «۲»

(مفسن فرایی- شیراز)

گاه سفر آمد [ای] برادر (منادا) ره (نهاد) دراز (مسند) است. پروا

مکن بشتاب همت (نهاد) چاره‌ساز (مسند) است.

(دستور، صفحه ۸۸)

۱۰۶- گزینه «۲»

(سعید معفری)

نوع «و» در «جان و جانان» از نوع عطف است چون میان دو کلمه

آمده است. «جان» بعد از حرف اضافه «بر» آمده است بنابراین

متمم است.

(دستور، صفحه ۹۱)

۱۰۷- گزینه «۳»

(آرش مرتضائی‌فر)

نوع «را» در بیت صورت سؤال و بیت گزینه «۳» از نوع فک

اضافه است که میان مضاف و مضاف‌الیه فاصله می‌اندازد. (سوخته

را جان: جان سوخته / ما را خانه: خانه ما)

در دیگر گزینه‌ها «را» از نوع مفعولی است.

(دستور، ترکیبی)

۱۰۸- گزینه «۳»

(ترش مرتضائی فر)

در بیت سوم فقط تشبیه به کار رفته است (خورشیدِ فریاد)

در بیت چهارم تشبیه و متناقض‌نما یافت می‌شود (نغمهٔ

عشق: اضافهٔ تشبیهی / رقصی که بی پا و سر می‌کنند:

متناقض‌نما)

در بیت پنجم فقط تشبیه به کار رفته است (زخمِ انکار)

در بیت ششم تشبیه و متناقض‌نما به کار رفته است (زخمِ [مانند].

مرهم است: تشبیه/ مرهم‌بودن زخم: متناقض‌نما)

(آرایه، صفحه ۹۱)

۱۰۹- گزینه «۳»

(مسین پرهیزگار- سبزواری)

در بیت صورت سؤال «مرغ سحر» نماد عاشق ریاکار و خائف

است اما «پروانه» ترسی از مصائب عشق ندارد و عاشق واقعی

کسی است که خاموش و ساکت است و اعتراضی نمی‌کند. در

بیت گزینه «۳» هم خموشی، اولین شرط عشق دانسته شده

است.

(مفهوم، صفحه‌های ۹۱ و ۹۴)

۱۱۰- گزینه «۴»

(مسین پرهیزگار- سبزواری)

مقصود از «پا در رکاب داشتن»، «آمادهٔ حرکت بودن» است.

(مفهوم، صفحه ۸۹)

دین و زندگی (۲)

۱۱۱- گزینه «۴»

(مرتضی ممسنی‌کبیر)

امیرالمؤمنین (ع) پس از بیان اوضاع و احوال پس از خود و

آگاه‌کردن مردم و هشدار به آن‌ها، راه حل نهایی را بیان

می‌کنند: «پس همهٔ این‌ها را از اهلش طلب کنید. آنان‌اند که

نظر دادن و حکم کردنشان، نشان‌دهندهٔ دانش آن‌هاست، آنان

هرگز با دین مخالفت نمی‌کنند و در دین اختلاف ندارند.»

(درس ۱۰، صفحه ۱۲۳)

۱۱۲- گزینه «۴»

(مرتضی ممسنی‌کبیر)

در حالی که حاکمان زمان به افراد فاقد صلاحیت میدان می‌دادند

تا قرآن را مطابق با اندیشه‌های باطل خود تفسیر کنند، امامان

بزرگوار (ع) در هر فرصتی که به دست می‌آوردند، معارف این

کتاب آسمانی را بیان می‌کردند و رهنمودهای آن را آشکار

می‌ساختند. در نتیجهٔ این اقدام، مشتاقان معارف قرآنی، توانستند

از این کتاب الهی بهره ببرند.

(درس ۱۰، صفحه ۱۲۴)

۱۱۳- گزینه «۳»

(فردین سماقی)

به علت عدم توجه مسلمانان به هشدارهای امام علی (ع)، آنچه امام پیش‌بینی می‌کرد، به وقوع پیوست. بنی‌امیه بر مردم حاکم شد و بار دیگر، دنیای اسلام را تا حدود زیادی به جاهلیت بازگرداند.

(درس ۱۰، صفحه ۱۲۳)

۱۱۴- گزینه «۴»

(فردین سماقی)

تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو: با گسترش سرزمین‌های اسلامی، سؤال‌های مختلفی در زمینه احکام، اخلاق، افکار و نظام کشورداری پدید آمد. ائمه اطهار (ع) با تکیه بر علم الهی خود، به دور از انزوا و گوشه‌گیری و با حضور سازنده و فعال، درباره همه مسائل اظهار نظر می‌کردند و مسلمانان را از معارف خود بهره‌مند می‌ساختند.

(درس ۱۰، صفحه ۱۲۶)

۱۱۵- گزینه «۱»

(فردین سماقی)

دوران امام باقر (ع) به بعد، عصر شکل‌گیری و حضور اندیشه‌های گوناگون و مذاهب مختلف در جامعه بود؛ به گونه‌ای که حتی منکران خدا به ترویج افکار خود می‌پرداختند. همان‌گونه که در تاریخ نقل کرده‌اند، مأمون عباسی، میان صاحبان مذاهب و ادیان، جلسات مناظره تشکیل می‌داد و خود به تماشا و داوری می‌نشست. در این شرایط، ائمه اطهار (ع) به تربیت افرادی متخصص در زمینه‌های اعتقادی، علمی و فقهی اقدام کردند که سرآمد دانشمندان زمان خود بودند.

(درس ۱۰، صفحه ۱۲۷)

۱۱۶- گزینه «۱»

(مسن بیاتی)

عدم تأیید حاکمان: امامان (ع) هیچ یک از حاکمان غاصب عصر خویش را به‌عنوان جانشین رسول خدا (ص) تأیید نمی‌کردند و این موضوع را به شیوه‌های مختلف به مردم اطلاع می‌دادند.

(درس ۱۱، صفحه ۱۳۵)

۱۱۷- گزینه «۳»

(مفسر بیاتی)

امام صادق (ع) در روز عرفه و در مراسم حج در میان انبوه جمعیت، حق حکومت را از آن خود اعلام نمودند و فرمودند:

«ای مردم! رسول خدا (ص)، امام و رهبر بود، پس از او علی (ع) و سپس حسن (ع) و حسین (ع) و علی بن حسین (ع) و محمد بن علی (ع) به ترتیب، امام بودند و اکنون من امام هستم.»

(درس ۱۱، صفحه ۱۳۶)

۱۱۸- گزینه «۲»

(مفسر بیاتی)

ائمه اطهار (ع) می‌کوشیدند آن بخش از اقدامات و مبارزات خود را که دشمن به آن حساسیت دارد، در قالب «تقیه» به پیش ببرند. این اقدام، جهاد در راستای ولایت ظاهری بود.

(درس ۱۱، صفحه ۱۳۷)

۱۱۹- گزینه «۲»

(مفسر رضایی بقا)

امام علی (ع) پس از اینکه از حق مسلم خود در رهبری جامعه اسلامی محروم ماند، برای حفظ نظام نوپای اسلامی سکوت پیشه کرد.

(درس ۱۱، صفحه ۱۳۸)

۱۲۰- گزینه «۴»

(مفسر رضایی بقا)

به سبب اقدامات امام سجاد (ع)، بار دیگر تشیع به عنوان یک جریان بزرگ فکری و سیاسی در جامعه حضور فعال پیدا کرد.

(درس ۱۱، صفحه ۱۴۰)

زبان انگلیسی (۲)

۱۲۱- گزینه «۲»

(رسمت اله استیری)

ترجمه جمله: «مهم است مادامی که کودکان بزرگ می‌شوند و با موقعیت‌های دنیای واقعی روبه‌رو می‌شوند، به آن‌ها یاد بدهیم چگونه تصمیمات خوبی بگیرند.»

نکته مهم درسی:

فعل پیوسته "grow up" به معنای «رشد کردن، بزرگ شدن» اساساً نمی‌تواند مفعول داشته باشد (رد گزینه‌های ۱ و ۴). با توجه به فعل "face" در ادامه جمله، در جای خالی نیز به شکل ساده فعل "grow up" نیاز داریم (رد گزینه «۳»). زیرا قبل و بعد "and" به ساختار یکسان نیاز داریم.

(گرامر)

۱۲۲- گزینه «۱»

(رسمت اله استیری)

ترجمه جمله: «هر روز کتاب خواندن به دانش آموزان کمک می کند تا دایره لغات خود را بهبود بخشند، ایده های جدید را درک کنند و مهارت های نوشتاری بهتری را توسعه دهند.»

نکته مهم درسی:

برای بیان هدف از انجام کاری از مصدر با "to" استفاده می کنیم.

(رد سایر گزینه ها)

(گرامر)

۱۲۴- گزینه «۲»

(مانی صفائی)

ترجمه جمله: «معلم به دانش آموزان گفت که عجله کنند چون امتحان ریاضی قرار بود به زودی شروع شود.»

(۱) فرار کردن

(۲) عجله کردن

(۳) بیدار شدن

(۴) تسلیم شدن

(واژگان)

نکته مهم درسی:

ساختار "books reading" اساساً از نظر گرامری معیوب است (رد گزینه «۲»). با توجه به وجود فعل "helps" در ادامه جمله، نمی توان یک جمله کامل در جای خالی داشت، بلکه نیاز به یک اسم (در این مورد، اسم مصدر "ing") داریم که نقش فاعل را بازی کند (رد گزینه های «۳» و «۴»).

(گرامر)

۱۲۳- گزینه «۳»

(رسمت اله استیری)

ترجمه جمله: «دانش آموزان با هم روی پروژه کار کردند تا آن را به موقع تمام کنند و به درستی به کلاس ارائه دهند.»

۱۲۵- گزینه «۱»

(مانی صفائی)

ترجمه جمله: «استفاده از تلفن همراه در طول امتحان در اغلب مدارس و دانشگاه ها ممنوع است.»

ترجمه متن درک مطلب:

امروزه بسیاری از مردم زندگی پرمشغله‌ای دارند و اغلب احساس خستگی یا استرس می‌کنند. به همین دلیل، دانشمندان و متخصصان سلامت توجه بیشتری به مراقبه به عنوان راهی برای بهبود سلامت عمومی نشان می‌دهند. مراقبه یک تمرین ساده است که به افراد کمک می‌کند ذهن خود را آرام کرده و بر لحظه حال تمرکز کنند. محققان بر این باورند که انجام منظم مراقبه می‌تواند به مرور زمان باعث بهبود سلامت ذهنی و جسمی شود.

یکی از مزایای مهم مراقبه کاهش استرس است. وقتی افراد مراقبه می‌کنند، بدنشان احساس راحتی می‌کند و ضربان قلبشان آرام می‌شود. این امر می‌تواند سطح استرس را کاهش داده و به افراد کمک کند در طول روز احساس آرامش بیشتری داشته باشند. حتی چند دقیقه مراقبه روزانه می‌تواند تغییر مثبتی ایجاد کند. مزیت دیگر، بهبود تمرکز است. مراقبه به

(۱) ممنوع

(۲) علمی

(۳) منظم

(۴) مفید

(واژگان)

۱۲۶- گزینه «۴»

(مانی صفائی)

ترجمه جمله: «زهره و مینا تصمیم گرفتند در کلاس صبح حضور داشته باشند زیرا می‌خواستند سطح زبان انگلیسی خود را بهبود بخشند.»

(۱) قایقرانی کردن

(۲) آهسته دویدن

(۳) ترک کردن

(۴) شرکت کردن، حضور یافتن

(واژگان)

۱۲۸- گزینه ۲»

(ترمیم رهمانی)

ترجمه جمله: «تمامی این موارد ممکن است برای افراد هنگام

مراقبه مرتب رخ دهند به جز...»

«این افراد نیاز به خواب کمتری در مقایسه با دیگران دارند.»

(درک مطلب)

۱۲۹- گزینه ۱»

(ترمیم رهمانی)

ترجمه جمله: «کدام ایده توسط متن تأیید می شود؟»

«مراقبه کوتاه و روزانه می تواند کمک کننده باشد.»

(درک مطلب)

۱۳۰- گزینه ۴»

(ترمیم رهمانی)

ترجمه جمله: «با توجه به متن، کدام یک از این موارد درست

نیست؟»

«با مراقبه قدرت جسمانی در حد یک ورزشکار افزایش

می یابد.»

(درک مطلب)

افراد کمک می کند ذهن خود را به پروازانند، که می تواند تمرکز،

حافظه و قدرت تصمیم گیری را تقویت کند.

مراقبه همچنین سلامت عاطفی را بهبود می بخشد. افرادی که

مراقبه می کنند اغلب صبورتر بوده و کمتر عصبانی می شوند.

این کار می تواند به آن ها کمک کند احساسات خود را درک

کرده و با آرامش بیشتری به مشکلات واکنش نشان دهند. علاوه

بر این، مراقبه می تواند کیفیت خواب را بهبود بخشد. وقتی

ذهن آرام است، می توان راحت تر به خواب رفت و عمیقاً

استراحت کرد. در مجموع، مراقبه عاداتی ساده است که می تواند

به افراد کمک کند زندگی سالم تر و متعادل تری داشته باشند.

۱۲۷- گزینه ۱»

(ترمیم رهمانی)

ترجمه جمله: «دانشمندان و متخصصان سلامت امروزه توجهشان

به مراقبه جلب شده است زیرا...»

«به افراد کمک می کند با استرس و زندگی پرمشغله روبه رو

شوند.»

(درک مطلب)

دفترچه پاسخ فرهنگیان

(تعلیم و تربیت اسلامی و هوش و استعداد معلّمی)

۸ اسفند ماه ۱۴۰۴

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

تعلیم و تربیت اسلامی

۲۵۱- گزینه ۱

(میثم هاشمی)

اگر شرط غصبی نبودن لباس و مکان نمازگزار را رعایت کنیم، کمتر به کسب درآمد از راه حرام متمایل خواهیم شد.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۲۵)
(رشته انسانی: دین و زندگی، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۳۱)

۲۵۲- گزینه ۱

(میثم هاشمی)

توجه به حضور خدا در زندگی و نظارت او بر اعمال، موجب می‌شود تا انسان دست به هر کاری نزند و از گناهان دوری کند. خداوند در قرآن کریم می‌فرماید: «وَأَقِمِ الصَّلَاةَ وَنَمَازَ رَا بِرَ پَا دَارَ»، «إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَ الْمُنْكَرِ: که نماز از کار زشت و ناپسند بازمی‌دارد»، «وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ وَ اللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ» و قطعاً یاد خدا بالاتر است و خدا می‌داند چه می‌کنید.»

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۲۴)
(رشته انسانی: دین و زندگی، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۳۰)

۲۵۳- گزینه ۳

(یاسین ساعری)

پیامبر اکرم (ص) می‌فرماید: «برای دختران و پسران خود امکان ازدواج فراهم کنید تا خداوند اخلاقشان را نیکو کند و در رزق و روزی آن‌ها توسعه دهد و عفاف و غیرت آن‌ها را زیاد گرداند.»

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، پیونر مقدس، صفحه ۱۵۶)
(رشته انسانی: دین و زندگی، پیونر مقدس، صفحه ۲۲۶)

۲۵۴- گزینه ۲

(مرتضی ممسنی کبیر)

نباید فاصله میان بلوغ جنسی و عقلی با زمان ازدواج زیاد شود و تشکیل خانواده به تأخیر افتد. به همین علت، پیشوایان ما همواره دختران و پسران را به ازدواج تشویق و ترغیب کرده‌اند و از پدران و مادران خواسته‌اند که با کنار گذاشتن رسوم غلط شرایط لازم را برای آنان فراهم کنند و با توجه به حدیث شریف امام علی (ع): «حُبُّ الشَّيْءِ يَمْعَى وَ يُصِمُّ عِلَاقَةً شَدِيدَ بِهِ چِيزِی، آدم را کور و کر می‌کند» از این‌رو، پیشوایان دین از ما خواسته‌اند که در مورد همسر آینده با پدر و مادر خود مشورت کنیم تا به انتخابی درست برسیم.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، پیونر مقدس، صفحه‌های ۱۵۳ تا ۱۵۶)
(رشته انسانی: دین و زندگی، پیونر مقدس، صفحه‌های ۲۲۳ و ۲۲۵)

۲۵۵- گزینه ۱

(مرتضی ممسنی کبیر)

قرآن کریم به پیامبر (ص) می‌فرماید: «وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا: بگو: پروردگارا! علم مرا زیاد کن.» و نمی‌فرماید: «رَبِّ زِدْ عِلْمِي». در جمله «زدنی علماً» توسعه روح نهفته شده؛ یعنی زیاد شدن خود من از طریق تحصیل. نه تنها علم، بلکه هر نعمتی نیازی به ظرفیت دارد؛ چرا که اگر آن نعمت را بدون ظرفیت لازم به ما بدهند، اسباب دردسر می‌شود. مثلاً اگر کسی به پول زیادی برسد، درحالی‌که ظرفیت آن را ندارد، از پول خود مغرور می‌شود؛ به‌گونه‌ای که امام صادق (ع) به داود رقی فرمودند: «ای داود! اگر دست خود را تا مرفق، در دهان افعی (اژدها) بگذاری، بهتر از حاجت خواستن از نداری است که دارنده شده است.» عبارتی قرآنی و سخن امام صادق (ع) هر دو به صفت «باظرفیت بودن» معلم اشاره می‌کند.

(همه رشته‌ها: معارف معلمی، صفات معلم، صفحه ۶۴)

۲۵۶- گزینه ۲

(مرتضی ممسنی کبیر)

داشتن عزم در سه آیه از قرآن کریم، کلید موفقیت معرفی شده است و در هر سه آیه، صبر، نشانه عزم دانسته شده است.

(همه رشته‌ها: معارف معلمی، صفات معلم، صفحه ۵۲)

۲۵۷- گزینه ۴

(مرتضی ممسنی کبیر)

امام باقر (ع) فرمودند: «کسی که از عدالت سخن بگوید ولی عادل نباشد، سخت‌ترین حسرت را در قیامت خواهد داشت.» از حضرت عیسی (ع) نیز روایت شده است: «کسی که نزد مردم به علم معروف است، ولی به عمل معروف نیست، شقی‌ترین مردم است.»

(همه رشته‌ها: معارف معلمی، صفات معلم، صفحه ۵۲)

۲۵۸- گزینه ۲

(مرتضی ممسنی کبیر)

ترجمه آیه: «مشرکین در آینده از تو سؤالاتی خواهند داشت که تو باید آماده جواب باشی»، این آیه بیان می‌کند که استاد و مربی باید آماده پاسخ‌گویی به سؤالات باشد.

(همه رشته‌ها: معارف معلمی، صفات معلم، صفحه‌های ۵۷ و ۵۸)

۲۵۹- گزینه ۲

(مرتضی ممسنی کبیر)

پیامبر اکرم (ص) اسوه اخلاق بودند؛ تا جایی که خداوند متعال در میان صفات و ویژگی‌های آن حضرت، بر خلق ایشان تأکید کرده و آن را عظیم خوانده است: «وَأَنْتَ لَعَلَى خَلْقٍ عَظِيمٍ».

وقتی عده‌ای از شاگردان علامه طباطبائی (ره) از ایشان درخواست برگزاری کلاس اخلاق کردند، ایشان فرمودند: «اخلاق علم نیست؛ عمل است.»

* قرآن درباره خلق پیامبر (ص): «وَأَنْتَ لَعَلَى خَلْقٍ عَظِيمٍ: و حقاً تو بر اخلاق بزرگی استواری.»

* عایشه درباره اخلاق پیامبر: «كَانَ خَلْقَهُ الْقُرْآنُ: اخلاق پیامبر (ص)، تجسم قرآن است.»

(همه رشته‌ها: معارف معلمی، صفات معلم، صفحه‌های ۵۳ و ۵۴)

۲۶۰- گزینه ۱

(یاسین ساعری)

امام سجاد (ع) در سحرهای ماه رمضان و در دعای ابوحمزه ثمالی از بی‌نشاطی در عبادت گلایه کرده است.
در همین راستا امام صادق (ع) می‌فرماید: «أَلَيْسَ إِيَّاهُ أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكَسَلِ: پروردگارا از تنبلی (کسالت) به تو پناه می‌برم.»

(همه رشته‌ها: معارف معلمی، صفات معلم، صفحه ۷۲)

۲۶۱- گزینه ۱

(یاسین ساعری)

خداوند در قرآن در آیه ۹۰ سوره مائده می‌فرماید: «ای مردمی که ایمان آورده‌اید، به‌راستی شراب و قمار و بت‌پرستی و تیرک‌های بخت‌آزمایی، پلید و از کارهای شیطانی است پس از آن‌ها دوری کنید تا رستگار شوید.»

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۲۷)
(رشته انسانی: دین و زندگی، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۳۳)

۲۶۲- گزینه ۴

(میثم هاشمی)

اگر نماز، ما را از گناه و زشتی باز ندارد، معلوم می‌شود که عیب و نقصی در نماز خواندن ما هست. باید جست و جو کنیم تا آن عیب را بیابیم و برطرف کنیم.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۲۵)
(رشته انسانی: دین و زندگی، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۳۱)

۲۶۳- گزینه ۲»

(مفسر رضایی بقای)

کفاره جمع زمانی بر روزه دار واجب می شود که با چیز حرامی روزه اش را باطل کند. یکی از کارهای حرامی که روزه را باطل می کند، دروغ بستن بر خدا و پیامبر (ص) است.

(سایر رشته ها: دین و زندگی ۱، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۳۰)
(رشته انسانی: دین و زندگی ۱، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۳۷)

۲۶۴- گزینه ۱»

(یاسین ساعری)

اگرچه تمامی احکام و دستورات خداوند در جهت مصلحت ما است؛ اما انسان دوست دارد حکمت و علت احکام الهی را بداند و با معرفت بیشتر دستورات الهی را انجام دهد. از این رو، خدای متعال برخی از فایده های مهم ترین احکام خود را از طریق آیات قرآن کریم و سخنان معصومان به اطلاع ما رسانده است.

(سایر رشته ها: دین و زندگی ۱، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۳۲)
(رشته انسانی: دین و زندگی ۱، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۳۸)

۲۶۵- گزینه ۳»

(مفسر رضایی بقا)

یکی از شرایطی که مسافر باید نمازش را شکسته بخواند و روزه نگیرد، این است که سفر او کمتر از ده روز باشد. چون در شهر الف، یک هفته می ماند و کمتر از ده روز است، پس نمازش شکسته است و نباید روزه بگیرد؛ اما چون در شهر (ب) دو هفته می ماند و بیش از ده روز است، پس باید نمازش را کامل بخواند و روزه اش را بگیرد.

(سایر رشته ها: دین و زندگی ۱، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۳۱)
(رشته انسانی: دین و زندگی ۱، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۳۷)

۲۶۶- گزینه ۴»

(یاسین ساعری)

رسول خدا (ص) می فرماید: «در اسلام هیچ بنایی نزد خدا محبوب تر از ازدواج نیست.» و از نظر قرآن کریم، مهم ترین معیار همسر شایسته، بالیمان بودن است. هر قدر ایمان یک فرد قوی تر باشد، شایستگی او برای همسری بیش تر است.

(سایر رشته ها: دین و زندگی ۲، پیوند مقدس، صفحه های ۱۴۸ و ۱۵۴)
(رشته انسانی: دین و زندگی ۲، پیوند مقدس، صفحه های ۲۲۲ و ۲۲۴)

۲۶۷- گزینه ۲»

(غردین سماقی)

شایسته است محیط خانواده، محیط هم دلی، اعتماد به بزرگ ترها، شنیدن نظرات یکدیگر و محیط محبت و خیرخواهی باشد تا بهترین تصمیم ها گرفته شود و کمتر به حسرت و پشیمانی منجر شود.

(سایر رشته ها: دین و زندگی ۲، پیوند مقدس، صفحه ۱۵۴)
(رشته انسانی: دین و زندگی ۲، پیوند مقدس، صفحه ۲۲۳)

۲۶۸- گزینه ۳»

(مفسر رضایی بقای)

انسان با رسیدن به سن بلوغ و دوره جوانی وارد مرحله مسئولیت پذیری می شود و این شایستگی را به دست می آورد که مخاطب خداوند قرار گیرد. لازمه آرامش در خانواده، دوستی و مهربانی و مودت و رحمت است که در عبارت قرآنی «لتسكنوا اليها و جعل بينكم مودة و رحمة» به آن اشاره شده است.

(سایر رشته ها: دین و زندگی ۲، پیوند مقدس، صفحه های ۱۴۹ و ۱۵۱)

۲۶۹- گزینه ۲»

(مفسر رضایی بقا)

تفاوت های میان زن و مرد به جهت وظایف مختلفی است که خالق حکیم برعهده هر یک از زن و شوهر نهاده است تا هر کدام از آن ها بتوانند در زندگی مشترک و خانوادگی نقش های خاصی را برعهده بگیرند و یک خانواده متعادل را پدید آورند. به طور مثال توانمندی عاطفی بالای زنان و قدرت جسمی بیشتر مردان برای آن است که زن با محبت مادری، فرزندان را رشد دهد و مرد با کار کردن، نان آور خانواده باشد.

(سایر رشته ها: دین و زندگی ۲، پیوند مقدس، صفحه ۱۵۱)

۲۷۰- گزینه ۲»

(عباس سیرشستر)

در آیه شریفه «وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا فِيهَا وَلَهُ عَلَيْكُمْ جُنُودُ اللَّهِ تَاَوِيذًا ذَلِكَ لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ» عبارت «وَمِنْ آيَاتِهِ لَقَوْمٌ يُتَفَكَّرُونَ: حتماً در آن برای کسانی که می اندیشند نشانه هایی است» را می خوانیم.

قرآن کریم از دختران و پسران می خواهد که قبل از ازدواج حتماً عفاف پیشه کنند تا خداوند به بهترین صورت زندگی آنان را سامان دهد.

(سایر رشته ها: دین و زندگی ۲، پیوند مقدس، صفحه ۱۴۹)

پاسخ سؤالات ویژه انسانی

۲۶۸- گزینه ۳»

(یاسین ساعری)

دین اسلام به همه نیازها و خواسته های انسان چه نیازهای فطری اخلاقی و معنوی و چه نیازهای مختلف غریزی و جسمی توجه کرده است و با واقع بینی کامل برای شرایط گوناگون راه حل هایی حکیمانه ارائه داده است تا نه فرد گرفتار هیجانات و طغیان های غیر اخلاقی شود و نه جامعه دچار بحران های اجتماعی.

(رشته انسانی: دین و زندگی ۲، پیوند مقدس، صفحه ۲۲۶)

۲۶۹- گزینه ۲»

(میثم هاشمی)

پس از تعیین هدف ازدواج، انتخاب همسر مناسب مطرح می شود، طبق مقررات اسلامی رضایت کامل دختر و پسر برای ازدواج ضروری است و اگر عقدی به زور انجام بگیرد، باطل است و مشروعیت ندارد.

(رشته انسانی: دین و زندگی ۲، پیوند مقدس، صفحه ۲۲۳)

۲۷۰- گزینه ۲»

(میثم هاشمی)

لطافت های روحی دختر، آن گاه که در فضای محبت و علاقه جنس مخالف قرار می گیرد، احتمال نادیده گرفتن برخی واقعیت ها را به دنبال دارد، علاوه بر این، چون دختران به خاطر حیا و عزت نفس قوی خود، در ازدواج پیش قدم نمی شوند و طلب و درخواست از طرف پسر صورت می گیرد، ممکن است حیا مانع از آن شود که دختر همه ویژگی های پسر و سابقه او را بشناسد و با آگاهی تصمیم گیری کند. در چنین مواقعی، پدر که بر احساسات خود غلبه دارد و نیز تجارب فراوان و شناخت کامل از جنس مرد دارد می تواند همانند باغبانی دلسوز و کاردان از گل لطیف و ظریف خویش مراقبت کند و به راهنمایی او بپردازد و لذا اجازه پدر برای ازدواج دختر ضروری است.

(رشته انسانی: دین و زندگی ۲، پیوند مقدس، صفحه ۲۲۳)

استعداد تحلیلی

۲۷۱- گزینه ۱

(ممد اصفهانی)

«اطلاق می‌شود» به معنای استعمال کلمه‌ای در معنایی خاص است: عبارت «اصطلاح «پلی‌مریسم» به وجود دو یا چند شکل متفاوت از یک ژن یا ویژگی در یک جمعیت اطلاق می‌شود» یعنی «اصطلاح «پلی‌مریسم» به معنای وجود دو یا چند شکل متفاوت از یک ژن یا ویژگی در یک جمعیت است.»

(درک متن کوتاه، هوش کلامی)

۲۷۲- گزینه ۴

(ممد اصفهانی)

نسبت وجود با ماوراءطبیعه در متن یعنی نسبت وجود با آن چه در فیزیک و ماده طبیعت نیست. «ماوراءطبیعه» در این متن یعنی «متافیزیک»، یعنی مجرد از ماده، نه شگفت‌آور.

(درک متن کوتاه، هوش کلامی)

۲۷۳- گزینه ۳

(ممد اصفهانی)

عبارت «آنها که تاریخ را مطالعه نمی‌کنند، محکوم به تکرار آن هستند.» به این معناست که تاریخ را می‌توان مطالعه کرد تا از تکرار آن جلوگیری شود. این عبارت بر اختیار آدمی تأکید می‌کند و نقش او در تعیین سرنوشتش. مطلبی به معنای «تجذیب تکرار ظلم در تاریخ»، «ایجاد امکان شک در روایت‌های تاریخی»، «تشویق به روایت تاریخ مطابق با فرهنگ سرزمینی» و «نکوهش نگاه نو به تاریخ» در متن نیست.

(درک متن کوتاه، هوش کلامی)

۲۷۴- گزینه ۳

(فامد کریمی)

طبق متن صورت سؤال، مکتب «پساساختارگرایی»، هرگونه مرکزیت معنایی را در ادبیات به چالش می‌کشد، یعنی این موضوع را که شخصی تنها یک تفسیر اثر را درست بداند رد می‌کند، بلکه بر پلورالیسم تفسیری و سیالیت دلالت‌ها تأکید می‌ورزد، یعنی این که تفسیری را که به شخص مؤلف، اهداف مؤلف و یا محیط مؤلف محدود باشد، تنها تفسیر درست نمی‌داند، بلکه بر اهمیت مخاطب تأکید می‌کند که این به نوعی به معنای مرگ مؤلف است، یعنی وجود او پس از خلق اثر دیگر اهمیتی ندارد.

(درک متن کوتاه، هوش کلامی)

۲۷۵- گزینه ۳

(فامد کریمی)

طبق متن، «تنوع زیستی برای پایداری بوم‌سازگان‌ها و بقای انسان حیاتی است؛ زیرا خدمات بوم‌سازگانی نظیر تولید اکسیژن، تصفیه آب، گرده‌افشانی محصولات و کنترل آفات را فراهم می‌آورد.» معلوم است که از دست دادن تنوع زیستی به دلیل ایجاد اختلال در خدمات بوم‌سازگانی حیاتی مانند تولید اکسیژن و تصفیه آب، تهدیدی جدی برای سلامت سیاره و آینده بشر محسوب می‌شود

(درک متن کوتاه، هوش کلامی)

۲۷۶- گزینه ۱

(کتاب استعدادهای هوش کلامی)

متن درباره همه ویژگی‌های زنبورها صحبت نمی‌کند. همچنین درباره «فواید زنبور یا آسیب‌های نیش آن» نیست. متن به مقایسه «زنبورهای عسل» و «زنبورهای وحشی» می‌پردازد و عنوان «زنبورهای عسل، زنبورهای وحشی» برای آن مناسب‌تر است.

(درک متن کوتاه، هوش کلامی)

۲۷۷- گزینه ۲

(کتاب استعدادهای هوش کلامی)

«نهنگ‌ها برای انسان عمدتاً جانوران بی‌خطری به شمار می‌آیند»، اما عکس آن صادق نیست، یعنی انسان‌ها برای نهنگ‌ها، موجوداتی خطرناک به شمار می‌آیند.

(الگوهای عددی، هوش کلامی)

۲۷۸- گزینه ۱

(غریزاد شیرممدی)

در هر مربع الگوی صورت سؤال داریم:

$$4 \times 3 \div 1 - 2 = 10$$

$$5 \times 4 \div 2 - 3 = 7$$

$$9 \times 4 \div 4 - 5 = 4$$

$$9 \times 8 \div 12 - ? = 5 \Rightarrow ? = 72 \div 12 - 5 = 6 - 5 = 1$$

(الگوهای عددی، هوش کلامی)

۲۷۹- گزینه ۴

(ممد اصفهانی)

در هر شکل الگوی صورت سؤال داریم:

$$(9+6)-(10+5)=0$$

$$(3+17)-(12+6)=20-18=2$$

$$(11+1)-(4+7)=12-11=1$$

$$(2+13)-(8+?)=3 \Rightarrow ?=15-8-3=4$$

(الگوهای عددی، هوش کلامی)

۲۸۰- گزینه ۲

(فاطمه راسخ)

بزرگترین شمارنده مشترک دو عدد سمت چپ هر شکل الگوی صورت سؤال ضرب در عدد روی صندلی، عدد درون دایره را می‌سازد:

$$(9,6)=3, 3 \times 10=30$$

$$(18,2)=2, 2 \times 19=38$$

$$(14,5)=1, 1 \times 1=1$$

$$(12,8)=4, 4 \times 8=32$$

پس:

(الگوهای عددی، هوش کلامی)

۲۸۱- گزینه ۱

(فاطمه راسخ)

در الگوی صورت سؤال، عدد ۴ ثابت و نوع عملیات متناوباً تغییر می‌کند. داریم:

$$20 \xrightarrow{\div 4} 5 \xrightarrow{+4} 9 \xrightarrow{\times 4} 36 \xrightarrow{-4} 32 \xrightarrow{\div 4} 8 \xrightarrow{+4} 12 \xrightarrow{\times 4} 48 \xrightarrow{-4} 44$$

(الگوهای عددی، هوش کلامی)

آزمون

کارنامه رتبه‌های برتر

رتبه‌های ۱ تا ۳۰۰۰

جزوه

فیلم

مشاوره

www.
arefonline.ir

مرکز مشاوره عارف

